

معماری بندر لافت

کارگروهی از دانشجوین معماری دانشگاه هنرهای زیبا

The Architecture of
LOFT PORT

Qeshm Island, Iran

په نامه شه اوزمجان و فرو

معماری بندر لافت

معماری بندر لافت (جزیره قشم)
مؤلف: گروهی از دانشجویان معماری دانشکده هنرهای زیبا
دانشگاه تهران
ناشر: سازمان منطقه آزاد قشم
چاپ: اول، ۱۳۸۰، تهران
شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه
قیمت: ۲۰۰۰ تومان

● گرافیک و نظارت چاپ: طرلحان بیرامون ۱۱-۳۸-

● سازمان منطقه آزاد قشم
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه شهید میرزا حسینی،
پلاک ۱۵
تلفن: ۸۷۱۸۶۶۸ - ۸۷۱۰۳۳۳، شماره ۸۷۱۰۳۳۳

● حق چاپ مجدد برای مؤلف محفوظ است.

معماری بندر لافت (جزیره قشم) / مؤلف: گروهی از دانشجویان معماری
دانشکده هنرهای زیبا - تهران - سازمان منطقه آزاد قشم - ۱۳۸۰
[۱۳۱] ص: مصور، نقشه (ساختگی)

ISBN 964-06-0585-9 : ریل: ۲۰۰۰۰

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

The architecture of loft
port - Qeshm Island, Iran.
ص: ع. به انگلیسی

۱. بندر لافت، الف: دانشگاه تهران، دانشکده هنرهای زیبا، ب. سازمان
منطقه آزاد قشم.

۹۵۵/۷۳۵۲

DSR ۳۱۳۷ / م ۶

۸۰ - ۱۷۶۷ م

کتابخانه ملی ایران

دیباجہ

ایران سرزمین شگوفه‌های دست که هر گوشه آن گلشن نیلونه است. دستار بر تراز و روح‌های خوش‌فریبه افغان آن، هر جای هندی قویله‌اند که امروز بخش بزرگتر از اختراعات هستند.
 ما ایرانیان که سکیم‌فرمان خلق این سرزمین پاک هستیم، در جستجوی یکی از این گلچین‌ها، لافٹ را در جزیره فاشو یافتیم. ما کوشش بسیار بزرگی از آن کشودیدیم و بر خود فروغ کریم ما آن را به همگان بخشیدیم چون لافٹ آن را در کشور کریم ما دیگران یافتیم.

در اسفند سال ۱۳۷۷ خورشیدی، وقتی ۱۲۶ نفر بودیم و در گروه‌های کوچک سوار بر قلیق به ساحل نزدیک می‌شدیم، در افق تپه‌ای دیدیم که آنکندک تبدیل به توده‌ای پریانگیر شد. گویا گلچ خود را یافته بودیم. چهار ماه دیگر، ۵ نفر شدیم و بیش از ۲۰ روستای اصلی جزیره از جمله لافٹ را بازدید کردیم. دیگر شکی در حسن انتخابمان نداشتیم. عاشقان چندی را در دانشگاه یافتیم و سی و یک نفری، هفته‌ای از آبان ماه ۱۳۷۸ را در آنجا به برداشت و مطالعه گذراندیم.
 برای پی‌گیری کارها، دبیرخانه‌ای در تهران به وجود آوردیم و مقرر کردیم تا پایان پروژه فعال‌مانند اما در عمل، دبیرخانه گفته شده، علاوه بر امور جاری خود تبدیل به محمل و محفلی برای سازماندهی گروه‌هایی دیگر از دانشجویان مشتاقی شد که نتیجه کار ما را دیدند و مصمم شدند دست در دست هم، بی آنکه چشم انتظار کمک از جایی یا کسی باشند و یا بخواهند سودی ببرند، در کشف گلچ‌هایی نظیر لافٹ بکوشند.

شوخی که داشتیم، صمیمیتی که بین ما ایجاد شده بود، علاقه‌ای که به حرفه خود داشتیم، و هنجاری که ما را به دور دست‌ها می‌برد، دست به دست هم دادند و به ما ثابت کردند که ما می‌توانیم. در این حرکت، یافتیم که همکاری شدنی است اگر همه با هم بخواهیم. عهد بستیم با تشکیلاتی منسجم، یا پیروی کامل از دانشجویی سال بالاتر، کار را پیش ببریم. به هم اعتماد کردیم و نتیجه آن را دیدیم. برای کمیورها ندره‌ای نداشتیم، چرا که مسؤولان سازمان منطقه آزاد قسم بزرگوارانه پذیرای ما بودند. ما با تمام نیروی خود، تنها کار می‌کردیم. تشویق حرکت‌های علمی دانشجویی، در عمل سرچشمه برکت فراوانی است.

بی‌شک این کتاب نمی‌تواند خالی از اشکال و ایراد باشد که حک و اصلاح آنها در گام‌های مشابه بعدی، بستگی به حساسیت و توجه شما خوانندگان گرامی دارد.

دیدگاه‌های خود را به نشانی دفتر مرکزی سازمان منطقه آزاد قسم ارسال دارید تا در اختیار دبیرخانه پروژه قرار گیرد یا به پست الکترونیکی bookoff@ yahoo.com ارسال دارید.

دانشجویان شرکت کننده در پروژه

- **ورودی‌های سال ۱۳۷۱:** بهنام رستگار، مزیار قاسمی، نژاد عبدالملکی، منوچهر معظمی، آمیتیس نوروزی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۲:** حمید امامی، مصطفی روشن زاده، سعید هادی زاده کلخچی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۳:** مهدی افشار اصل، جلوه مهدوی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۴:** کاظم ابام، مریم خرمشاهی، آزاده ریانی، ارسیا رخشانیفر، میران غوث، دواد هروی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۵:** آزاده آقا لطفی، محمدرضا ابراهیمی، نسیم ارشاد، محمدعلی اشرف کنجویی، پوریا پارساژاد، روشنگر رحیمی، فرزاد فریدی، دانش محمدی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۶:** مهناز شیبانی، سیری محبی، سمیه یکتایی.
- **ورودی‌های سال ۱۳۷۷:** صدرا بوشهری، نسوین خسروی، ابراهیم دانش متفرد، حسام طالی، حامدگلشن همدانی، سارا مدرسی.

سپاس

- شایسته است مراتب سپاس جمعی خود را بطار این بزرگواران کنیم:
- آقای مهندس بیروز بوشهری، رئیس سابق هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد قشم.
 - آقای مهندس فخرالدین انوار، مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان منطقه آزاد قشم.
 - آقای هوشنگ فتحی، مشاور مدیر عامل سازمان منطقه آزاد قشم در امور فرهنگی.
 - انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.
 - آقای مهندس معزالدین، سازمان ایرانگردی و جهانگردی.
 - آقای دکتر عیسی حجت، عضو هیات علمی دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.
 - جباد دانشگاهی دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.
 - آقای محمد امین اخلاصی، عضو شورای اسلامی بندر لافت.
 - آقای احمد صالح سفاری، استاد معمار لافتی.
 - خانم مریم خرمشاهی، که بدون تلاش‌های بی‌گیر ایشان این پروژه ته آغاز می‌شد و نه به انجام می‌رسید.
 - ... و سرانجام مردم خوب، مهربان، و فرهنگ دوست لافت.

۶ پیش‌گفتار

۸ معرفی لافت

موقعیت جغرافیایی
شرایط اقلیمی
پیشینه

۱۰ مطالعات کالبدی

نظام استقرار روستاهای جزیره قشم
علل پیدایش
سیر تحول
بافت
دسترسی‌ها
تامین آب
بناهای شاخص و عمومی
سیمای کلی

۱۵ معرفی نمونه‌ها:

۱۱۸ گونه‌شناسی

بادگیرها
فضاهای ورودی
تزئینات

۱۲۲ فن‌آوری و ساخت

۱۲۵ آویزه‌ها

جغرافیای منطقه
ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی
اقتصاد و معیشت
مذهب
واژه‌نامه

پیش‌گفتار

این کتاب مستند است. متون، تصاویر، و نقشه‌های آینده تنها با هدف آشنا ساختن خواننده با روستا-شیرلافت تهیه شده است و همان‌طور که ملاحظه می‌شود سعی شده تا جای ممکن از آرایه فرضیات و صدور احکام پرهیز شده. به ذکر مشاهدات بسته شده، تشریح، تحلیل، نتیجه‌گیری، و طراحی، فرآیند زمان‌بر و طاقت فرسایی است که به فرصت مناسب‌تر یا به گروه‌های دیگر واگذار می‌شود. این کتاب نتیجه یک خواست و یک کار گروهی است که در قالب نمونه‌برداری از یک بافت روستایی و برداشت ارولود، بخشی از نمونه‌های مسکونی و مذهبی آن، شکل گرفته است.

شرح موضوع پروژه

در آغاز کار، با هدف کلی بررسی روستاهای جزیره قشم و انتخاب نمونه موردی، بازدیدی توسط جمعی پنج نفره، از حدود سی روستای شاخص جزیره انجام گرفت. حاصل این بازدید چهار روزه پیشنهاد شش طرح پژوهشی به اعضای گروه تحقیق به شرح زیر بود که از میان آن‌ها آخرین طرح با توجه به امکانات و محدودیت‌های موجود، گزینش شد:

۱. گونه‌شناسی بافت و مسکن روستایی جزیره قشم.
۲. برداشت دقیق ترسیمی همه خانه‌های لافت.
۳. برداشت و بررسی جزئیات ساختمانی و شناخت مواد ساختمانی معماری جزیره قشم.
۴. گونه‌شناسی و برداشت یک نمونه معماری در جزیره آب انبار، مسجد... .
۵. گونه‌شناسی بافت روستایی و نمونه برداری از واحدهای همسایگی هر یک.
۶. برداشت از کل تازمه نمونه‌های شاهد از واحدهای همسایگی تا جزئیات اجرایی.

برای اجرای طرح یاد شده، به استناد مدارک موجود و بازدیدهای به عمل آمده، روستای لافت انتخاب شد.

لافت بارزترین روستا در روستاهای ساحلی جزیره قشم است. کامل بودن این‌بینه موجود در لافت، معیشت پایدار مردم آن، گسترش رؤیافزون، توسعه‌های آینده از جمله احداث بل خلیج فارس که جزیره قشم را از طریق لافت به سرزمین اصلی وصل خواهد کرد، همه و همه از ویژگی‌هایی بوده که ما را به انتخاب لافت به عنوان نمونه شاهد ترغیب نمود. این روستا با تنوع بافت (لافت نو و لافت کهنه)، مساجد متعدد و متنوع ابه عنوان مرکز محله‌ها، و موقعیت استراتژیکی، در حاشیه شرقی جنگل زیبای حرا دارد. فرم و شکل معماری روستا در میان روستاهای جزیره، ویژه است. با در نظر گرفتن امکانات موجود و تجربه‌های قبلی، ابعاد و ظرفیت‌هایی برای پروژه تعریف شد که براساس آن، برداشت حدود پنجاه واحد مسکونی به عنوان حداقل تعداد مورد نیاز برای شناسایی دقیق ویژگی‌های معماری و بافت روستا، محله پیرامون مسجد ابوبکر صدیق، به عنوان مناسب‌ترین مجموعه برگزیده شد.

اهمیت و ضرورت

یکی از مسائل مبتلا به اکثر پروژه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها، کمبود اطلاعات اولیه و پایه است. طرح جامع قشم - معروف به طرح سونگو - نیز با تمام دقت و توجسی که به جنبه‌های گوناگون توسعه داشته است، به بافت داخلی روستاها و زندگی اجتماعی آنها عنایت اندکی کرده است. توسعه همه جانبه جزیره، روستاها را نیز به تغییراتی واداشته که بسیاری از آنها بدون توجه به داده‌های صحیح بوده است. در این میان روستا - شیرلافت نیز که ناگزیر از توسعه بوده از این تقیصه دور نیست. ضرورت تهیه اطلاعاتی دقیق و صحیح برای لافت که در مرز آبی قرار دارد، واجد ارزش‌ها و قابلیت‌های فرهنگی و اجتماعی است. و دست به گریبان کاستی‌هایی از این دست است، گویای اهمیت فرهنگی، اجتماعی و علمی این پروژه است. مهم تر از آنچه ذکر شد، تجربه بسیار ارزشمند انجام این کار گروهی دانشجویی، در محیطی علمی، فنی، جدی و در عین حال صمیمی و دوستانه است که بر اهمیت این کار و کارهایی از این دست می‌افزاید.

اهداف

اولین و مهم‌ترین هدف انجام این کار، کسب تجربه‌ای ارزشمند برای تمامی اعضای گروه بود. ایجاد و تقویت روحیه علمی شاداب و پویا در این گروه دانشجویی به وسیله تجربه یک کار جمعی علمی و تعمیق آن به سایر دانشجویان دانشکده دومین هدف انجام این پروژه بود.

سومین هدف، جمع‌آوری اطلاعات، مستندسازی و درنهایت اطلاع‌رسانی به جامعه معماری ایران، در قالب یک کتاب بوده است. ما این اهداف را با لافت تجربه کردیم و به ثمر رساندیم، شکی نیست که می‌توان با تعریف پروژه‌های دیگر بارها به این اهداف جامه عمل پوشاند و به گونه‌های مختلف به آنها مصداق بخشید.

● روش تحقیق

همان‌گونه که گفته شد، این کار با هدف تجربه یک کار گروهی، نقش اطلاع‌رسانی و مستندسازی دارد. چرا که سعی شده است اطلاعات ارزشمندی از بافت روستای لافت به عنوان یک نمونه آرایه شود تا گروه‌های طراحی و تحقیقی بعدی از آن بهره‌گیرند. با تعریف و تحدید کار، روش‌های انجام آن نیز مشخص شد. در مراجعه به اطلاعات و مدارک مکتوب، نیازمند به کارگیری روش اسنادی بوده‌ایم. نوع و میزان برداشت از این اطلاعات برای این کتاب، از این رو اهمیت فراوان دارد که ضمن گویاتر کردن بخش اصلی کتاب (نقشه‌ها، نکات اضافی و مطالبی غیرضروری) با توجه به اهداف تعریف شده، آرایه نشود. برداشت‌های محیطی برای ثبت و آرایه وضع موجود فضای زندگی در لافت، شیوه‌ای توصیفی و توضیحی و استنباطی را می‌طلبید. درنهایت، پس از گردآوری همه داده‌ها و مدارک، برای اصلاح، جمع‌بندی و آرایه نهایی آنها، از روش تطبیقی استفاده شد. سپس با پیرایش و ویرایش‌های متعدد، به چاپ نزدیک شد.

● روند و رویه انجام پروژه:

- در یک نگاه، کل کار در دو بخش انجام گرفته است:
- ۱- جمع‌آوری داده‌ها و مدارک.
 - ۲- پردازش، اصلاح و آرایه گردآمده‌ها.

۱ جمع‌آوری داده‌ها

الف. کتابخانه‌ای، اسنادی - این داده‌ها یا بهره‌گیری از منابع موجود در کتابخانه‌ها و سازمان‌ها - اعم از مقالات، تحقیقات، طرح‌ها، عکس‌ها و نقشه‌ها و کلیه نکاتی که به صورت مکتوب و ثبت شده، موجود است - جمع‌آوری شد.

ب. میدانی - دسته دوم اطلاعات، از طریق اقامت در خود لافت و برداشت فضاهای معماری مختلف آن، به دست آمد. این مرحله در عمل حجم زیادی از کار را به خود اختصاص داد و در واقع بدنه اصلی کار را شکل بخشید. استفاده از روش‌های ثبت، اعم از نقشه‌برداری، عکس، کروکی، فیلم و... برداشت در این مرحله را کامل تر نمود.

برای انجام این بخش، پس از استقرار و انتخاب محدوده‌ای از بافت که به نظر غنی‌تر بود، کار بین دو گروه ۱۲ نفری با موضوع ساحلی و تپه‌ای بخش شد. در مجموع ۵۲ خانه و ۲ مسجد برداشت شد که شرح آن‌ها در برگه‌های آینده آمده است. خانه‌ها شماره‌گذاری شد و براساس جدول تنظیمی، پیشرفت کار در هر مرحله مورد بررسی قرار گرفت و روش‌های ثبت و یادداشت، همسان شد.

دو روز آخر به برداشت اطلاعات کلی مورد نیاز گزارش گذشت. برای این کار ۶ گروه سازمان یافت که هرکدام به یکی از موارد ذیل پرداخت:

برداشت از مقاطع روستا، نقشه‌برداری دسترسی‌ها و مسیرهای اصلی سایت، مطالعات کالبدی، مطالعات علوم انسانی، فناوری ساخت و جزئیات اجرایی و گونه‌شناسی

پ. مصاحبه و نظرخواهی - اطلاعات دسته سوم، شامل نکات و نظراتی است که بیشتر مربوط به فرهنگ و سنن اهالی لافت و اطلاعاتی است که در اسناد و مدارک مکتوب موجود نبود. دستیابی به این نکته‌های مهم و ظریف به کمک هم‌صحبتی و هم‌کلامی با اهالی لافت و مصاحبه با مسؤولین محلی امکان‌پذیر گشت.

۲ پردازش، اصلاح و آرایه گردآمده‌ها

برای کاستن میزان خطا در اطلاعات ترسیمی و رولوها، نیمی از نقشه‌ها با امکانات فراهم شده در محل، توسط گروه رایانه، به نرم‌افزار اتوکد داده شد و در حد امکان اصلاح شدند. نقشه‌ها در تهران با طی چند مرحله، با مفروضات ترسیمی ثابت به یک شکل درآمدند. کلیه مواد خامی که به دبیرخانه گروه سپرده شده بود، بارها بازبینی شد و برای تکمیل نقشه‌ها و مدارک از آنها استفاده گردید.

در این بخش تنها به معرفی روستای لافت پرداخته شده و داده‌های بیشتر در انتهای کتاب، در بخش آویزه‌ها قابل ملاحظه‌اند.

● موقعیت جغرافیایی:

بندر لافت در شمال غربی جزیره قشم و در بیش‌آمدگی خشکی‌های جزیره در طول جغرافیایی ۵۵ درجه و ۵ دقیقه شرقی و عرض ۲۴ درجه و ۵۴ دقیقه شمالی واقع شده است. لافت در شرق جنگل دریایی حرا واقع شده و به لحاظ تقسیمات سیاسی یکی از مراکز جمعیتی دهستان سلخ در شهرستان قشم در استان هرمزگان است.

● شرایط اقلیمی:

لافت از لحاظ تقسیمات اقلیمی تابستانی ایران، در منطقه خیلی گرم و مرطوب و از نظر تقسیمات زمستانی، در منطقه گرم و مرطوب قرار گرفته است. هوای بر رطوبت و شرجی جزیره قشم، ماه‌های اندکی از سال را برای غریبومی‌ها تحمل‌پذیر کرده است. بیشینه دمای مطلق ۴۶ و کمینه آن ۰ (صفر) درجه سانتی‌گراد. میانگین سالانه درجه حرارت ۲۶ درجه سانتی‌گراد و میانگین‌های روزانه بیشینه و کمینه به ترتیب ۳۳ و ۱۸ درجه سانتی‌گراد هستند. مهم‌ترین هوایی که موجب بارندگی شود جریان هوای مرطوب غرب و شمال است.

● پیشینه:

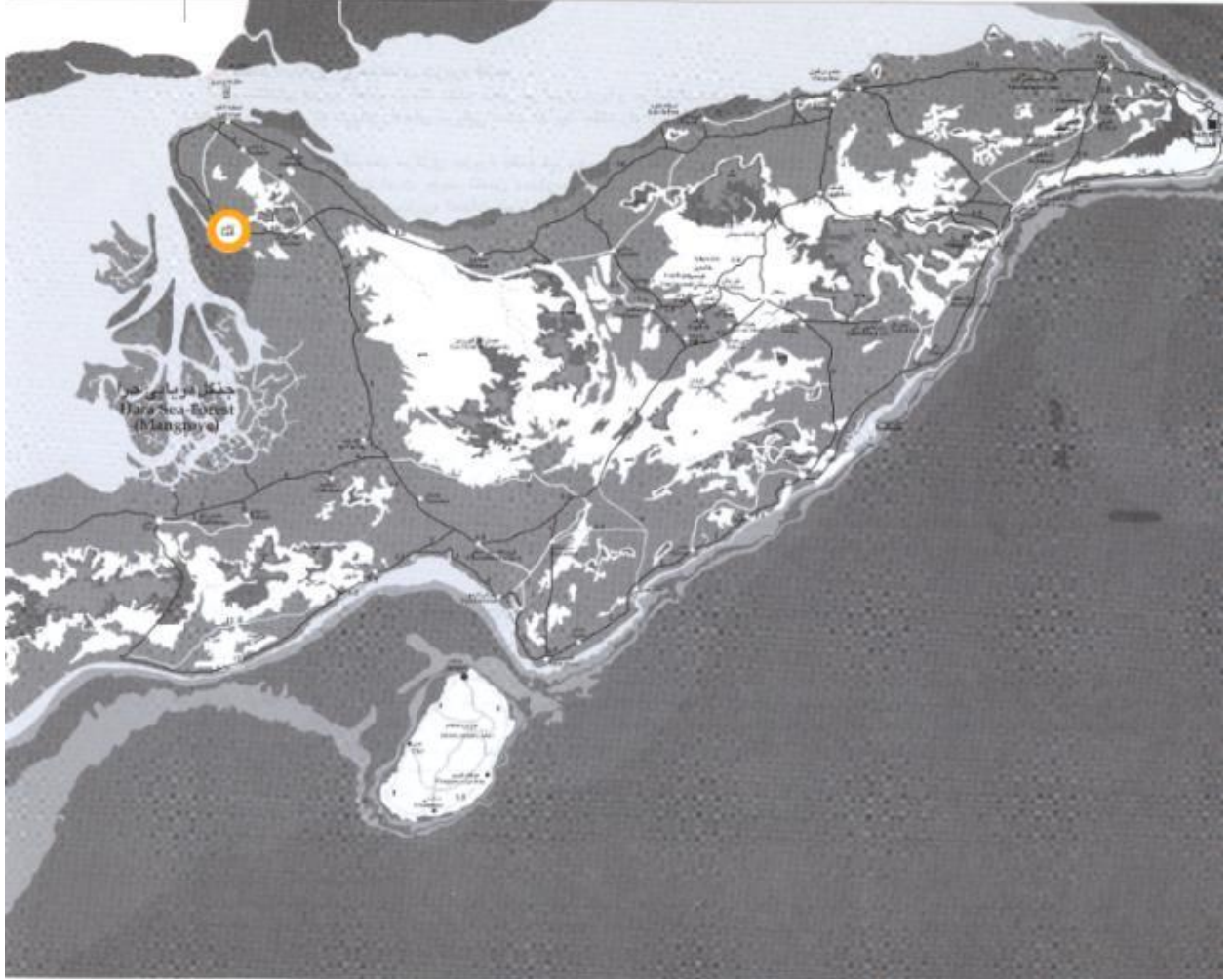
سابقه سکونت در این منطقه، به روزگار قبل از اسلام و شاید به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی آن به دوره پادشاهان ماد برسد. به طور کلی این جزیره و تمدن باستانی آن همواره به اقوام آریایی و حکومت مرکزی ایران وابسته بوده و عضوی از کابرد ایران به شمار می‌آمد. با پیدایش اسلام و در همان آغاز استقرار و گسترش حکومت اسلامی، خلیج فارس و جزیره قشم، توسط مسلمانان فتح شد و آمیزه‌ای از تمدن و فرهنگ اسلامی - آریایی در آن پدید آمد.

خلفای عرب و حاکمان منصوب از جانب آن‌ها تا چند قرن بر سرزمین ایران و جزیره قشم و خلیج فارس مسلط بودند، تا اینکه با تشکیل حکومت آل بویه، حکمرانان ایرانی دوباره به منطقه مسلط گردیدند. حمله مغولان به ایران و حکومت ایلخانان، دریاهای جنوبی ایران و خلیج فارس را نیز فراگرفت و امیران مغول چندی در این منطقه حکومت کرده‌اند.

در همین زمان بود که جزیره قشم در مسیر رفت و آمد از غرب به شرق مورد توجه دریانوردان و بازرگانان اروپایی قرار گرفت. نخستین اروپایی‌هایی که جزیره قشم و جزایر اطراف آن را به تصرف درآوردند و بیش از یک قرن بر آن تسلط یافتند، پرتغالی‌ها بودند سپس جای آنها را هلندی‌ها و سرانجام انگلیسی‌ها گرفتند.

با تشکیل حکومت مرکزی صفوی در ایران، پرتغالی‌ها به همت امام‌قلی‌خان - سردار بلند آوازه عصر صفوی - از جزیره بیرون رانده شدند و حاکمیت دولت مقتدر مرکزی به منطقه اعمال شد. با سست شدن حکومت صفوی جزایر جنوب ایران بار دیگر در معرض طمع و یورش بیگانگان غربی قرار گرفت، تا اینکه از اواسط حکومت قاجار، حضور انگلیسی‌ها در خلیج فارس شکنج آشکار و سلطه‌آمیز گرفت. با پایان گرفتن حکومت قاجار و آغاز حکومت پهلوی و تشکیل نیروی دریایی جوان ایران، جزیره قشم دوباره به ایران بازگردانده شد. به هر روی، روستای لافت به دلیل موقعیت استراتژیک آن، در طول تاریخ همواره دارای اهمیت بوده است.

مطالعات کالبدی

● نظام استقرار روستاهای جزیره قشم:

۱. روستاهای جزیره اغلب در یک نظام خطی در جوار دریا و در امتداد ساحل، شکل گرفته‌اند. علت این نظام، دسترسی مستقیم به دریا و راه‌های دریایی است. لذا یک حلقه راه ارتباطی همانند کمربندی دور تا دور جزیره را فراگرفته است.
۲. علاوه بر آن، در قسمت مرکزی جزیره قشم نیز روستاهای متعددی هست که علت آن، به رغم تاهمجواری با دریا، وجود منابع آب قابل شرب است. جهت تأمین دسترسی این چند روستا و نیز دسترسی مرکزی به تمام روستاهای حاشیه جزیره یک راه اصلی در میانه جزیره احداث شده است.

● علل پیدایش

- دلایل پیدایش و شکل‌گیری روستای لانت به عنوان یک مجتمع زیستی عبارتند از:
- وجود راه دریایی و تسهیل ارتباط دریایی.
 - وجود جنگل‌های حرا.
 - وجود آب شیرین چاه‌های تلا-تل-آب- و آب انبار.
 - نزدیکی به خشکی ایران.
 - پداهای موسمی.

● سیر تحول:

از لانت کینه اطلاع چندانی نداریم. هسته اولیه روستای لانت در قسمت کین و مرکزی روستای کنونی، در جوار چاه‌های آب و آب انبار و در امتداد ساحل شکل گرفته است. با پر شدن حدفاصل کنار دریا و دامنه تپه‌های کم ارتفاع، توسعه روستا در جهت شمالی - جنوبی در امتداد ساحل ادامه داشته است.

مراکز خدماتی عمومی در ضلع جنوب شرقی و نزدیک چاه‌ها ایجاد شد و همین امر باعث توسعه بافت در ضلع جنوب شرقی شده است. بعدها با تأمین آب از شهر قشم، توسعه روستا در ضلع ورودی اشمالی روستا صورت گرفته است.

● بافت:

بافت روستا در مراحل مختلف گسترش یافته است. باتوجه به وضع کالبدی روستا، بافت روستا را می‌توان به ۳ بخش مختلف تقسیم کرد:

الف. بافت قدیمی و اصلی

قسمت قدیمی روستا شامل هسته اولیه در بخش مرکزی ساخت و سازهای فعلی بوده و در حد فاصل دریا و تپه‌های اطراف چاه‌های آب شکل گرفته است. این بافت به طول تقریبی یک کیلومتر و عرض متوسط ۱۷۰ متر در چند راستای اصلی به موازات امتداد ساحل واقع است. مساجد این بافت (۴ مسجد از ۷ مسجد لانت) در عمل محله‌هایی را در طول بافت تعریف کرده‌اند. این محله‌ها به مراکز مساجد شکل گرفته‌اند. در عین حال، بافت قدیمی روستا یکپارچه و پیوسته است.

ب. ساخت و سازهای قسمت جنوب شرقی روستا

این ساخت و سازها به صورت پراکنده و با تراکم ساختمانی و جمعیتی اندک، در دامنه تپه‌ها و زمین‌های مسطح اطراف، با فاصله از دریا شکل گرفته که موجب جهت‌دهی توسعه اصلی روستا شده و شکل‌گیری آن به تدریج و به طور پیوسته انجام گرفته است. در داخل تپه مرکزی و حدفاصل این ساخت و سازها و بافت قدیم روستا، خدمات آموزشی، بهداشتی، درمانی و تاسیسات و تجهیزات لانت به وجود آمده است.

پ. ساخت و سازهای بخش شمالی

در سطحی محدودتر و با پراکندگی بیشتر نسبت به ساخت و سازهای جنوب شرقی و در شیب تندتر تپه‌ها و دریا شکل گرفته است. با گذشت زمان و توجه به جنبه‌های اقتصاد آزاد توسعه در جهت شمال و به سوی قشم صورت گرفته، عواملی مانند طرح جامع و طراحی‌هایی در این شکل‌گیری تأثیرات به‌سزایی دارند.

راهنمای نقشه

- ۱- مسجد جامع (رسول اکرم ص)
- ۲- قلعه‌ی پرتغالی‌ها
- ۳- جاده‌های تلا
- ۴- آب انبار اصلی (برکه)
- ۵- بانک
- ۶- کارگاه نج سازهی
- ۷- مسجد امیرالمؤمنین (ع)
- ۸- پاسگاه
- ۹- مدرسه راهنمایی
- ۱۰- مسجد امام شافعی (ره)
- ۱۱- مدرسه ابتدایی
- ۱۲- مخازنات هواسنجی-باران سنجی
- ۱۳- قبرستان
- ۱۴- مدرسه راهنمایی و دبیرستان
- ۱۵- زمین فوتبال خانگی
- ۱۶- آب انبار فرعی
- ۱۷- خانه بهداشت و مرکز بهداشت
- ۱۸- مسجد ابو بکر صدیق (ره)
- ۱۹- بقایای قلعه قدیمی لافت
- ۲۰- مسجد عمر ابن خطاب (ره)
- ۲۱- مسجد حسنیل (ع)
- ۲۲- مسجد عثمان بن نورالدین (ره)
- ۲۳- پارکگاه بسیج

- سیستم تامین آب
- بافت جدید
- بافت قدیم
- دسترسی پیاده آسانی و فرعی
- دسترسی سواره

مطالعات کالبدی

● دسترسی ها

دسترسی اصلی به روستا از طرف قشم، از بخش شمالی روستا است. در بافت قدیم روستا مسیرهای اصلی در امتداد کشیدگی روستا به صورت شمالی - جنوبی شکل گرفته اند. این مسیرها نقاط عطف روستا یعنی مساجد را به هم پیوند می دهند. همچنین یک مسیر ساحلی آسفالتی، دسترسی های سریع و سواره را تأمین می کند.

مسیرهای فرعی در راستای شرقی - غربی واقع اند. در اطراف مساجد تعداد زیادی گذرگاه به هم پیوندخورده اند. برای ایجاد یک دیواره در بالاترین لایه بافت جهت هدایت آبیای سطحی به سمت چاه های تلا و آب انبار، اغلب کوه های منتهی به خانه های بالایی بافت - واقع در دامنه تپه ها - بن بست هستند.

در بخش های جنوب شرقی و شمالی روستا، معابر تعریف ویژه ای ندارند و فضاهای وسیع لایه ای بافت پراکنده، نقش معابر را دارند. در حال حاضر راه آسفالت در امتداد ساحل دریا، دسترسی اصلی سواره در کل روستا است.

● تأمین آب

سیستم تأمین آب روستای لافت بر اساس جمع آوری آب های سطحی از تپه های میانی روستا است. آب های سطحی ناشی از باران های ناگهانی و سیل آسایی که گاه بر جزیره می بارد، در مجراهای طبیعی و مصنوع تپه ها، جاری می شود و با هدایت از مسیر آبداشی کنار بافت بالایی روستا به طرف مجموعه چاه های تلا و آب انبار اصلی روستا جاری می شوند.

شکل گیری بافت در لایه بالایی آن به صورتی است که آب جاری از تپه ها، وارد بافت نشود. در روزهای بارانی شدید، در محدوده چاه ها دریاچه ای تشکیل شده و آب انبار اصلی روستا پر از آب می شود. در این ایام این محل به عنوان یک مکان تقریبی در سطح منطقه قشم مورد استفاده قرار می گیرد. سرریز آب چاه ها و آب انبار از محوطه اطراف مسجد جامع به دریا می ریزد.

در حال حاضر با امکان تأمین آب از شهر قشم توسط مخزن های سیار آب، در حیاط هر واحد مسکونی آب انباری در داخل زمین تعبیه شده است.

● بناهای شاخص و عمومی

- شاخص ترین بناهای عمومی در سطح روستا مساجد آن است که در نقاط مختلف روستا کانون های محله ای را ایجاد کرده اند.

روستای لافت دارای ۷ مسجد به نامهای مسجد حضرت رسول (ص)، مسجد جامع، مسجد ابوبکر صدیق (ره)، مسجد عمر ابن الخطاب (ره)، مسجد عثمان ذی النورین (ره)، مسجد امیرالمؤمنین (ع)، مسجد حسین (ع) و مسجد امام شافعی (ره) می باشد.

- بناهای آموزشی روستای لافت عبارتند از: مدرسه ابتدایی ام کلثوم اس، مدرسه ابتدایی مدرس، مدرسه راهنمایی کوثر و دبیرستان و راهنمایی علامه طباطبایی که بیشتر در بخش جنوب شرقی در پشت تپه های میانی روستا واقع اند.

- بناهای خدماتی درمانی روستای لافت عبارتند از خانه بهداشت و مرکز بهداشتی - درمانی لافت در بخش جنوب شرقی روستا.

- کارگاه های لنج سازی (در دو نقطه از روستا - شمال غرب و جنوب غرب - در جوار ساحل دریا فعال اند).

- سایر بناهای خدمات عمومی از قبیل بانک ملی، بانک صادرات، مخازن آب، هواشنجی، باران سنجی،

- پاسگاه لافت و ساختمان ناحیه مقاومت پبال حبشی و کانون جوانان بسیج.

● سیمای کلی

سیمای عمومی روستا در بافت قدیم و جدید متفاوت است. در بافت قدیم، سیمای عمومی لافت، منظره ای آخرباری رنگ با بافتی فشرده و کوچه های کم عرض دارد که عناصر شاخص عمودی - بارگیرها - در آن جلب توجه می کنند. در این بافت مساجد سفید رنگ که بیشتر آن ها مناره دارند، خودنمایی می کنند. اما در این بافت جدید، همان سیمای رایج شهری دیده می شود. در این بافت، تراکم ساختمانی کمتر، معابر کشنده تر و اطراف مساجد خالی تر شده است، لذا مرکز محله مفهوم خود را تا حدی از دست داده است.

معرفی نقشه‌ها

نقشه محله برداشت شده
(امعرفی واحدها)

Studied Site
(Coding the Units)

شماره اتاقها

- ۱- کوچه
- ۲- حیاط
- ۳- ایوان
- ۴- اتاق بزرگ
- ۵- مجلسی
- ۶- اتاق
- ۷- ورودی
- ۸- آب انبار
- ۹- مخروبه یا مشرکه
(بلا استفاده)
- ۱۰- حمام
- ۱۱- آشپزخانه
- ۱۲- مغازه
- ۱۳- توالت
- ۱۴- راهرو
- ۱۵- انباری
- ۱۶- شبستان

کد ارتفاعی ۰.۰۰
ارتفاع اتاق ۰.۰۰

- 1. Alley
- 2. Court
- 3. Veranda (Eivan)
- 4. Wind catcher room (Badgir)
- 5. Guest room
- 6. Room
- 7. Entrance
- 8. Water storing (Ab Anbar)
- 9. Out of use
- 10. Bath room
- 11. Kitchen
- 12. Shop
- 13. W.C.
- 14. Corridor
- 15. Store
- 16. Praying hall (mosques)

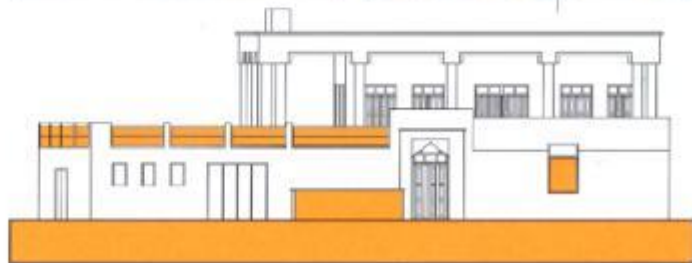

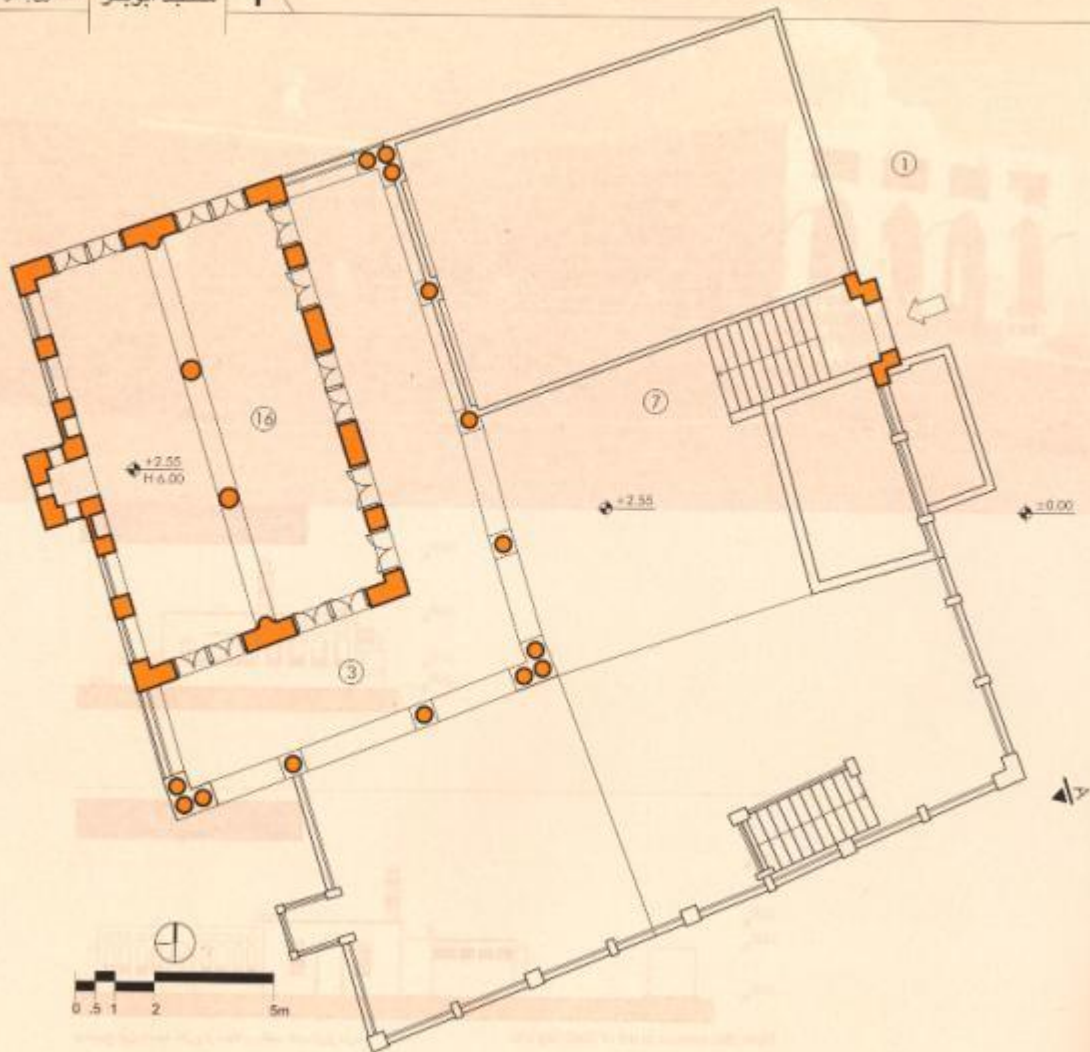
+4.61

+2.64

+0.00

Section A-A

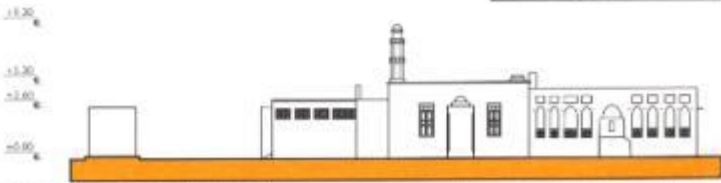

Section A-A

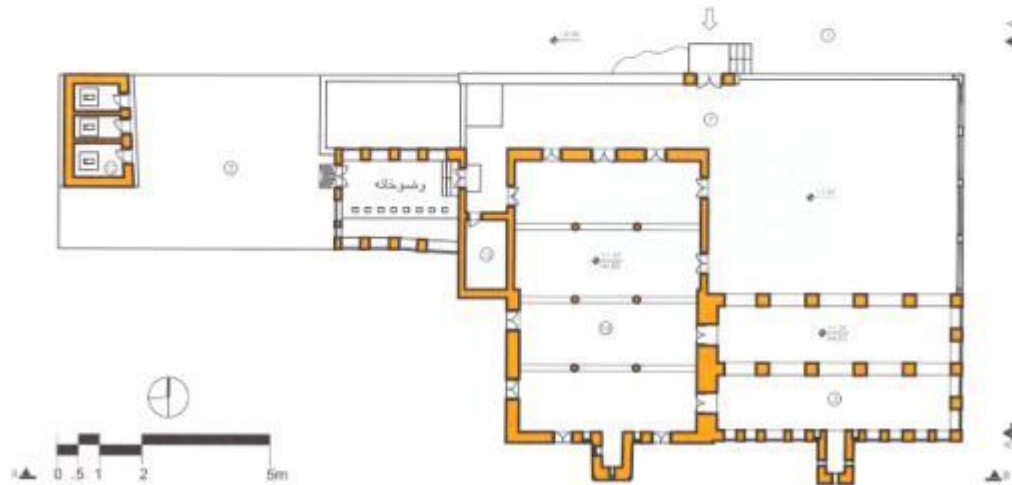

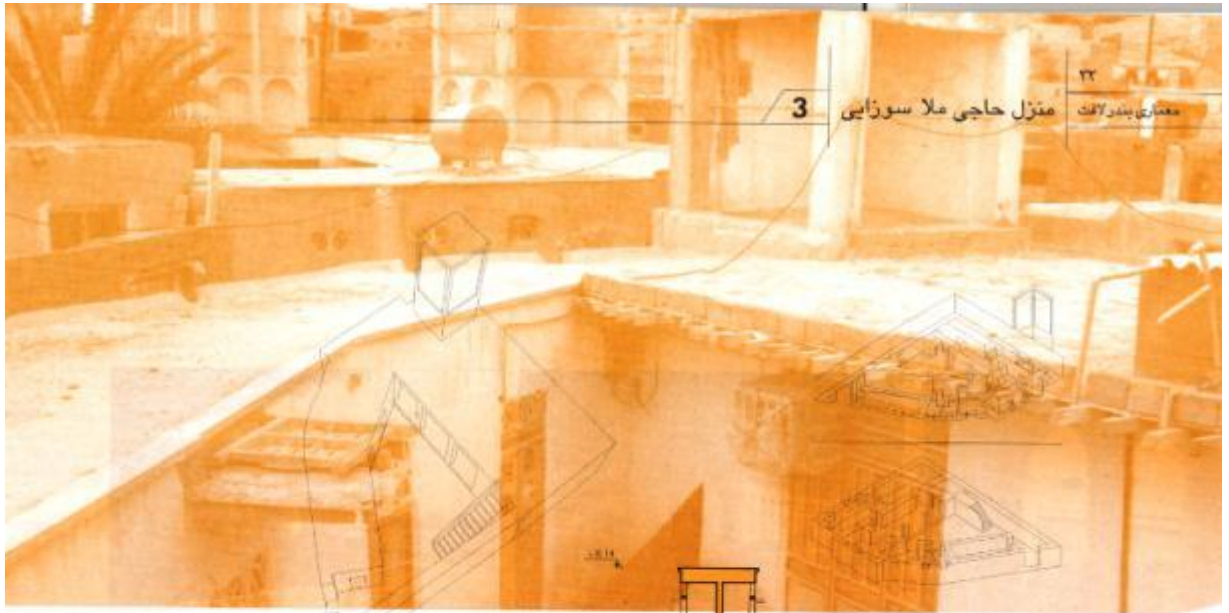
Section B-B

Note: this mosque is out of Studying site.

توضیح این مسجد خارج از محدوده پیمایش شده قرار دارد.

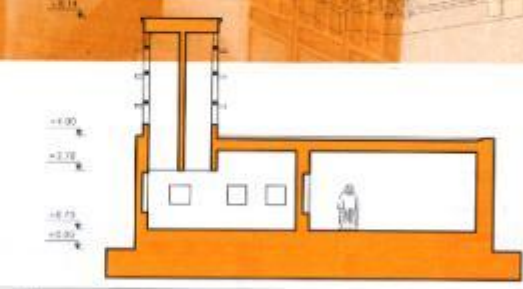

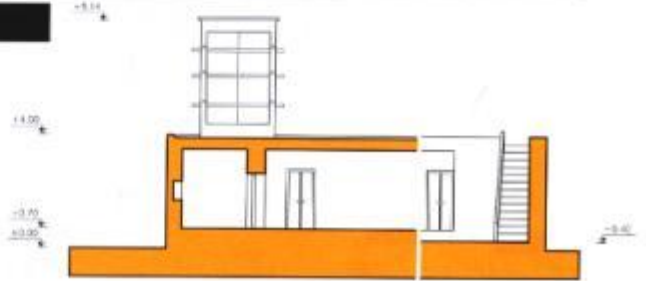
3 منزل حاجی ملا سوزائیں

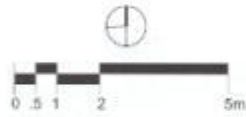
۳۳
معماری بندر لاقٹ

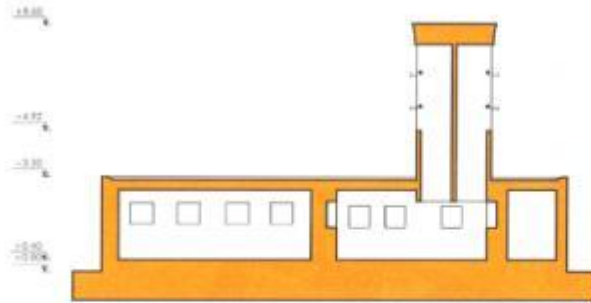
Section A-A

Section B-B

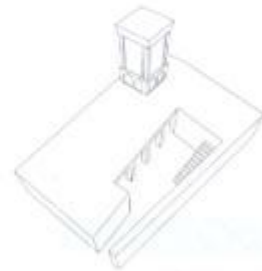
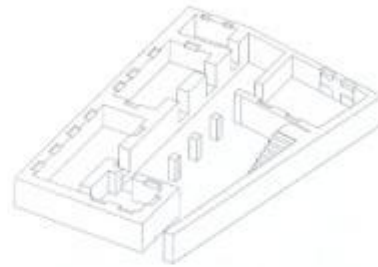

Section A-A

Section B-B

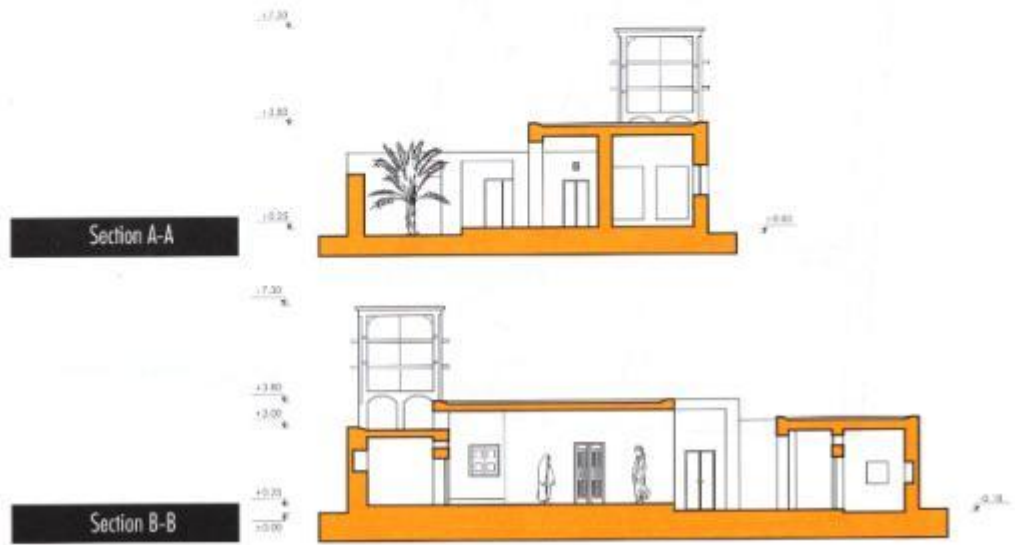

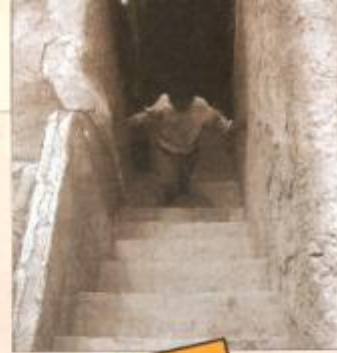

5

منزل محمد شنگرفی

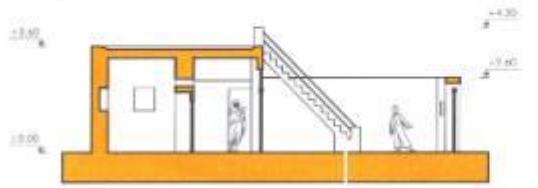
۲۶
معماری بندر لانت

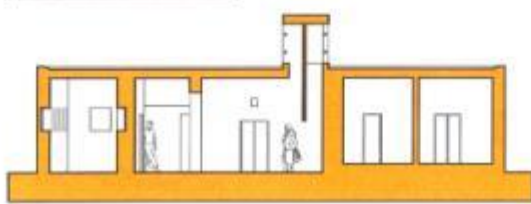

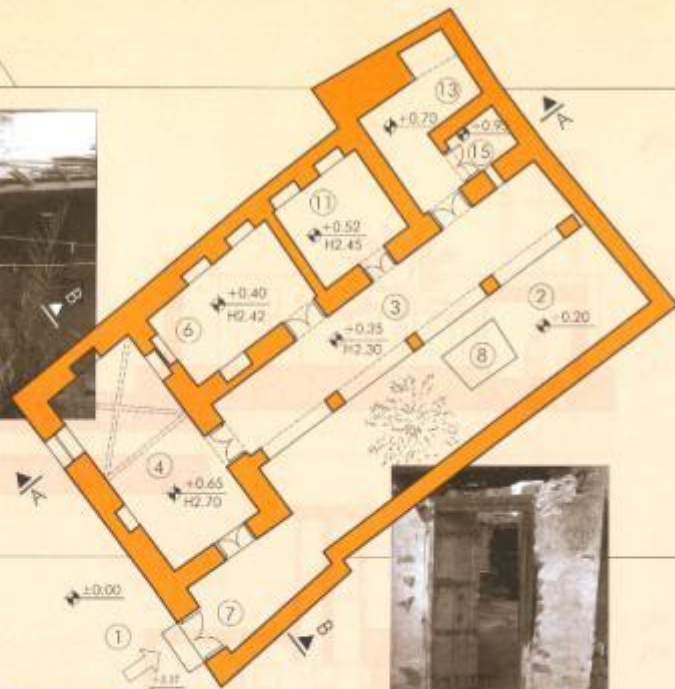

Section A-A

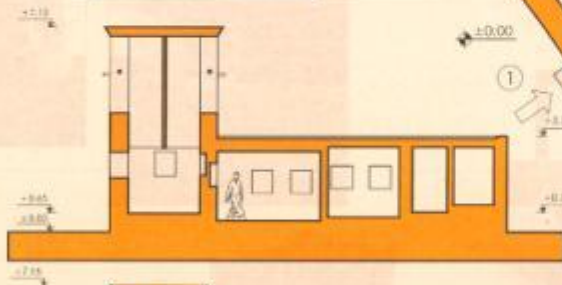

Section B-B

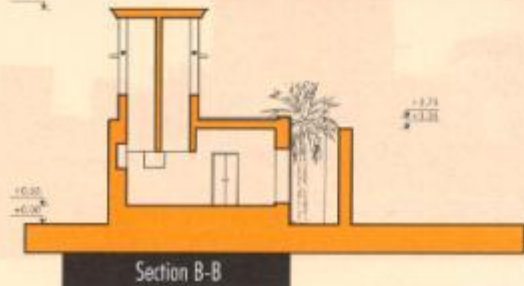

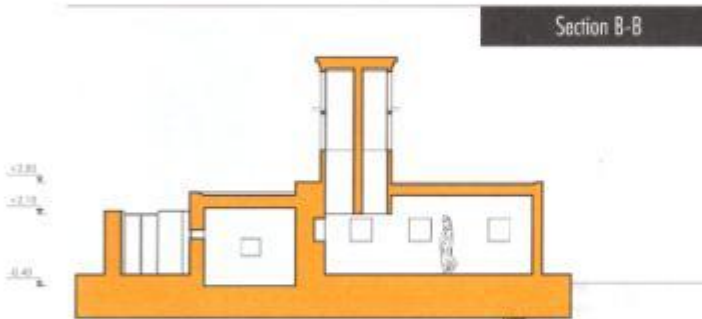

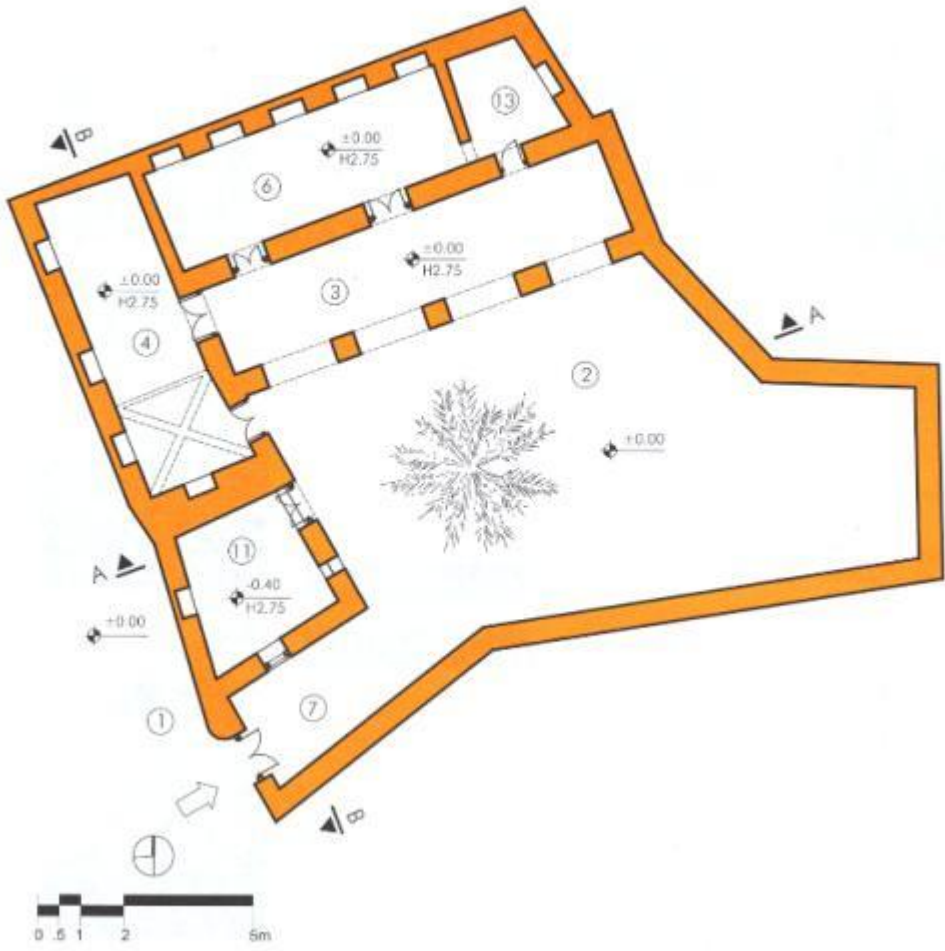
Section A-A

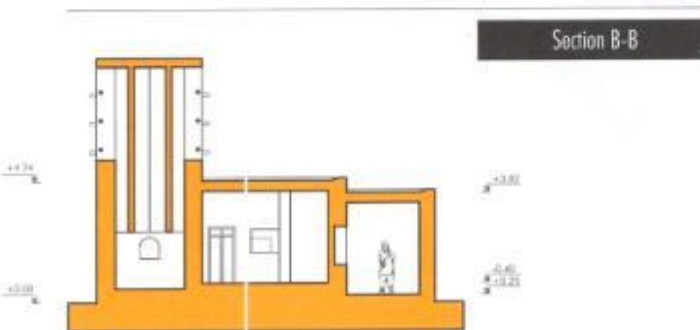

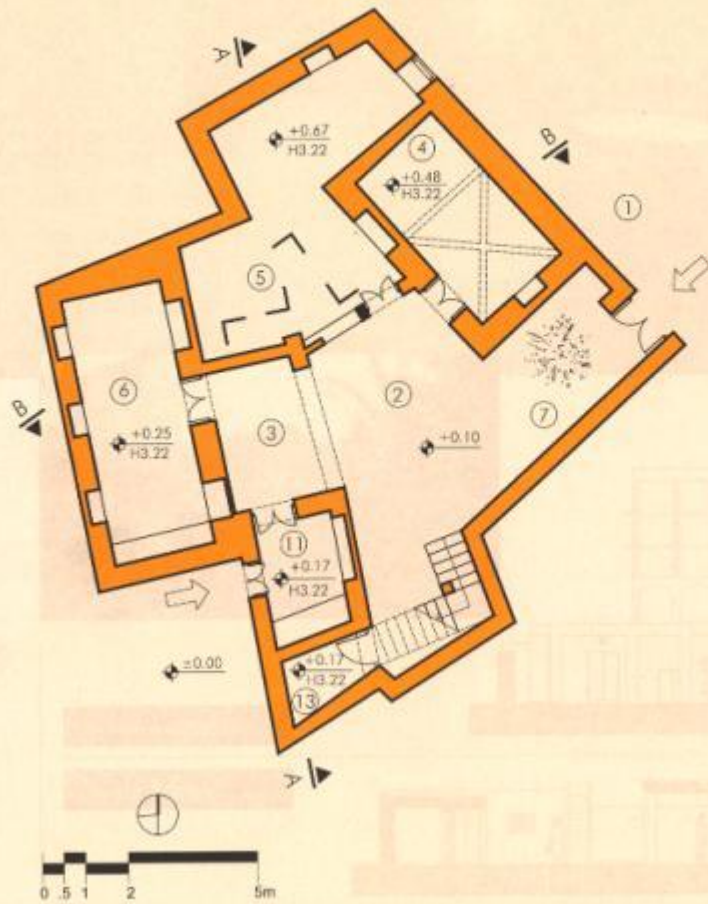
Section B-B

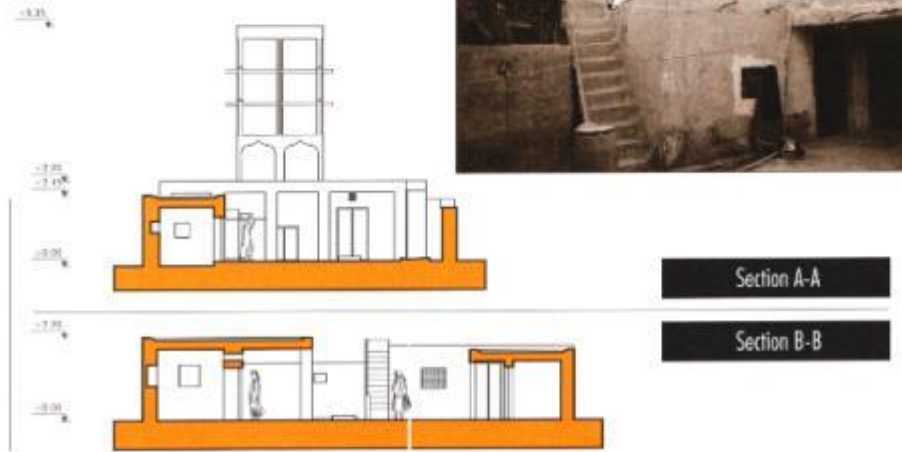
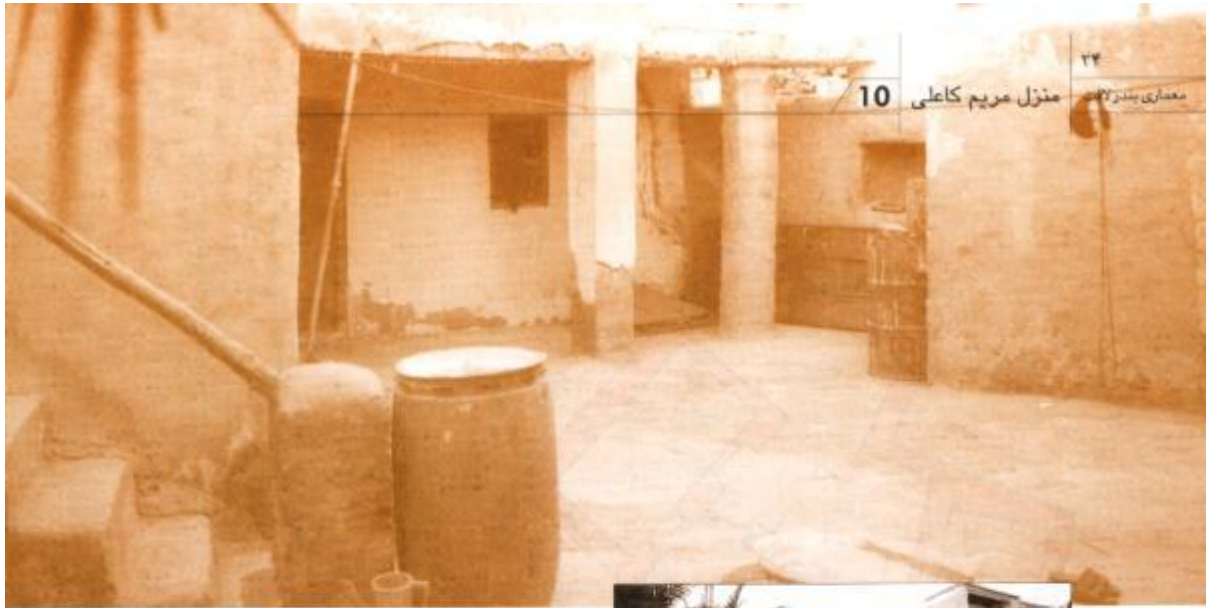

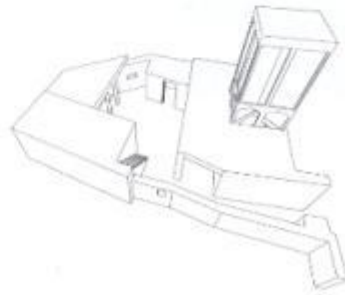
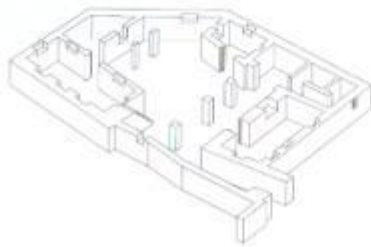
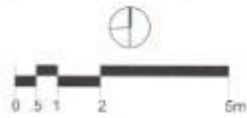

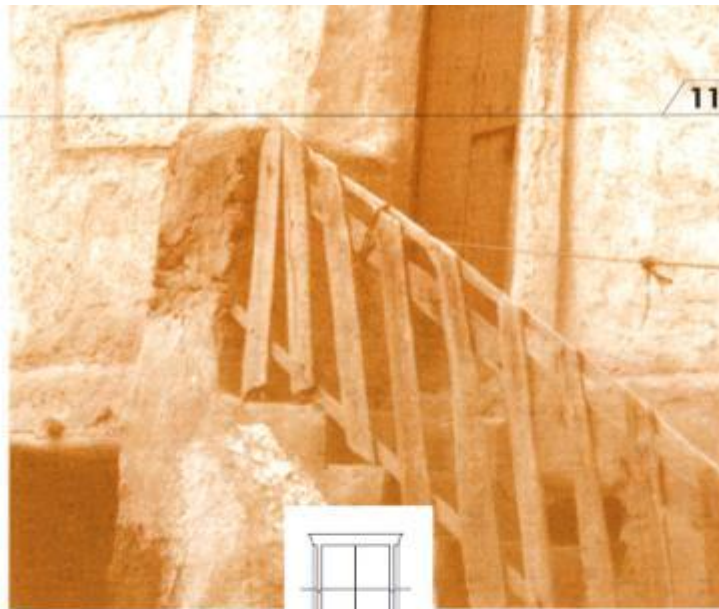

+18.00
+14.00
+3.45
+0.00

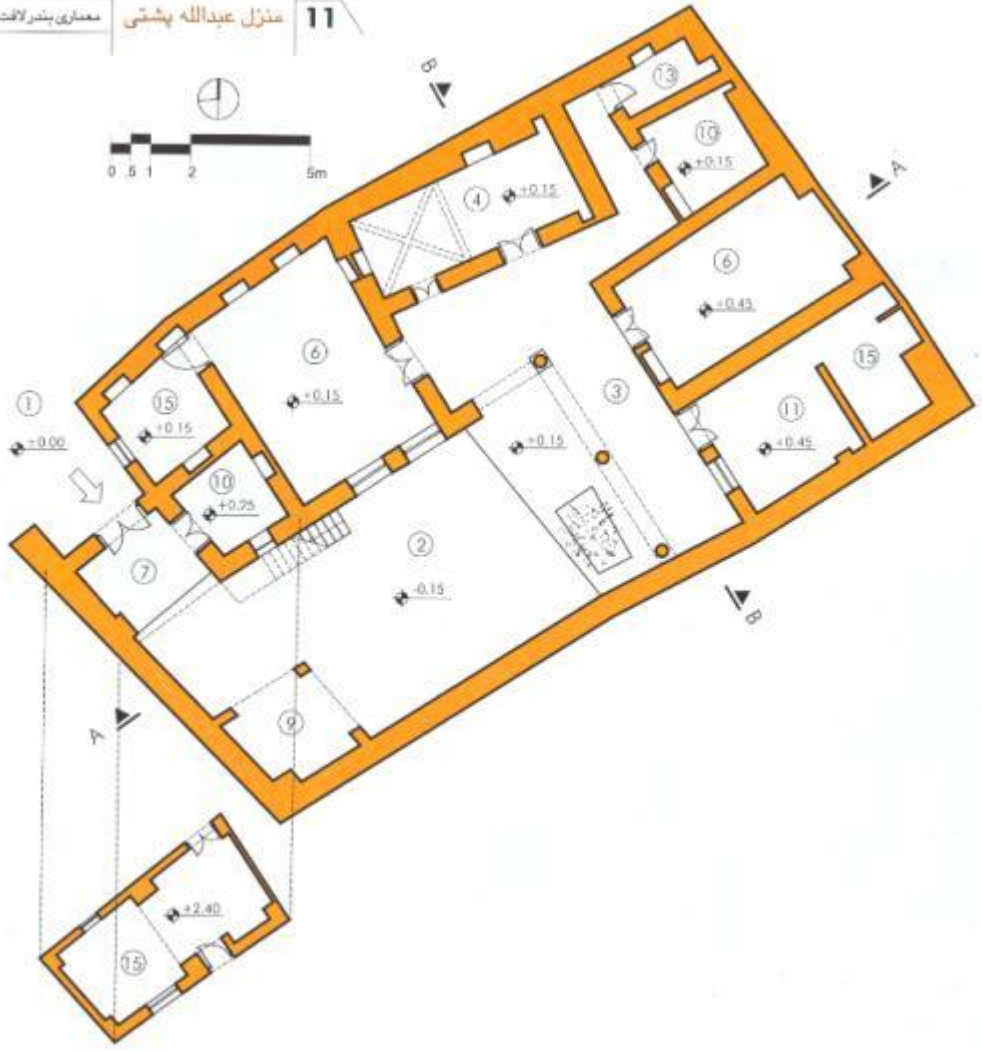

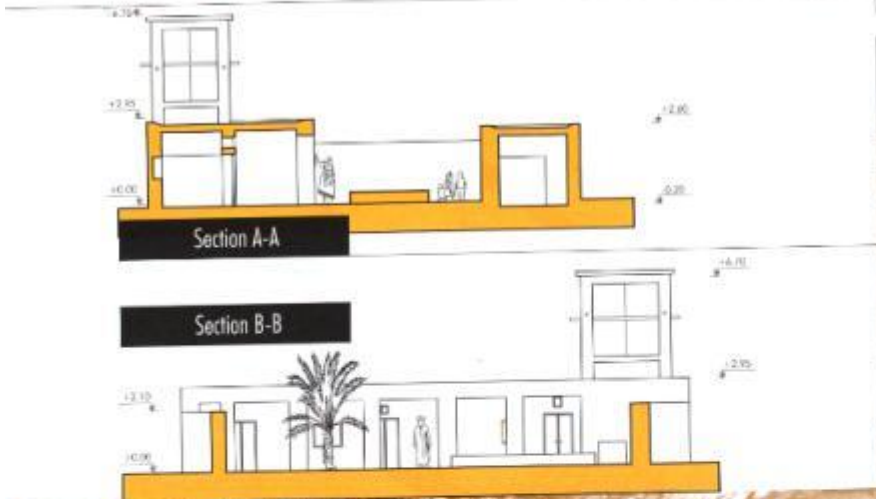
Section A-A

Section B-B

+3.45
+0.00
-0.15

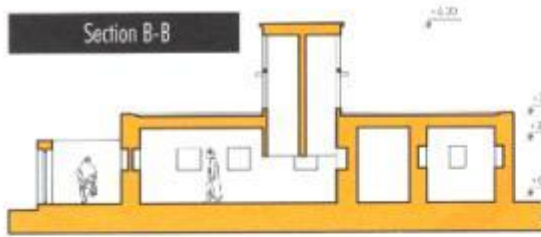

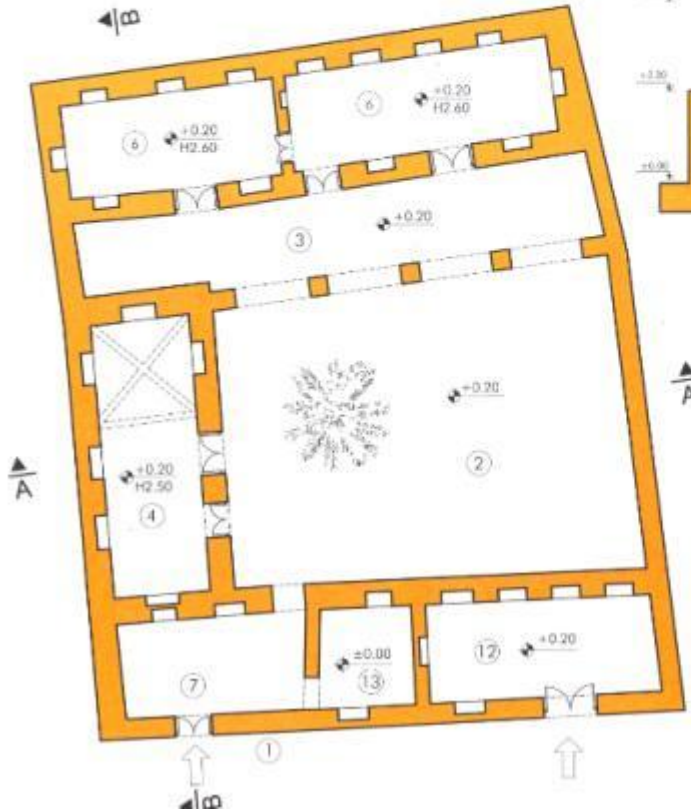
13 منزل محمد عبدالرحمان کوچک

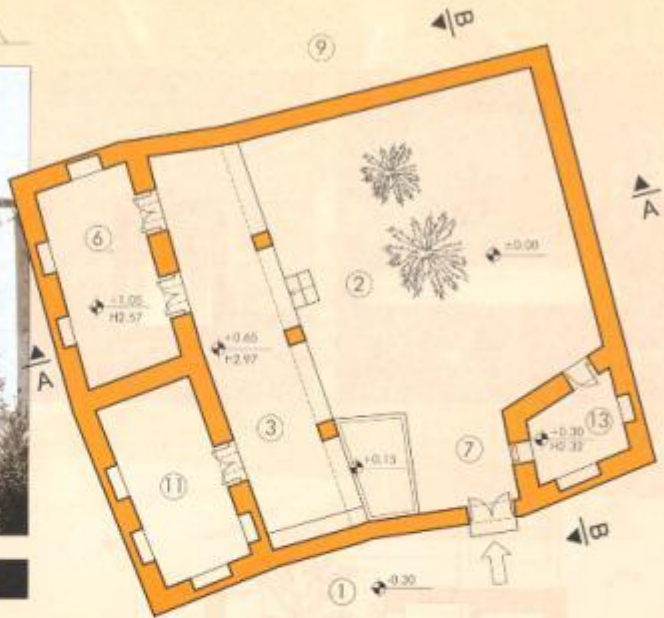

Section B-B

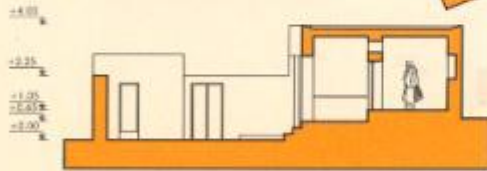

Section A-A

Section A-A

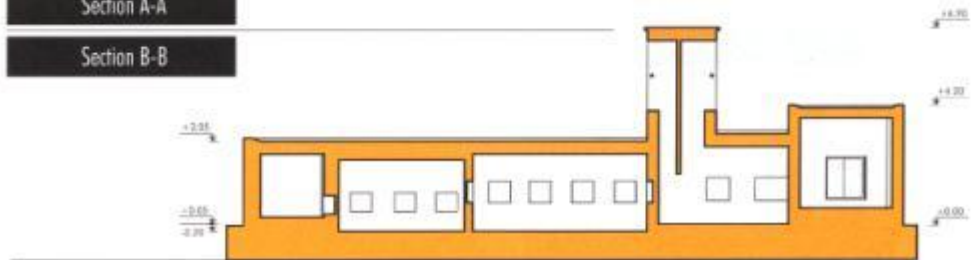

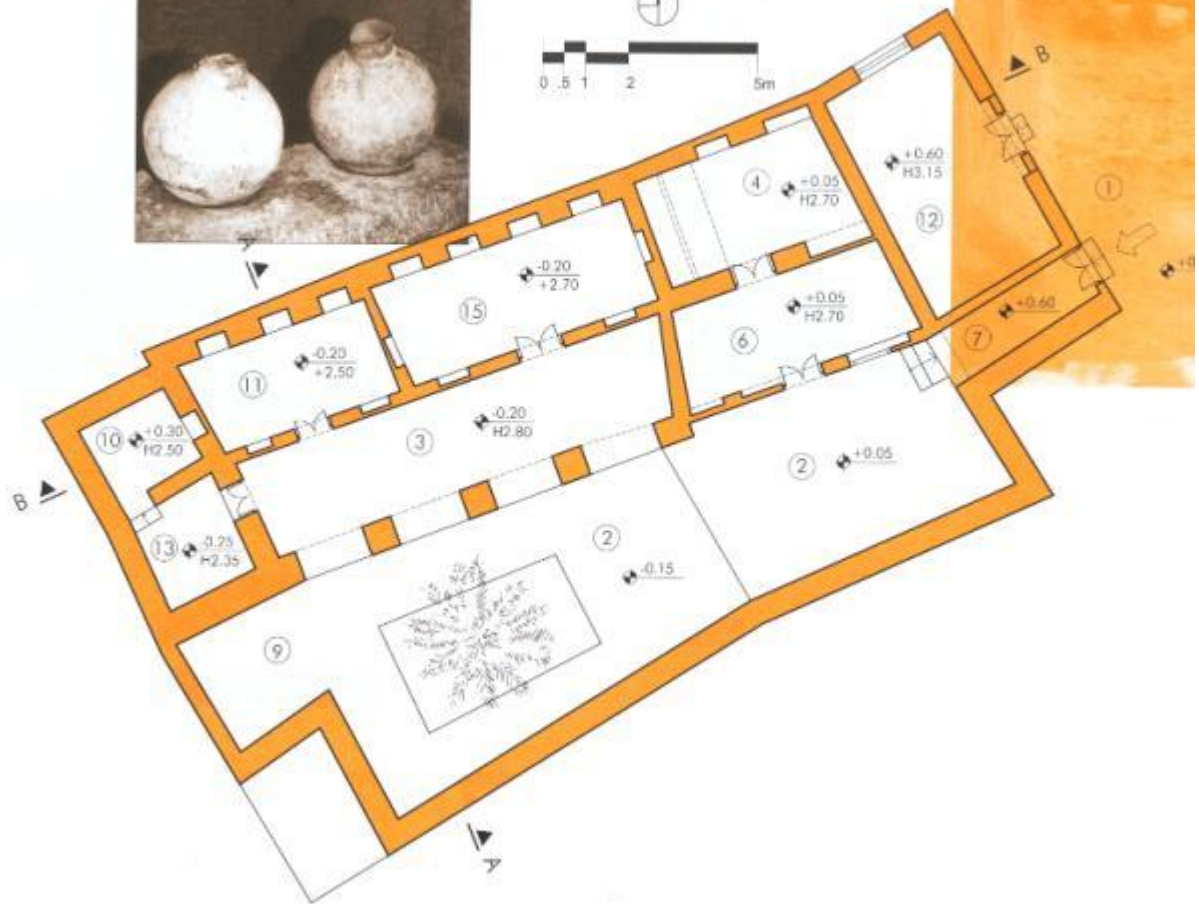
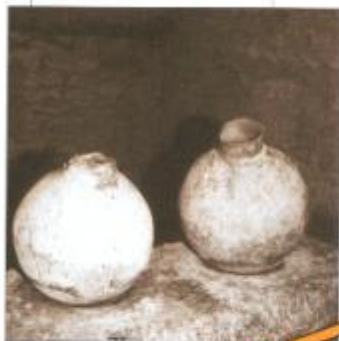
Section B-B

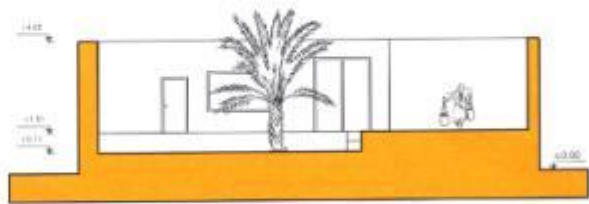
Section A-A
Section B-B

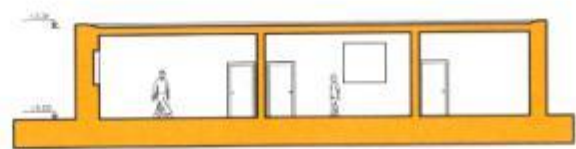

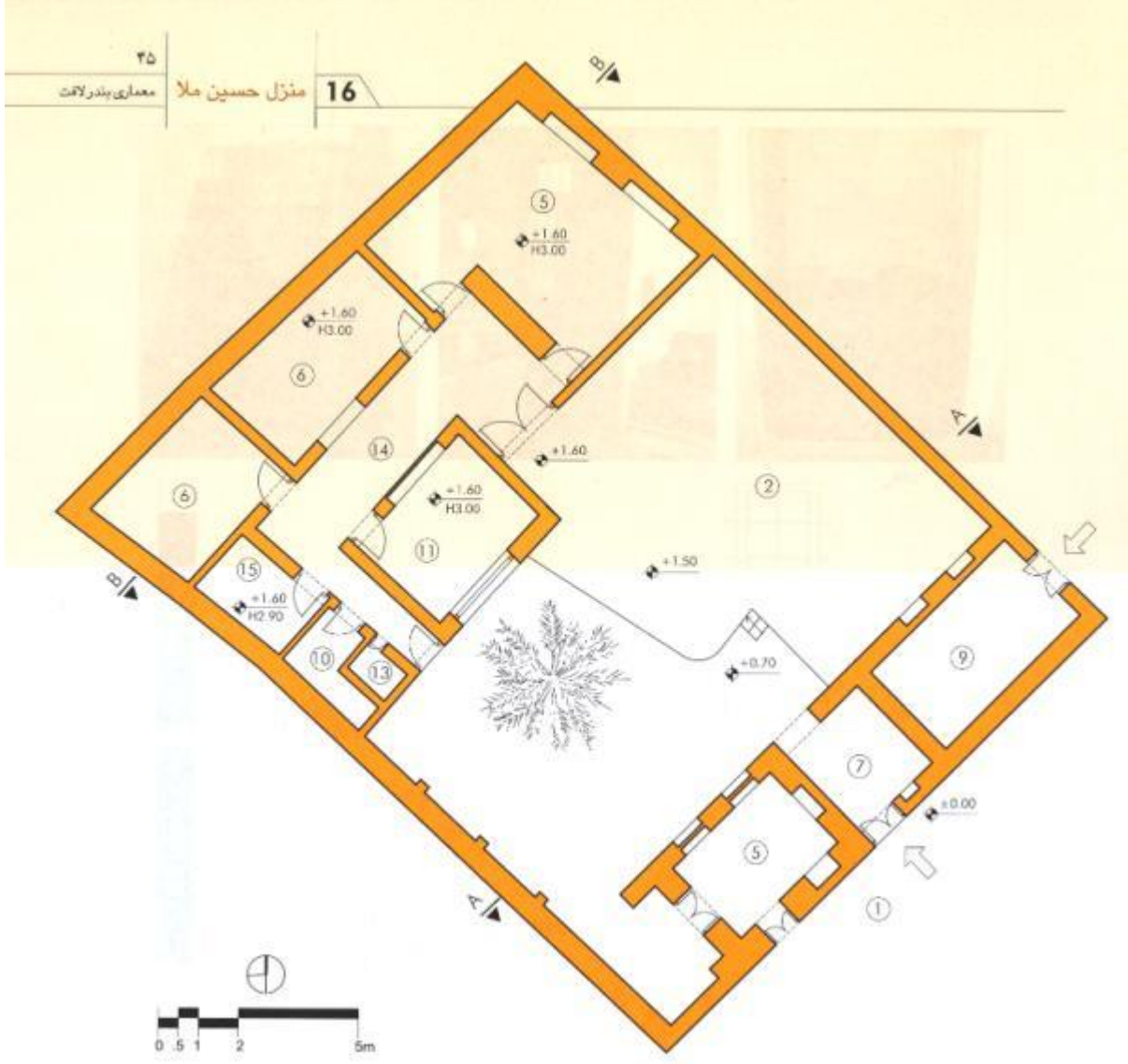

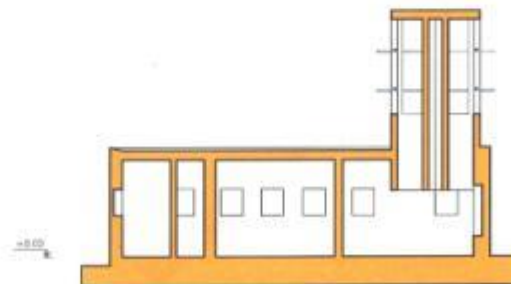
Section A-A

Section B-B

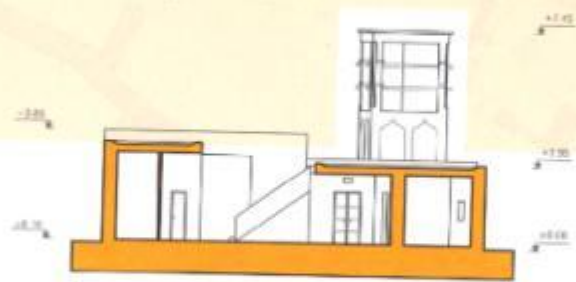
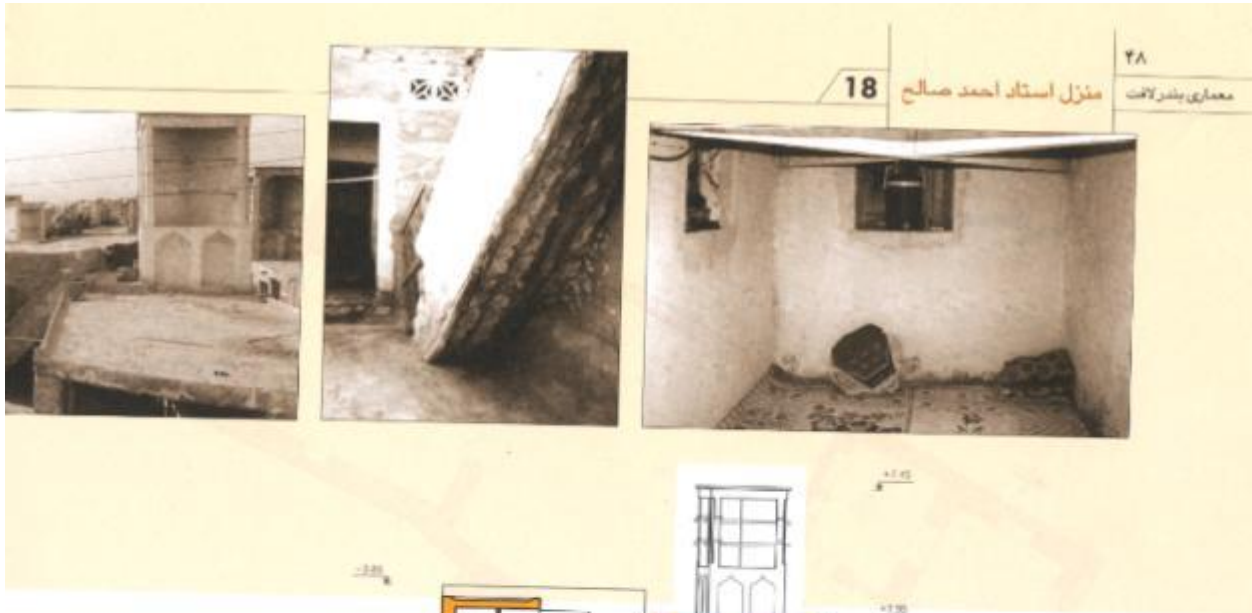

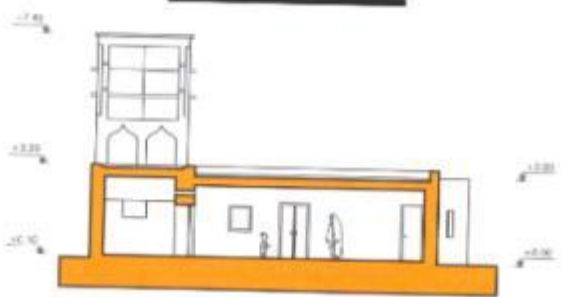

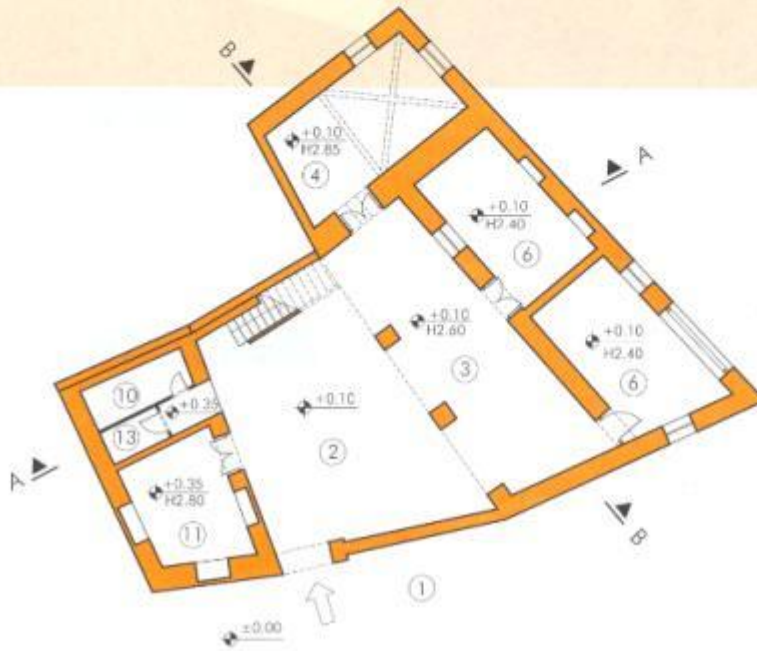

18 منزل استاد احمد صالح

Section A-A
Section B-B

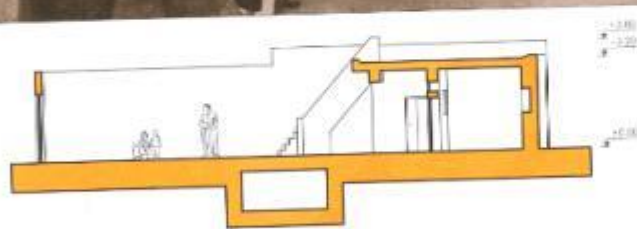

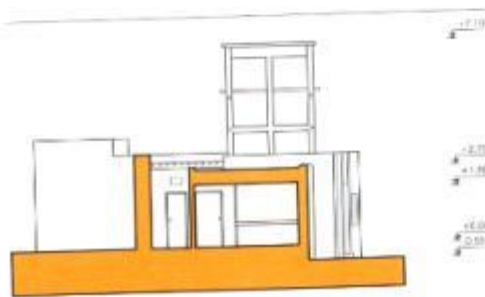

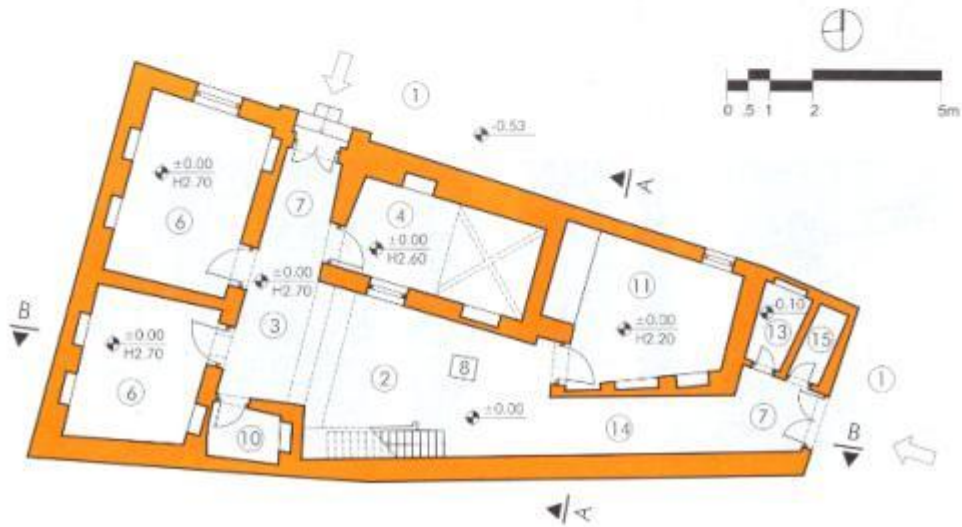
معماری بندر لنگه

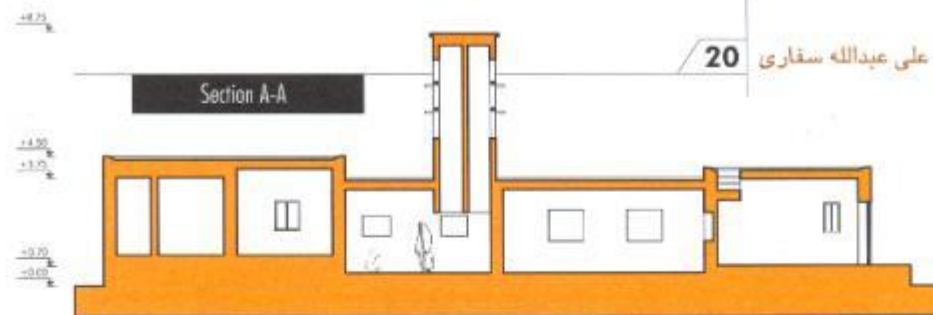
Section A-A

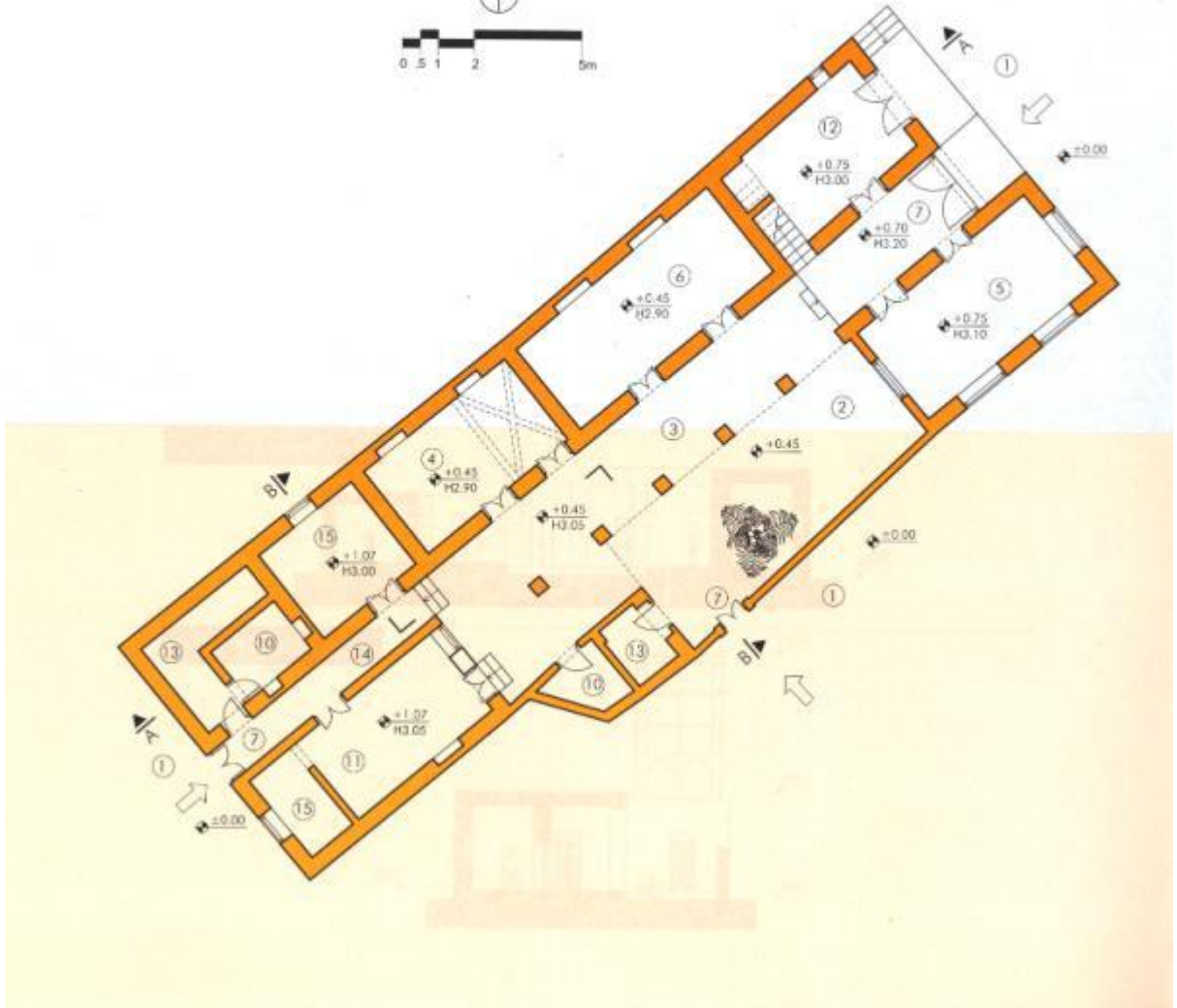
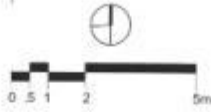

Section B-B

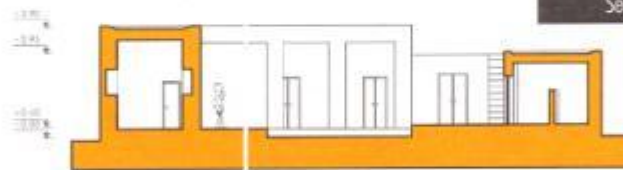

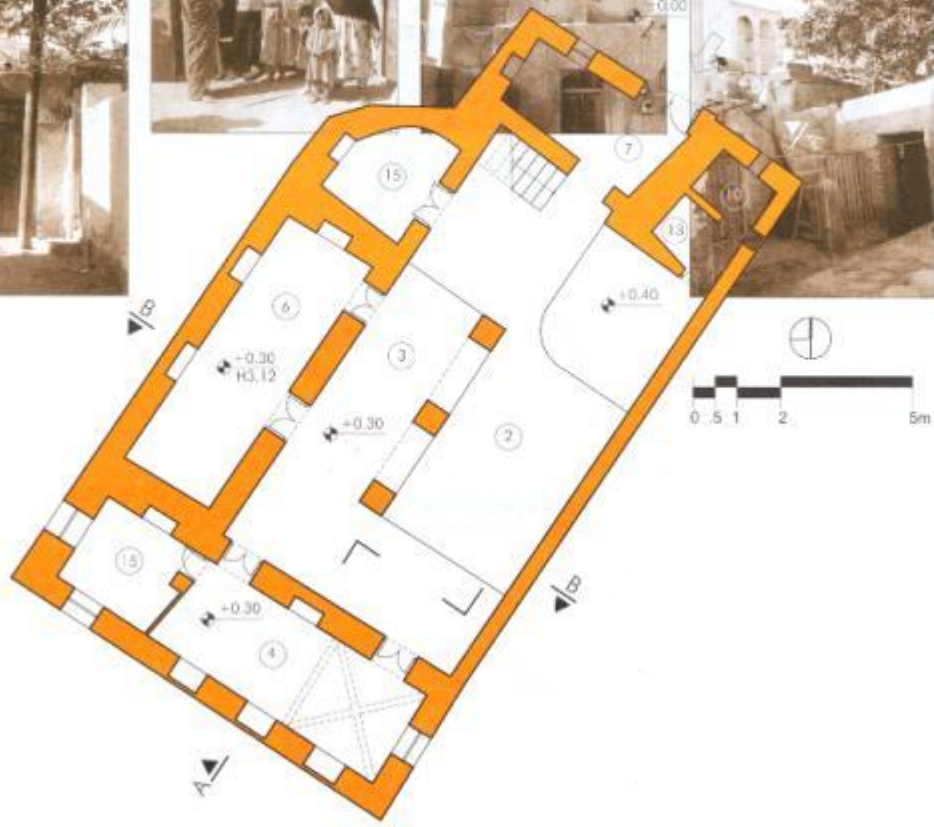

Section A-A

Section B-B

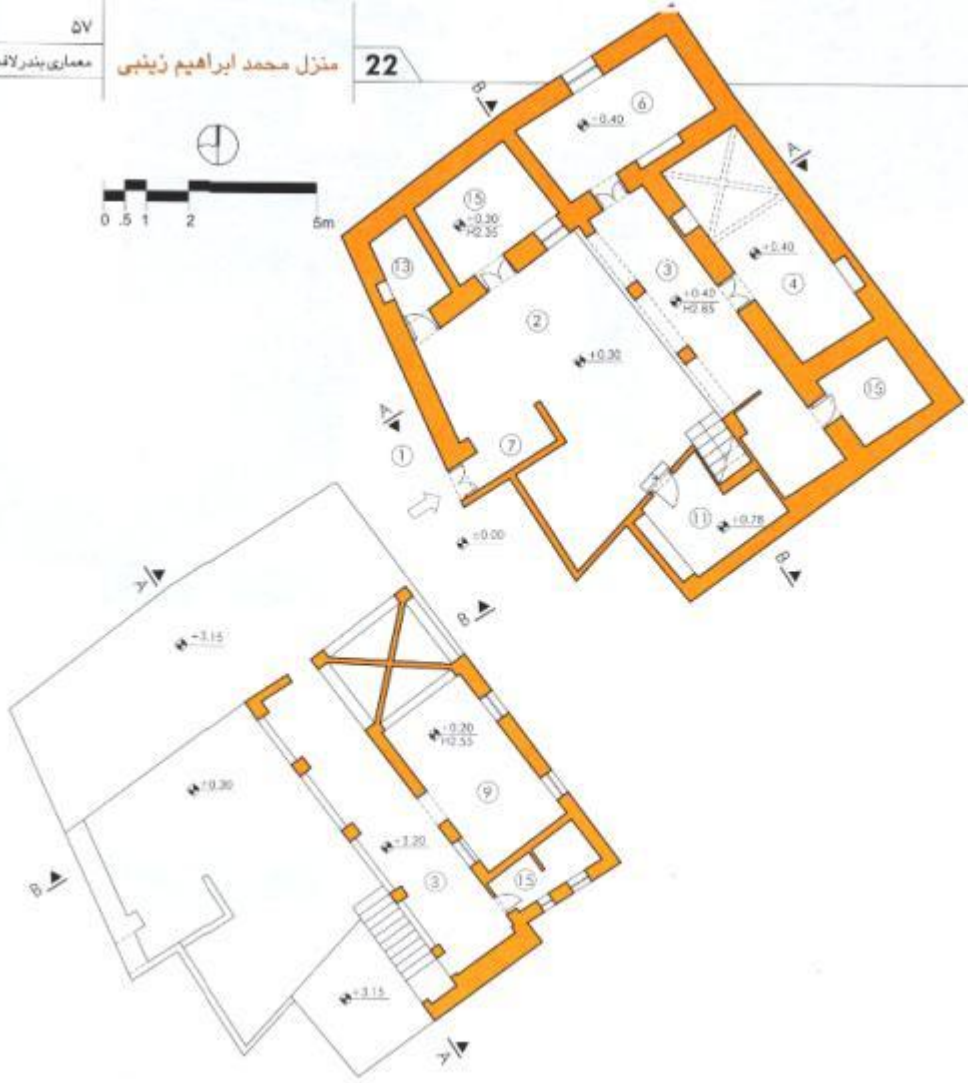

Section B-B

Section A-A

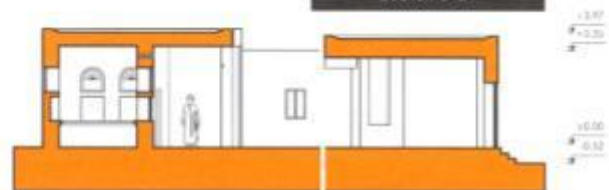

Section A-A

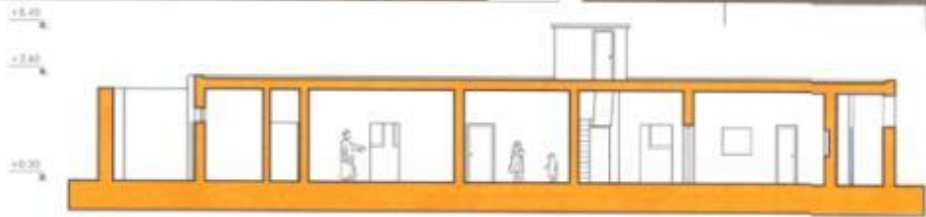

Section B-B

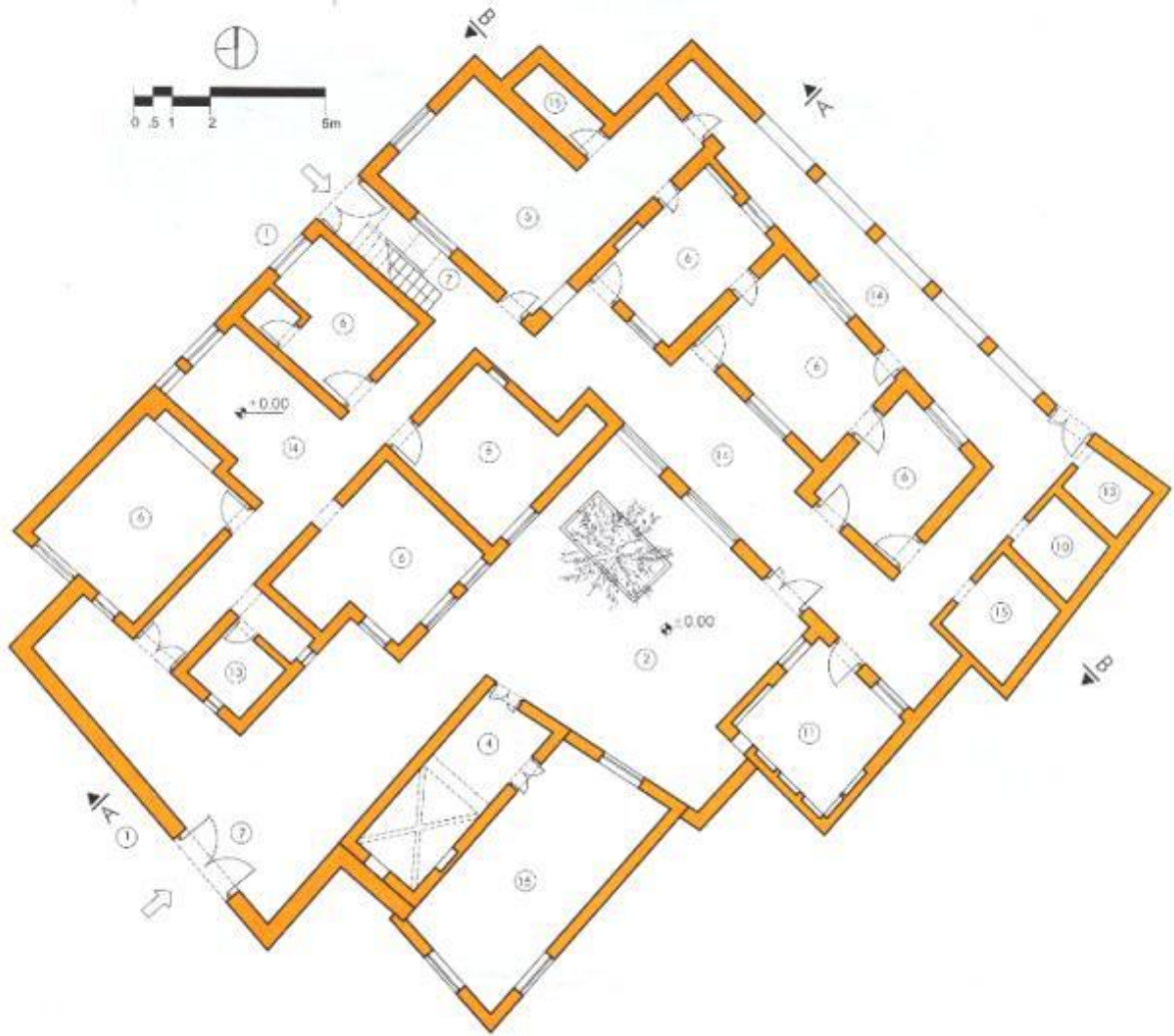
24 منزل صالح سفاری

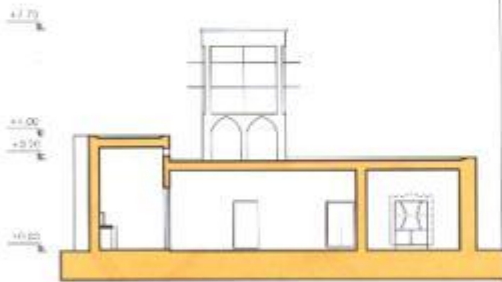
Section A-A

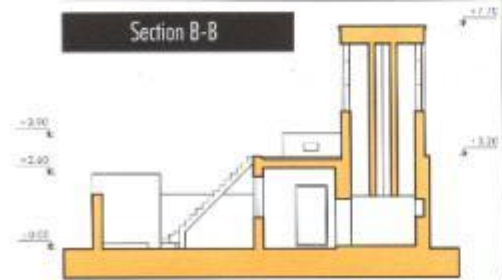
Section B-B

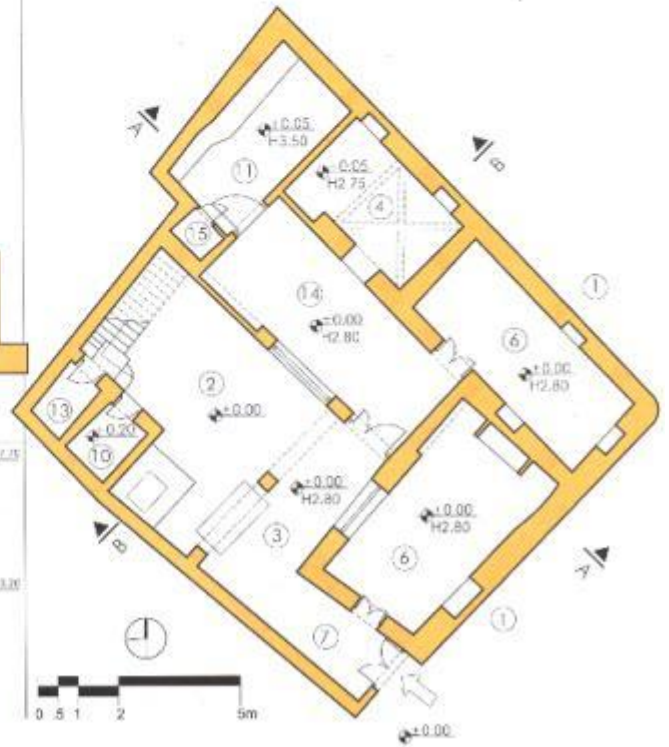
25 منزل یوسف عبدالله سفاری

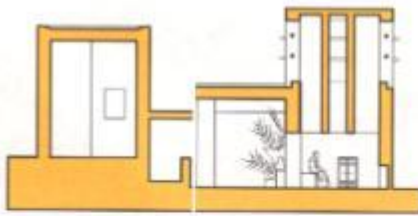

Section A-A

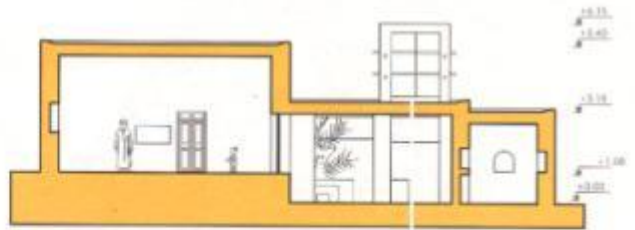

Section B-B

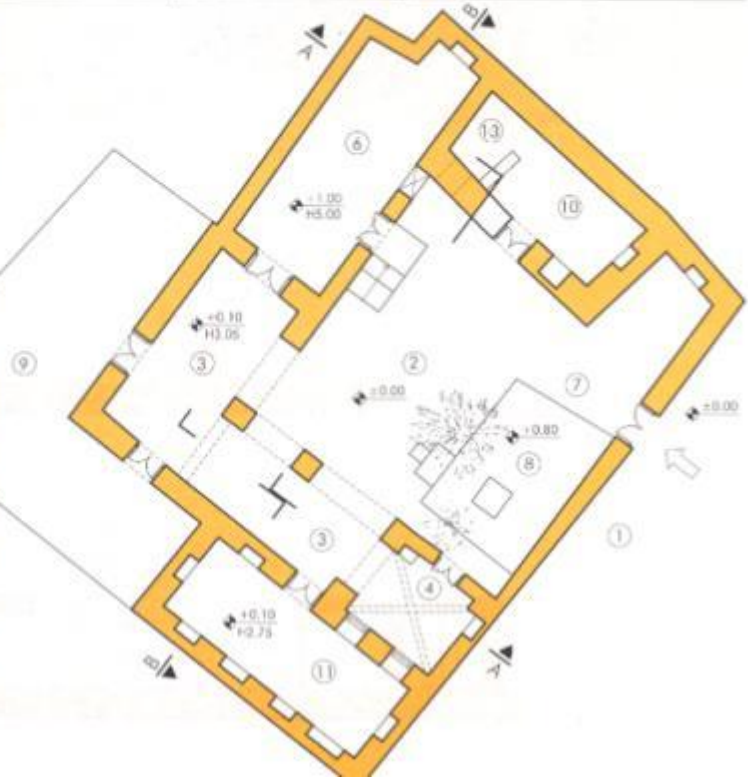

Section A-A

Section B-B

27

منزل حسین سفاری

۶۳

معماری بنظر لاکه

Section A-A

Section B-B

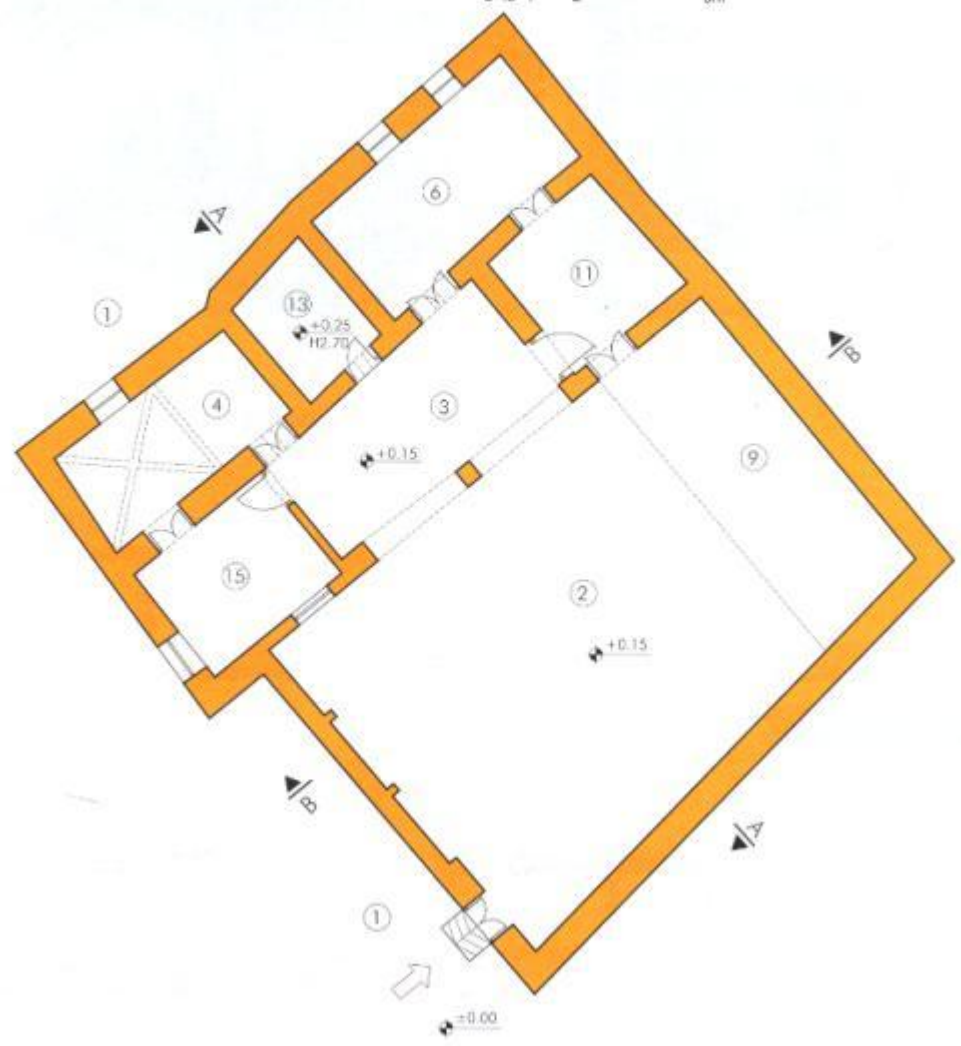

Section A-A

Section B-B

29 منزل محمد عبد الحمید سفاری

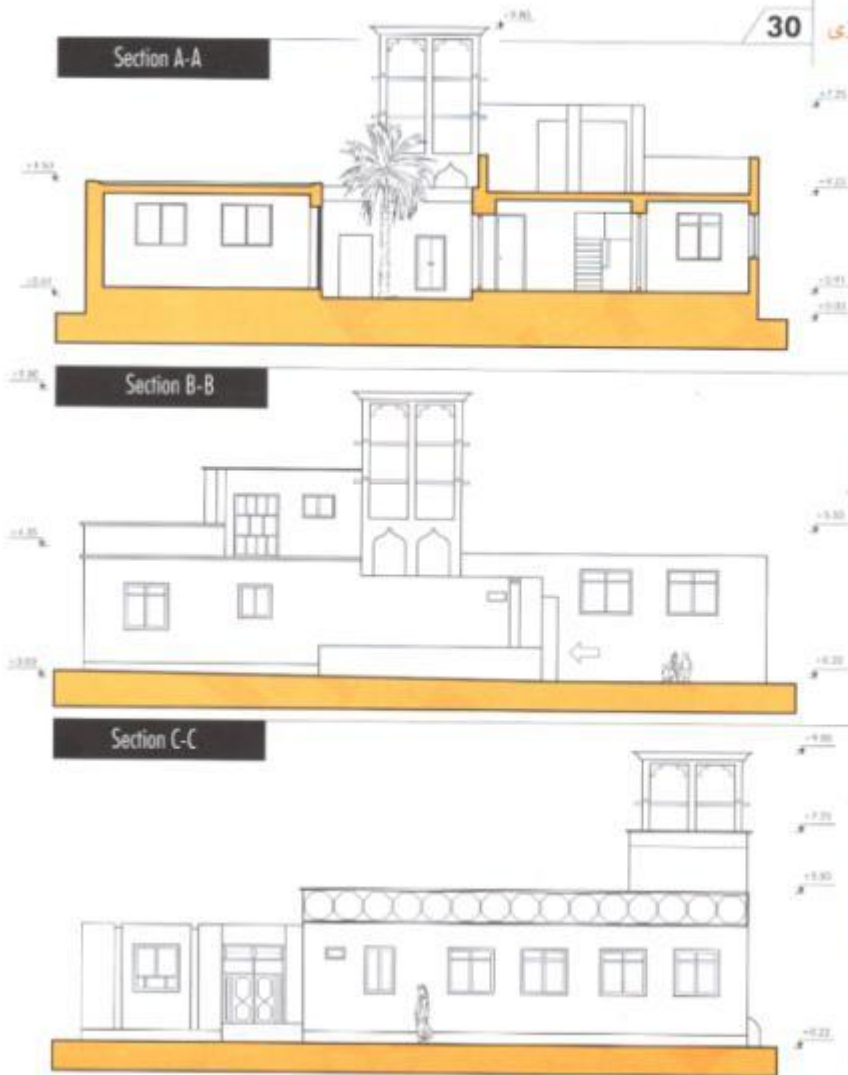
Section A-A

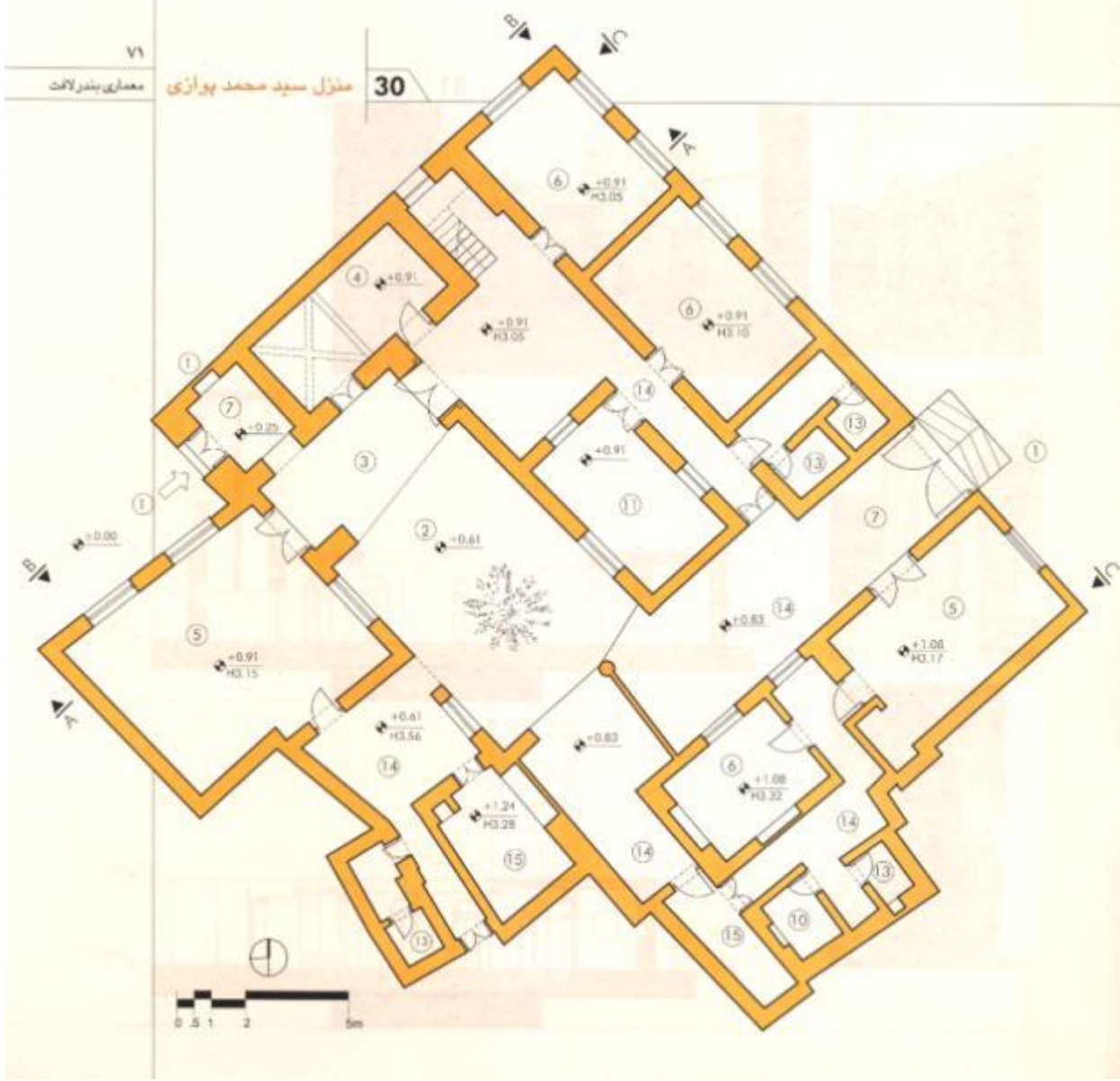
Section B-B

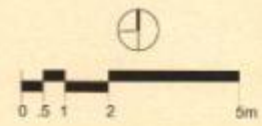
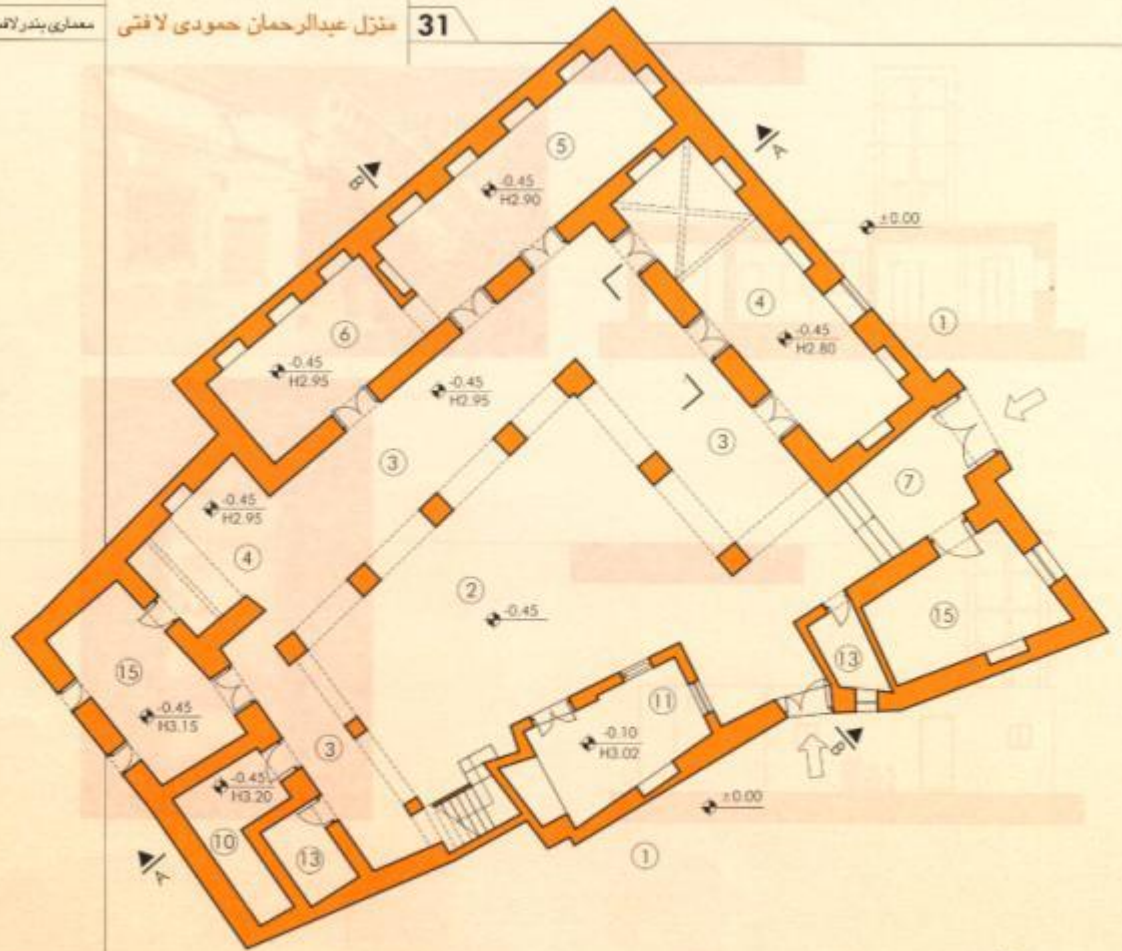
30 منزل سید محمد پوزی

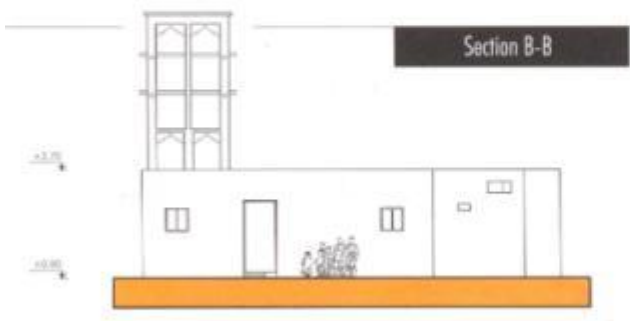

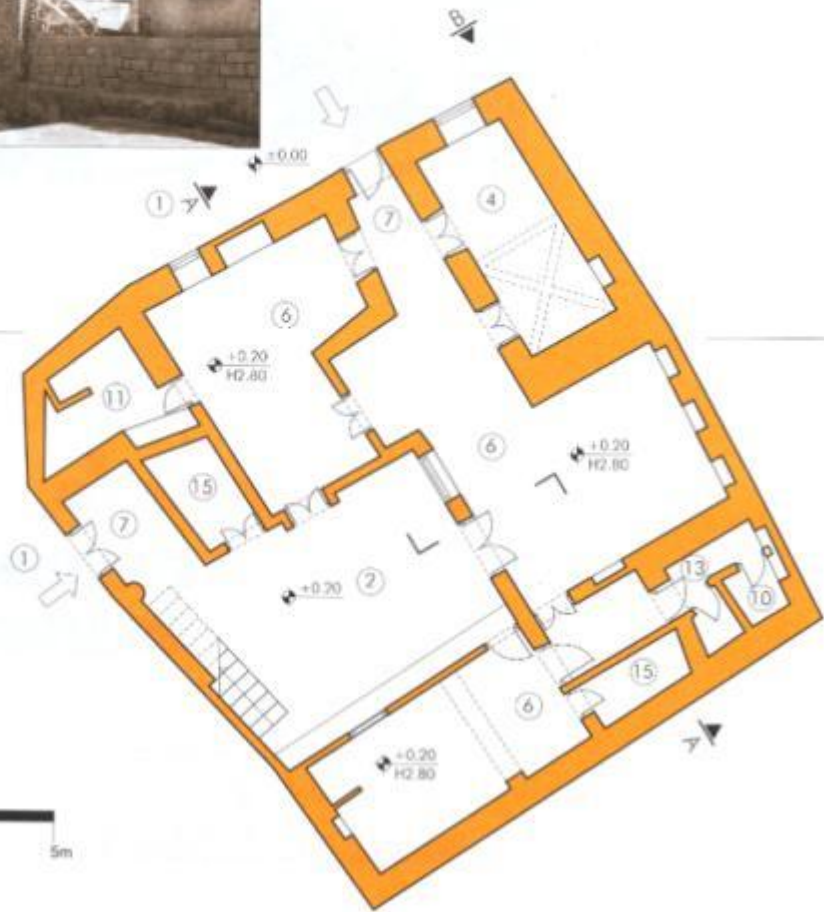

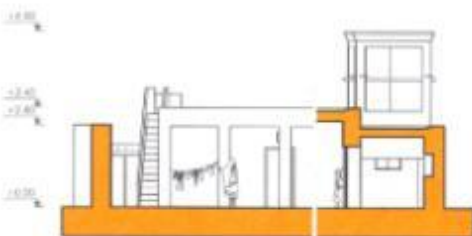
31 منزل عبدالرحمان حمودی لافتی

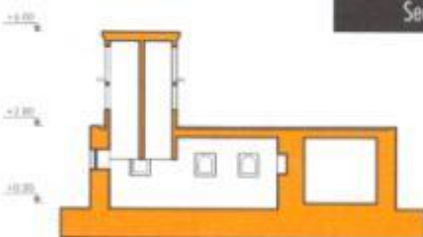

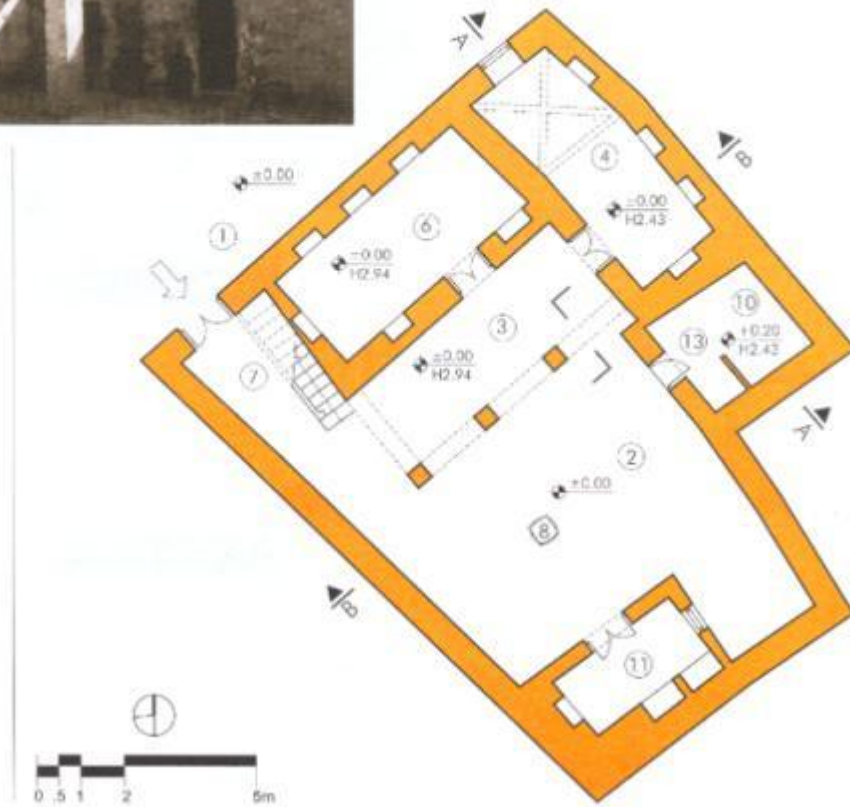

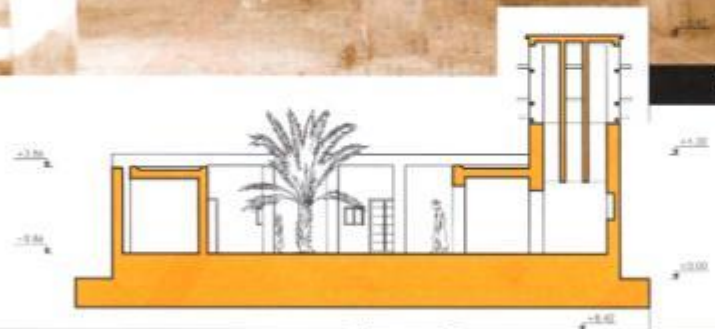

Section A-A

Section B-B

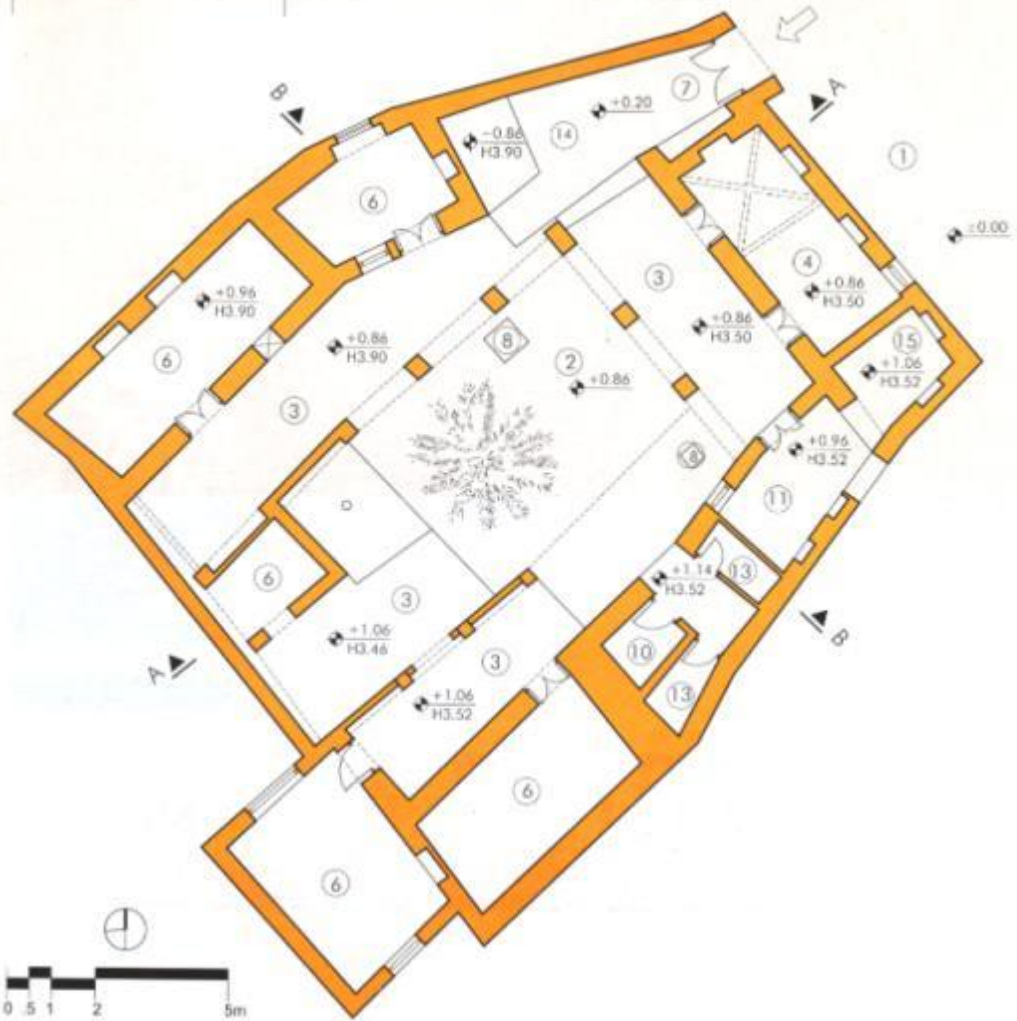

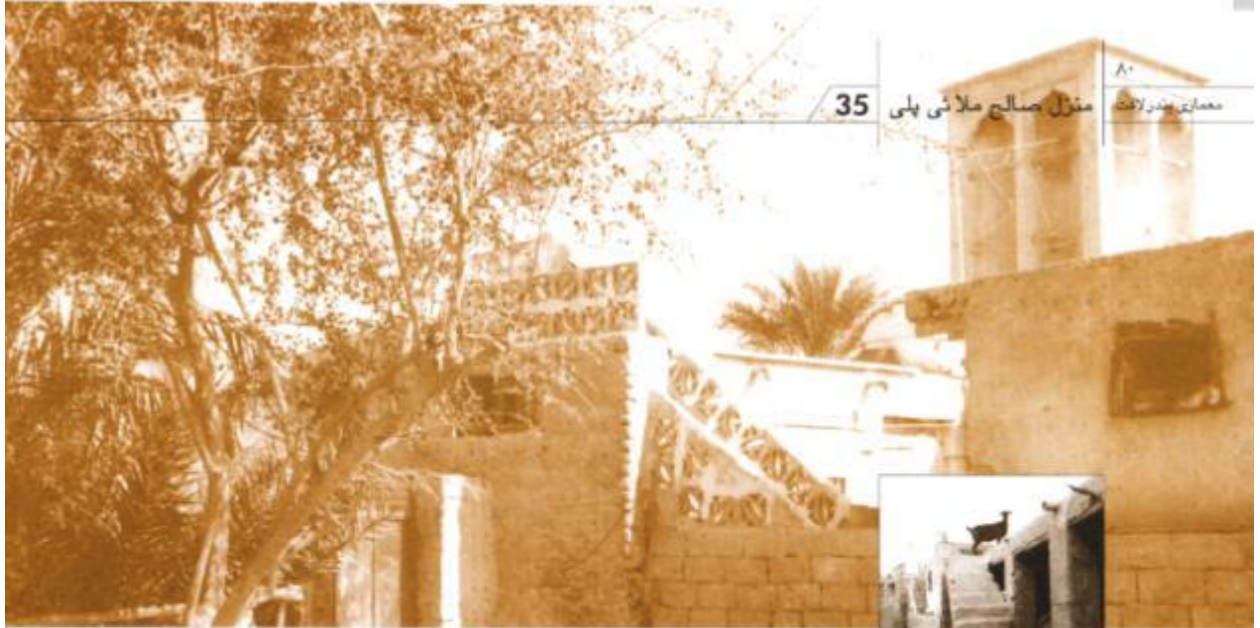

Section A-A

Section B-B

35

منزل صالح ملائی پلی

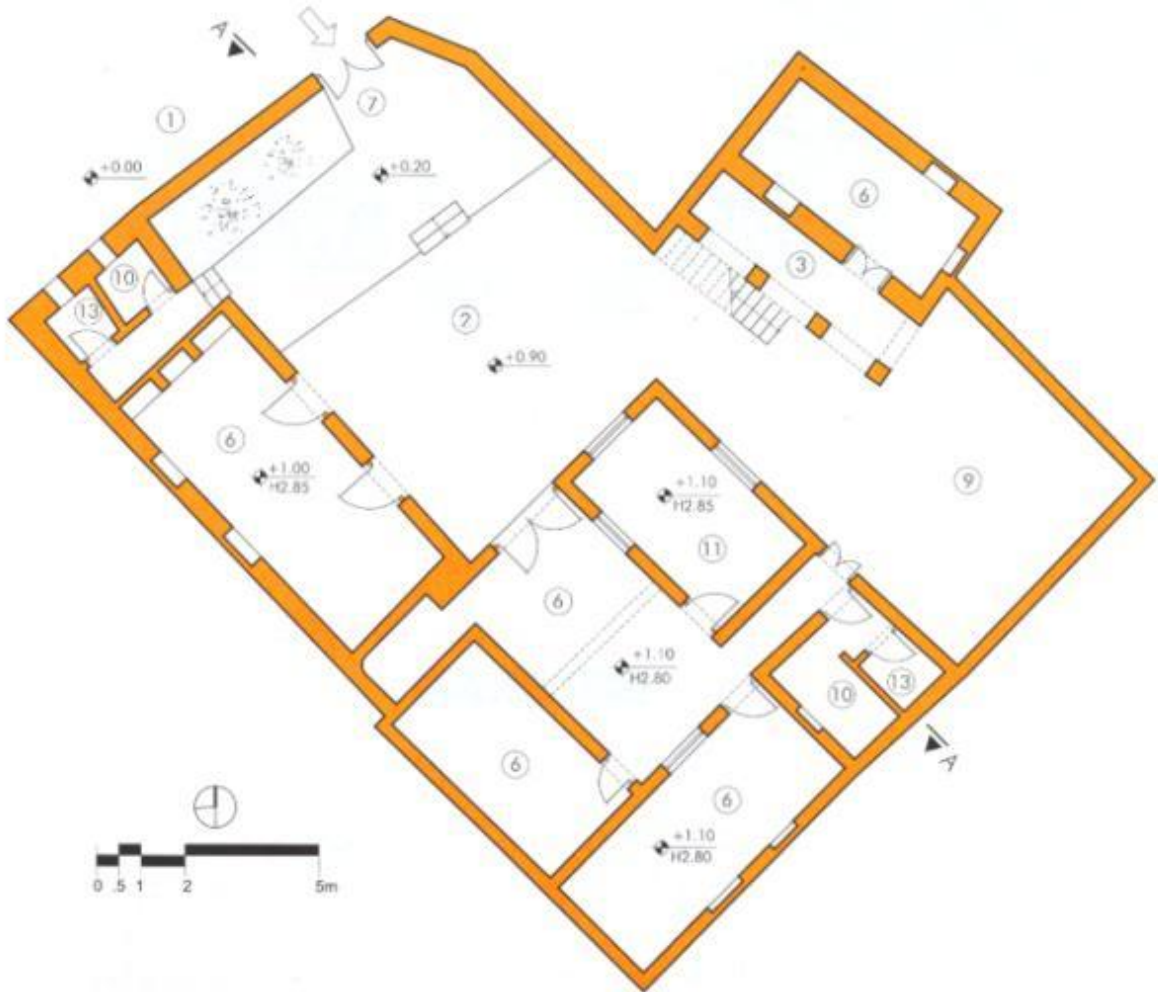
A۰

معماری و سیرالافت

Section A-A

36 منزل محمد عبيد سقاری

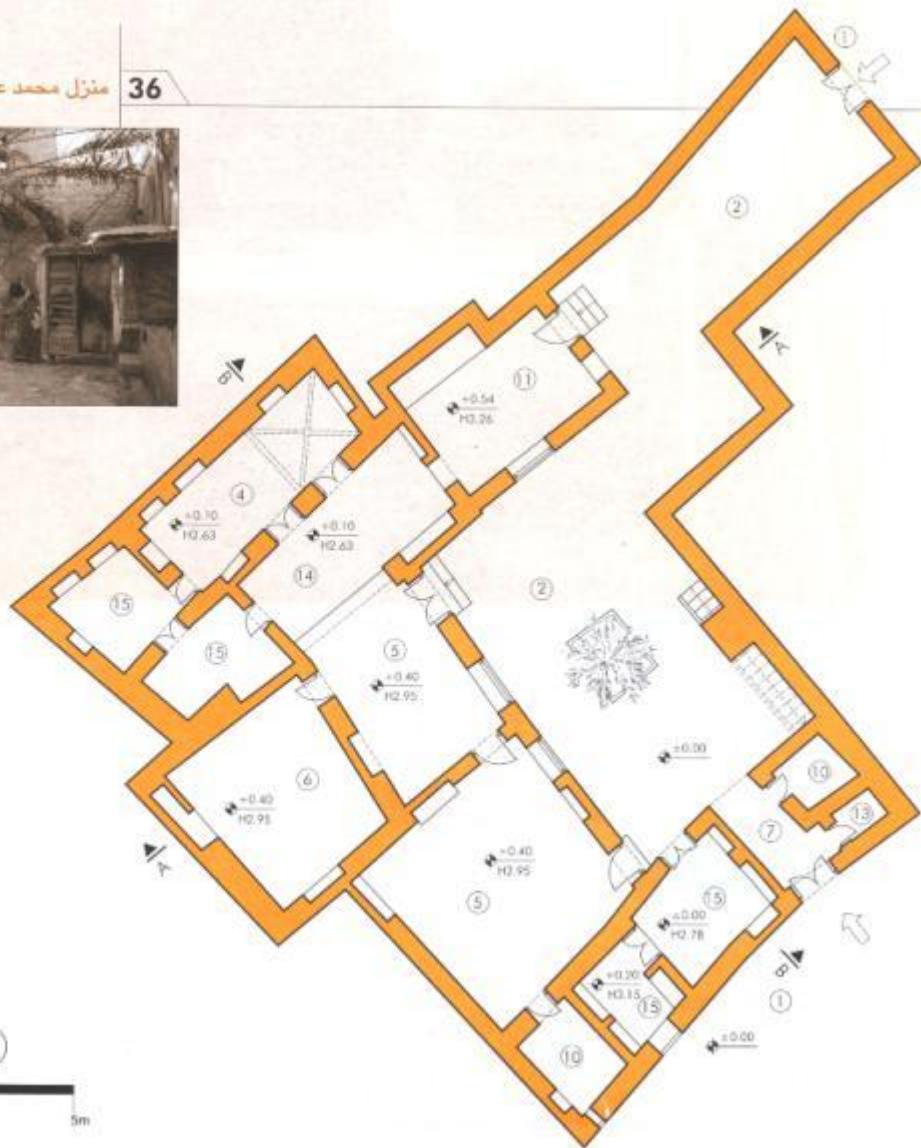

Section A-A

Section B-B

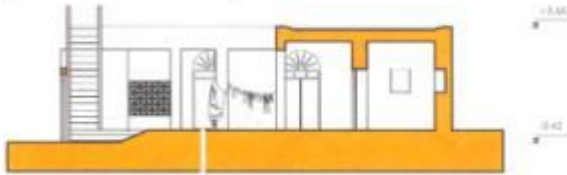

۳۷ منزل علی حاجی سفاری

Section A-A

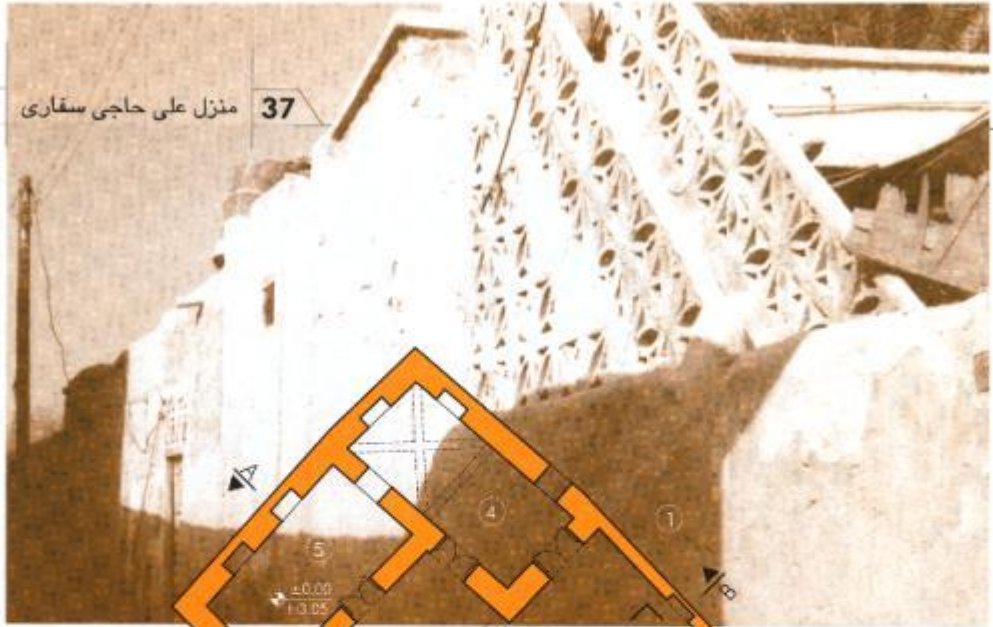

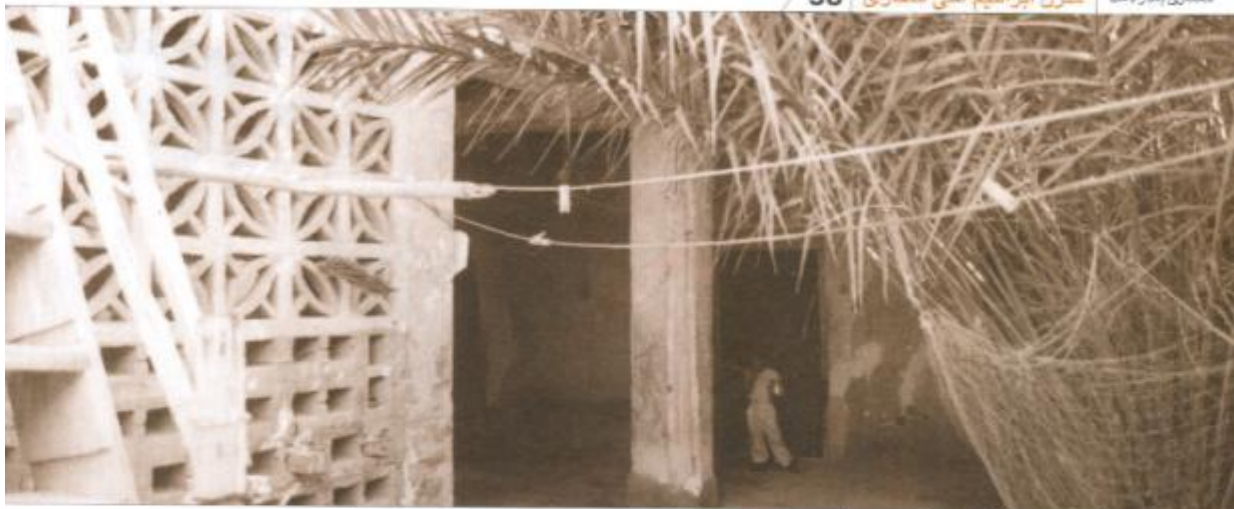
Section B-B

منزل علی حاجی سقاری

37

Section A-A

Section B-B

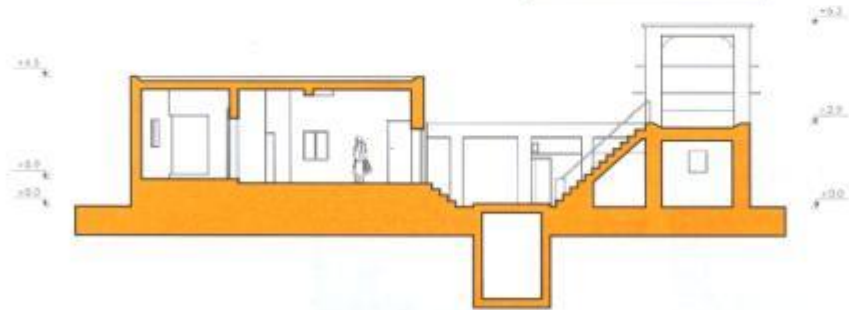

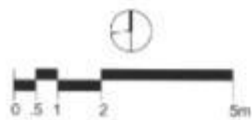

39 منزل ناخدا عبیدی

Section A-A

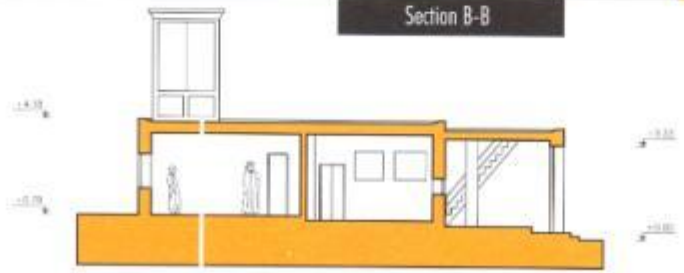

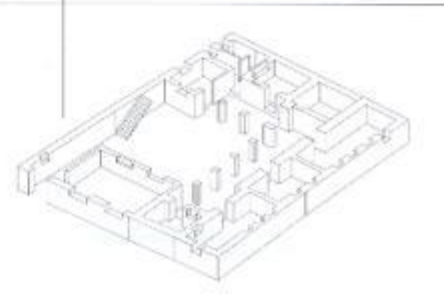
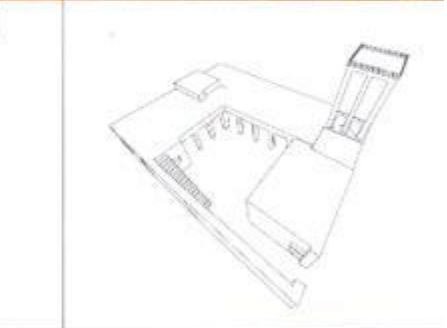
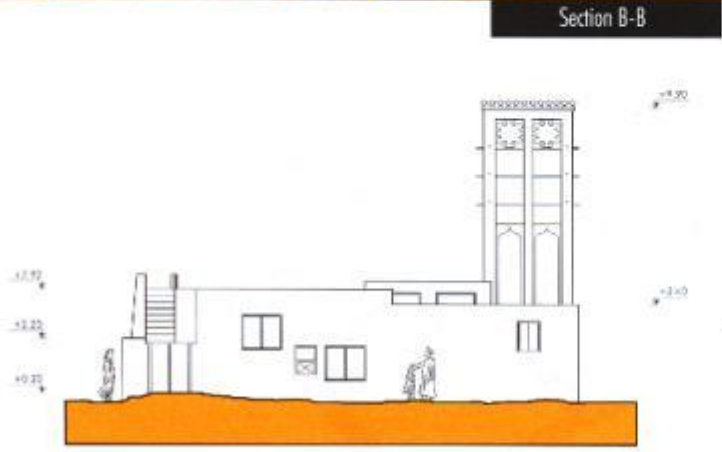
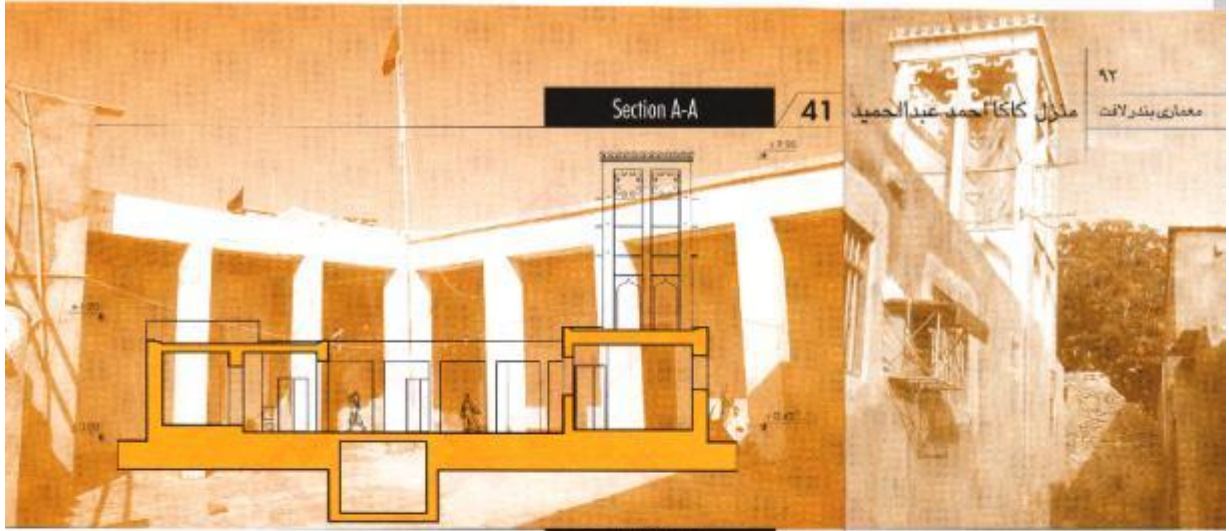
Section A-A

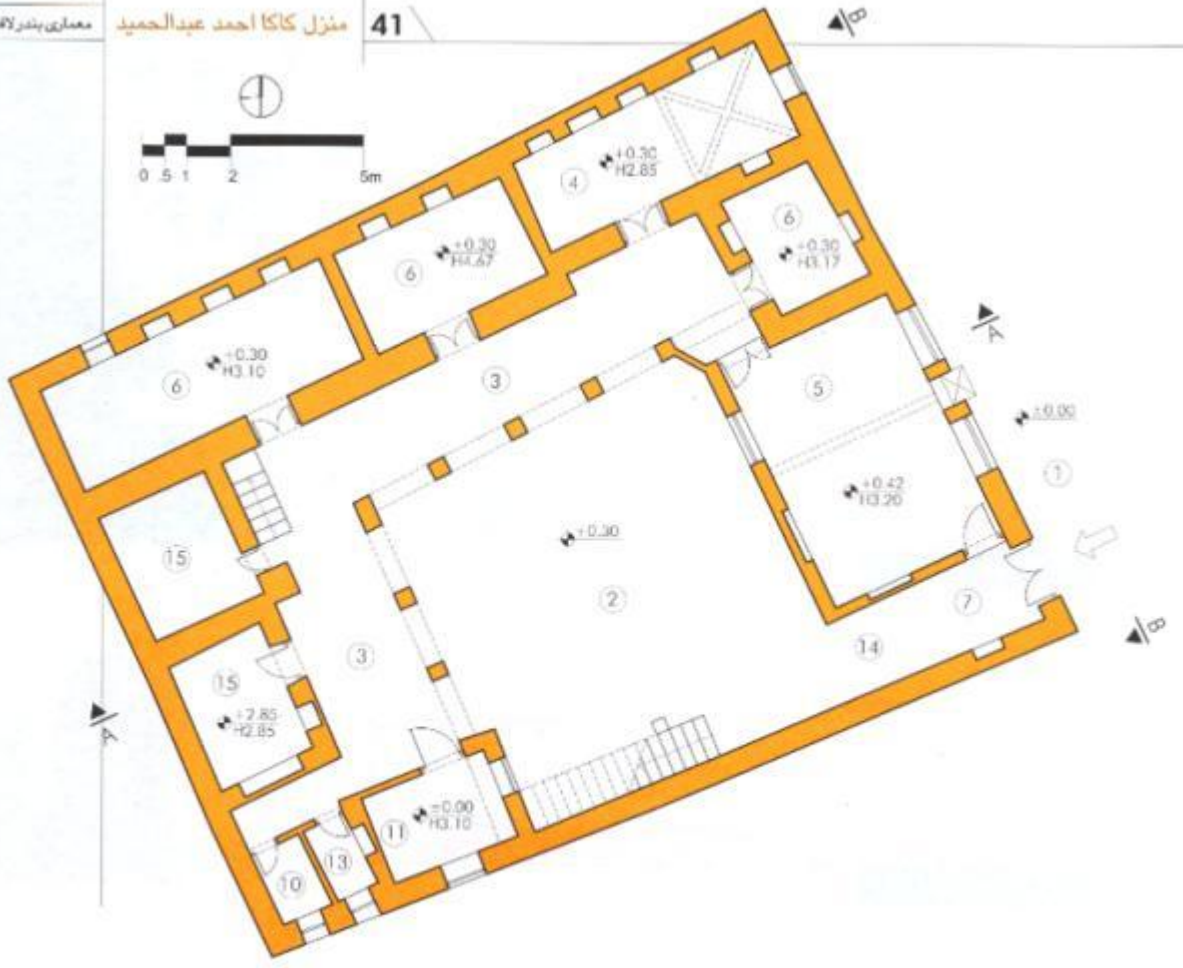

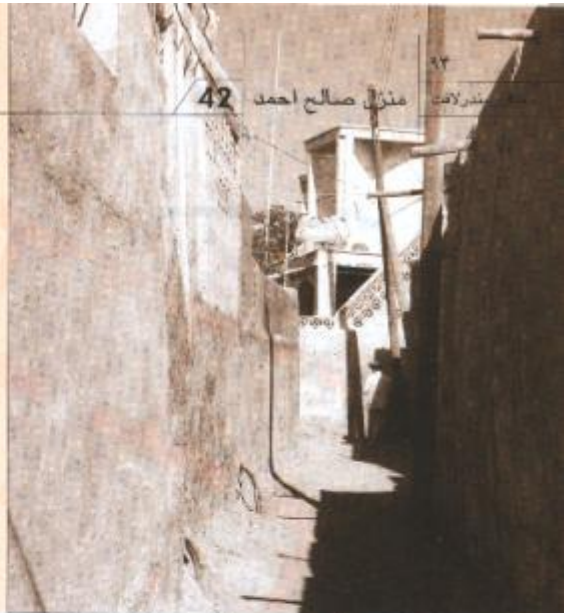
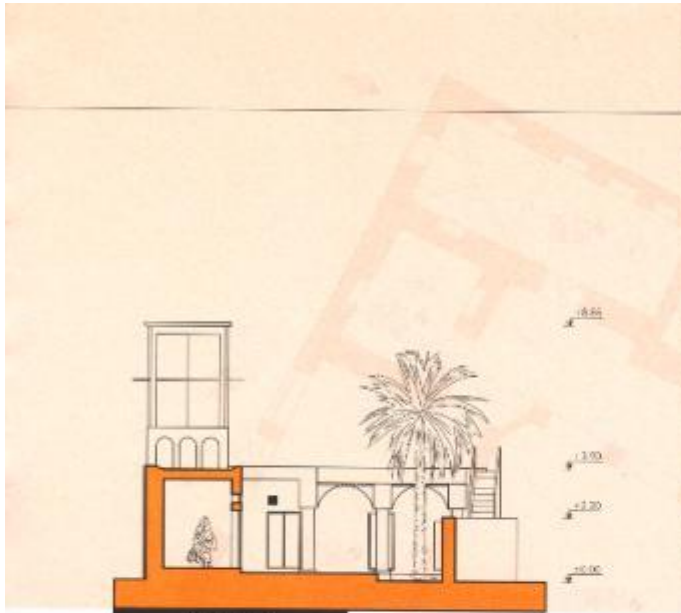
Section B-B

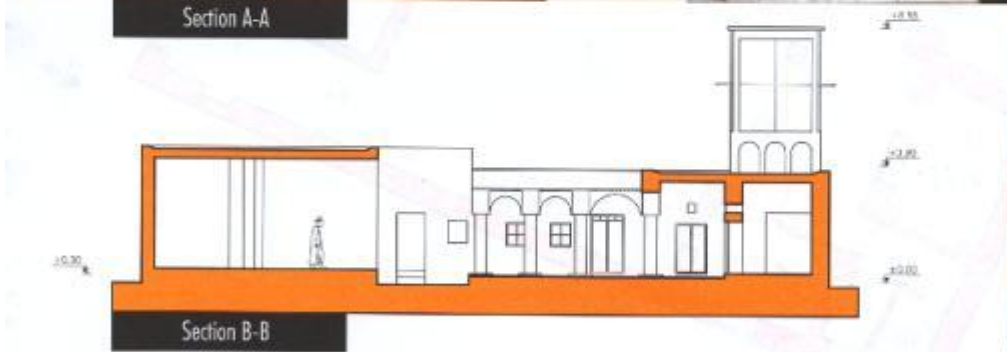

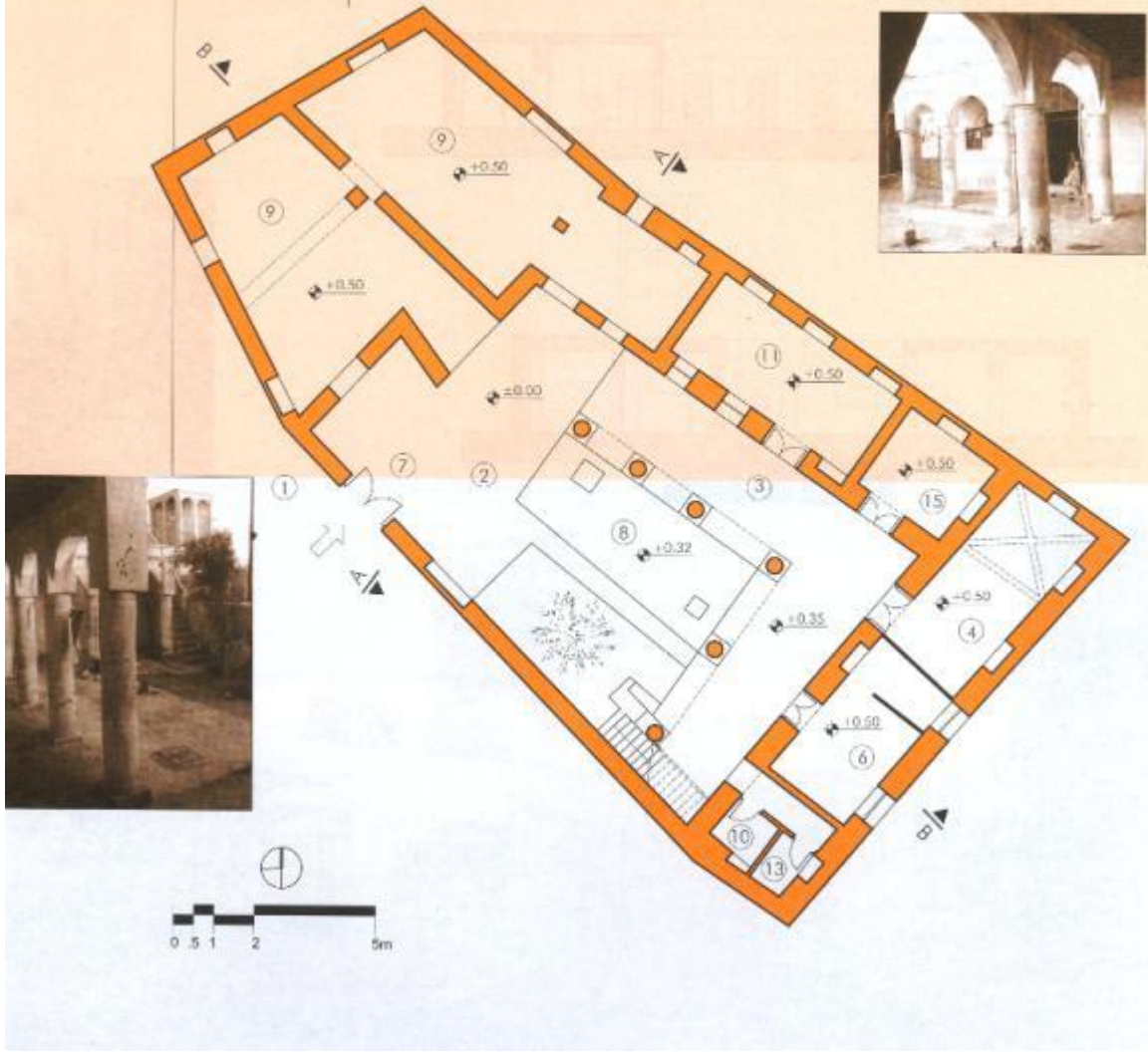

Section A-A

Section B-B

Section A-A

Section B-B

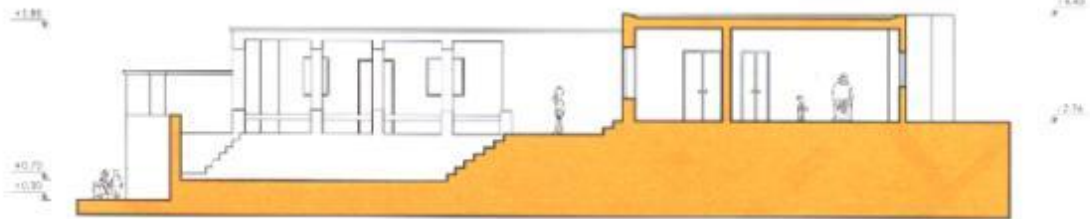

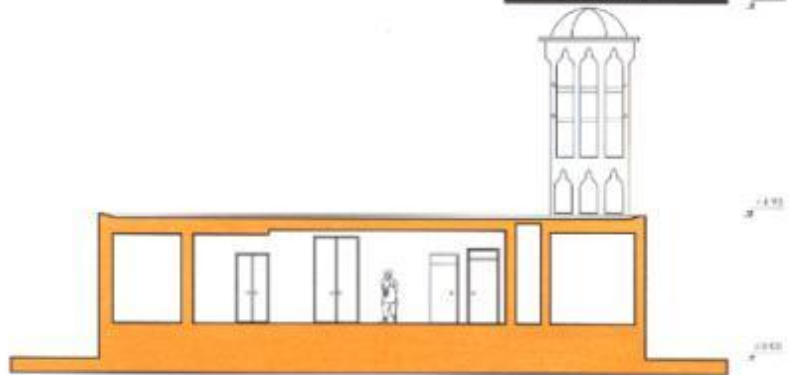
44 منزل ناخدا یاسین

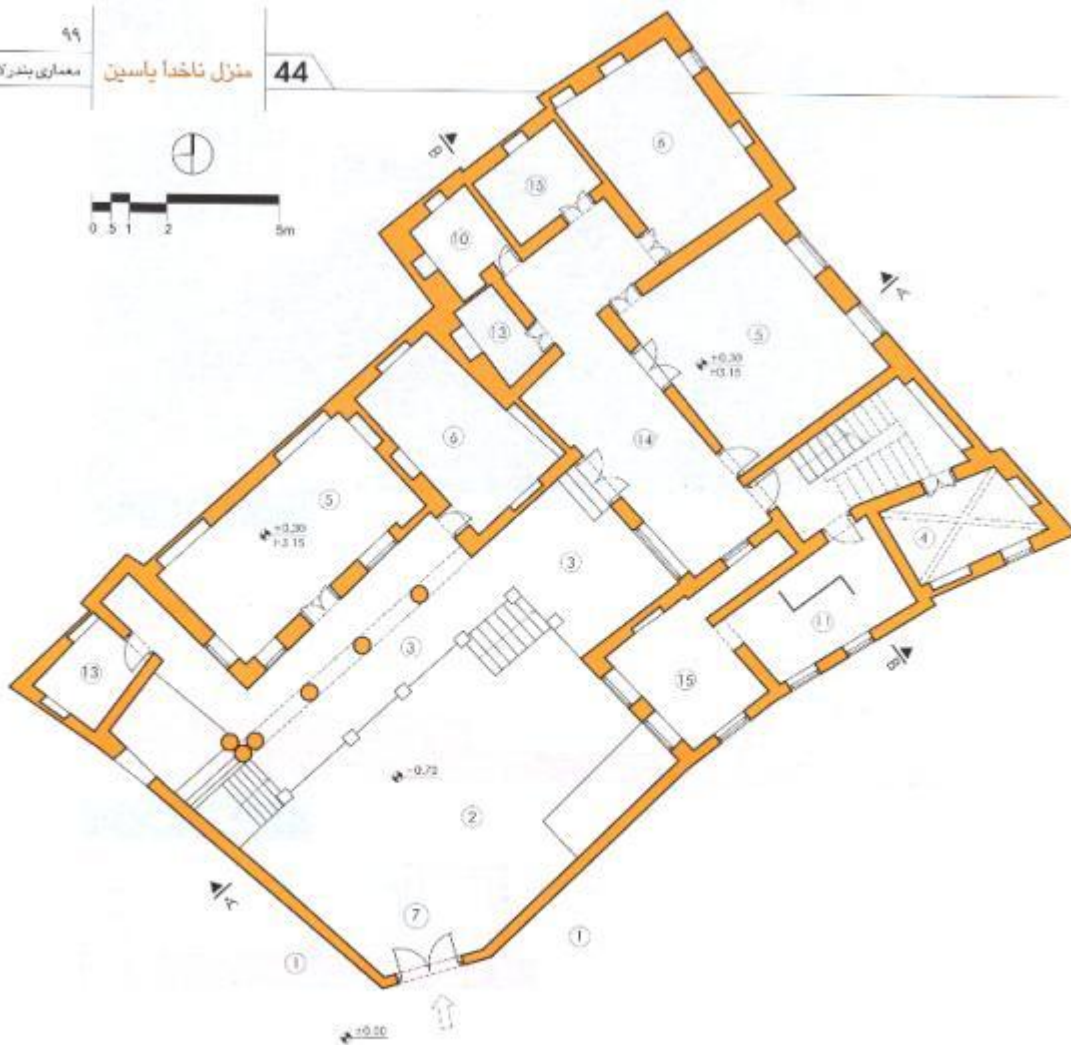
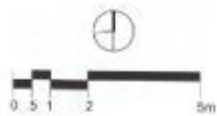

Section A-A

Section B-B

45

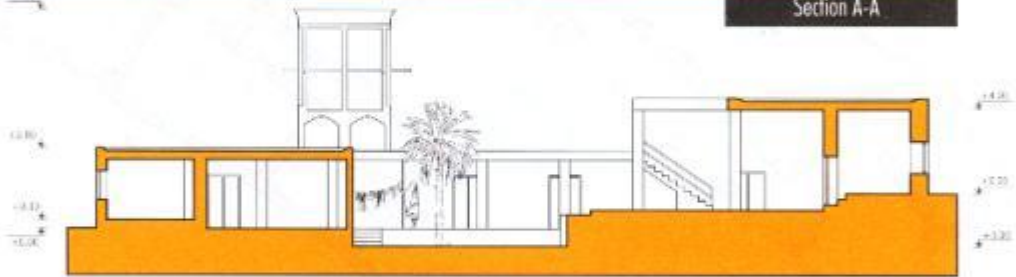
مدرسه صالح حاجی

۱۰۰

معماری پندرو لایت

→ ۰.۰۰

Section A-A

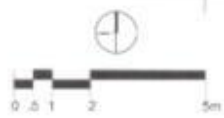
Section B-B

→ ۰.۰۰

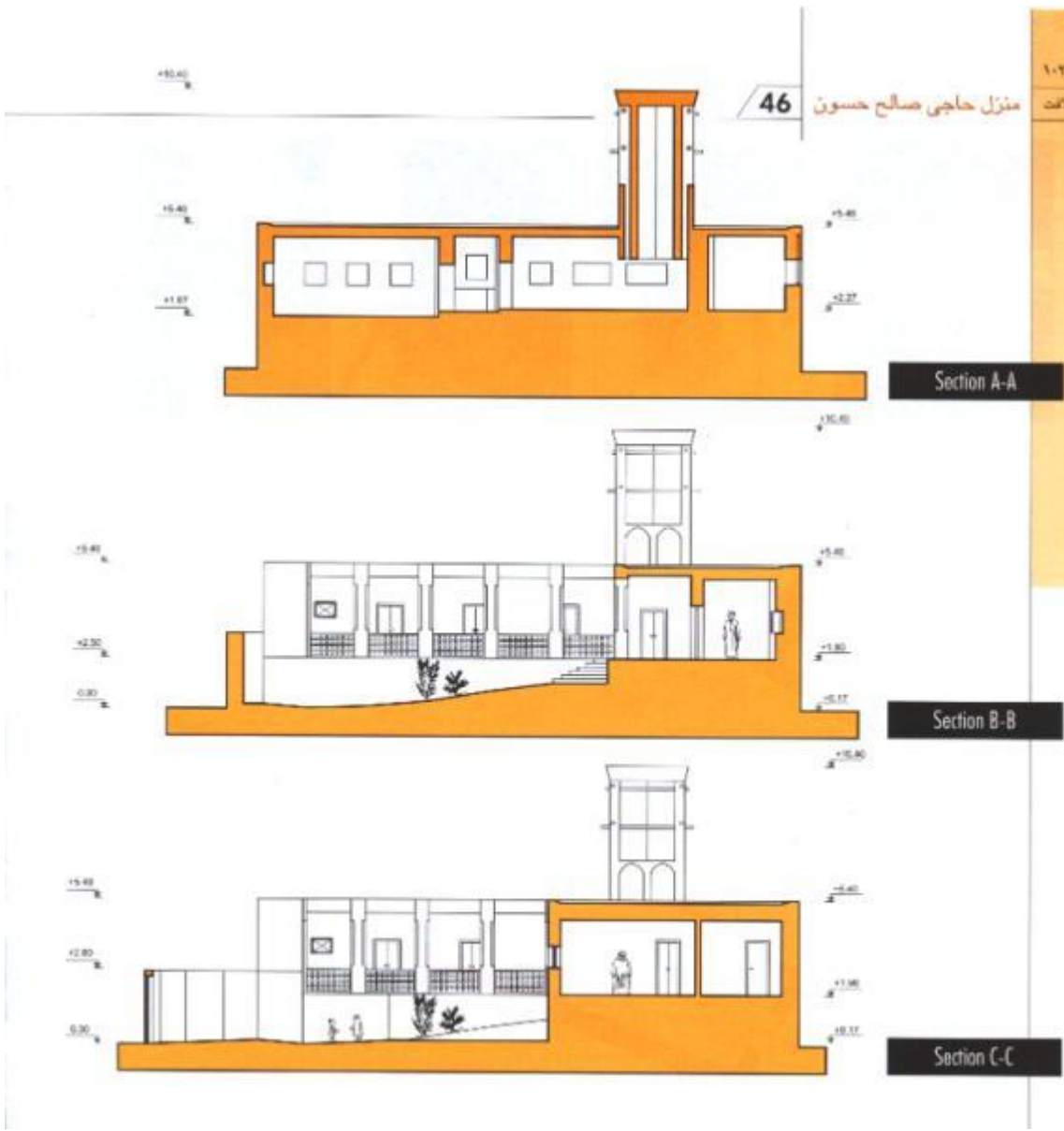
→ ۰.۲۰

→ ۰.۵۰

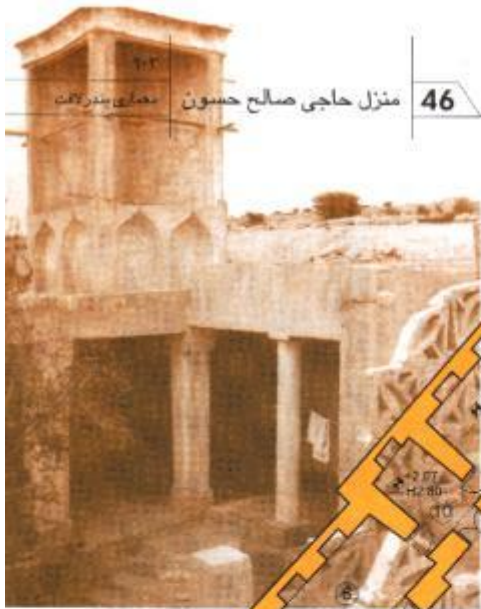
46 منزل حاجی صالح حسون

Section A-A

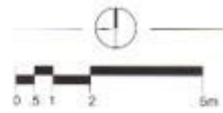
Section B-B

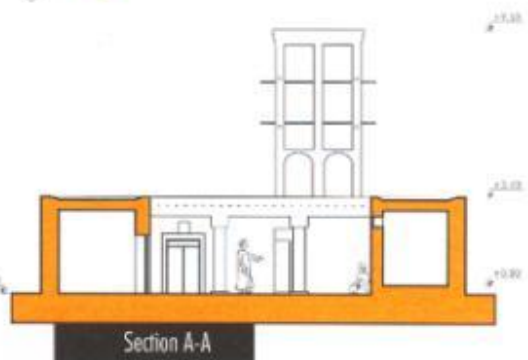
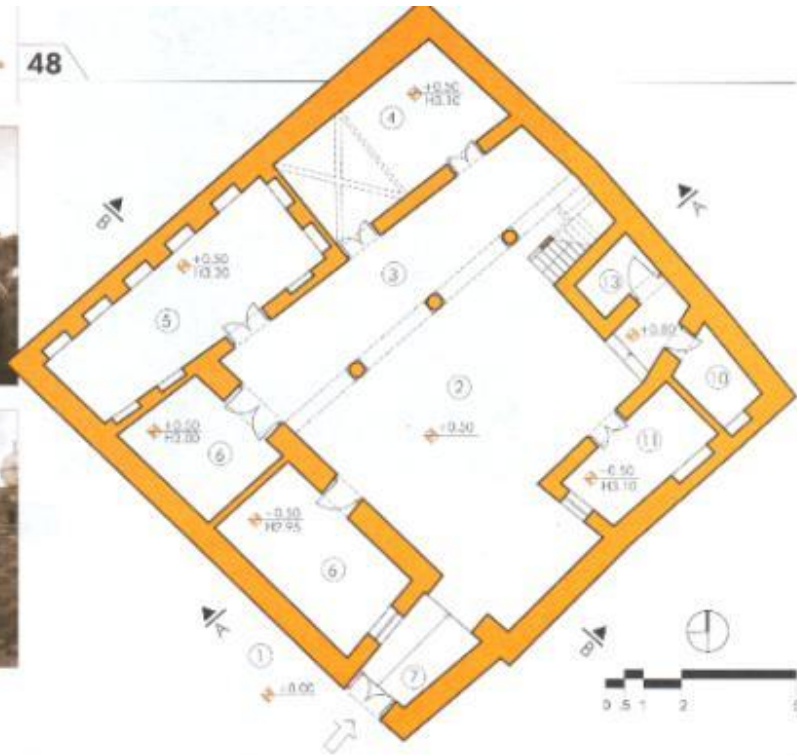
Section C-C

46

منزل حاجی صالح حسون

49 منزل عبدالرؤف سفاری

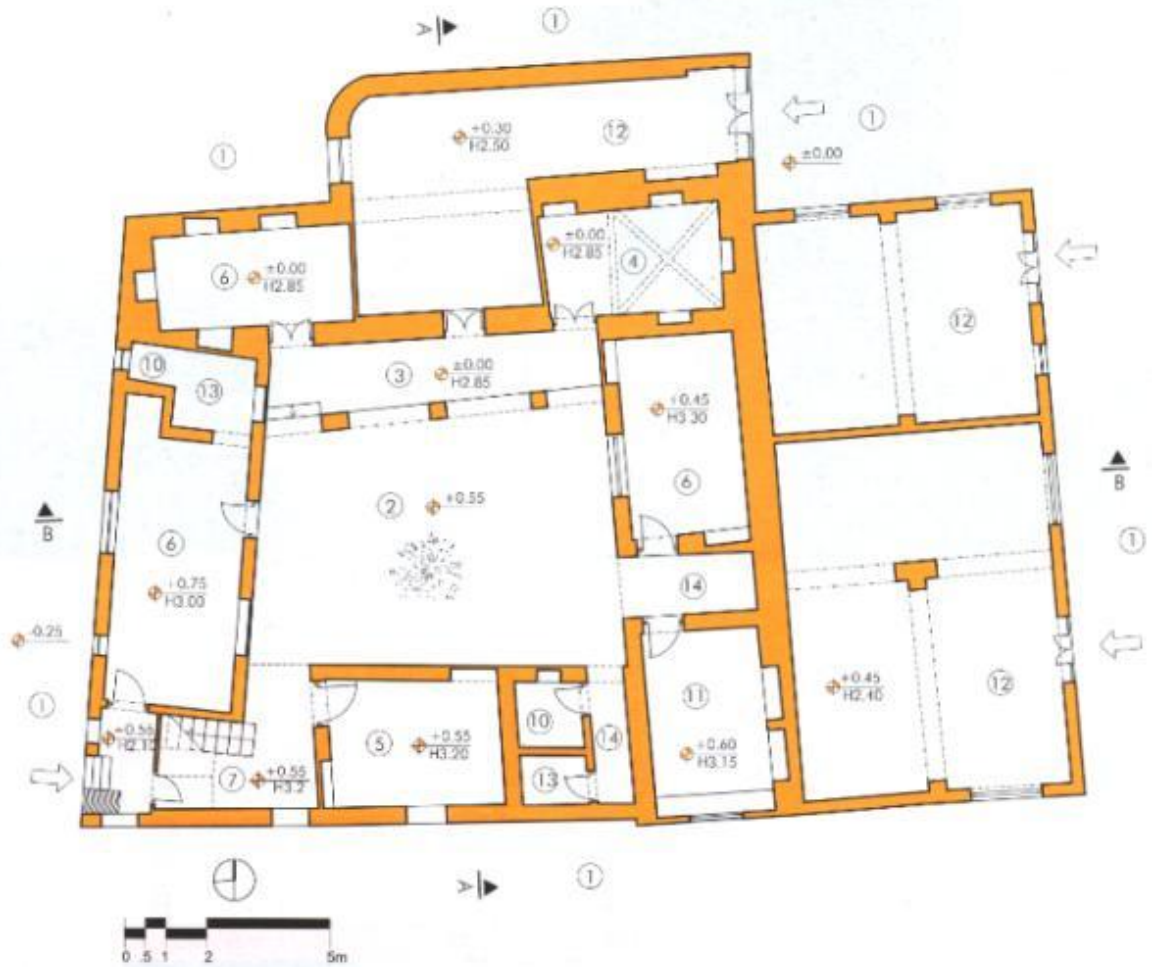

Section A-A

Section B-B

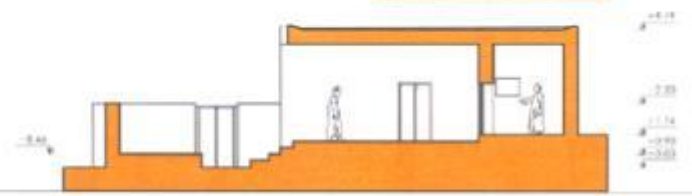
50

مركز عبداللہ عظیمی محمد

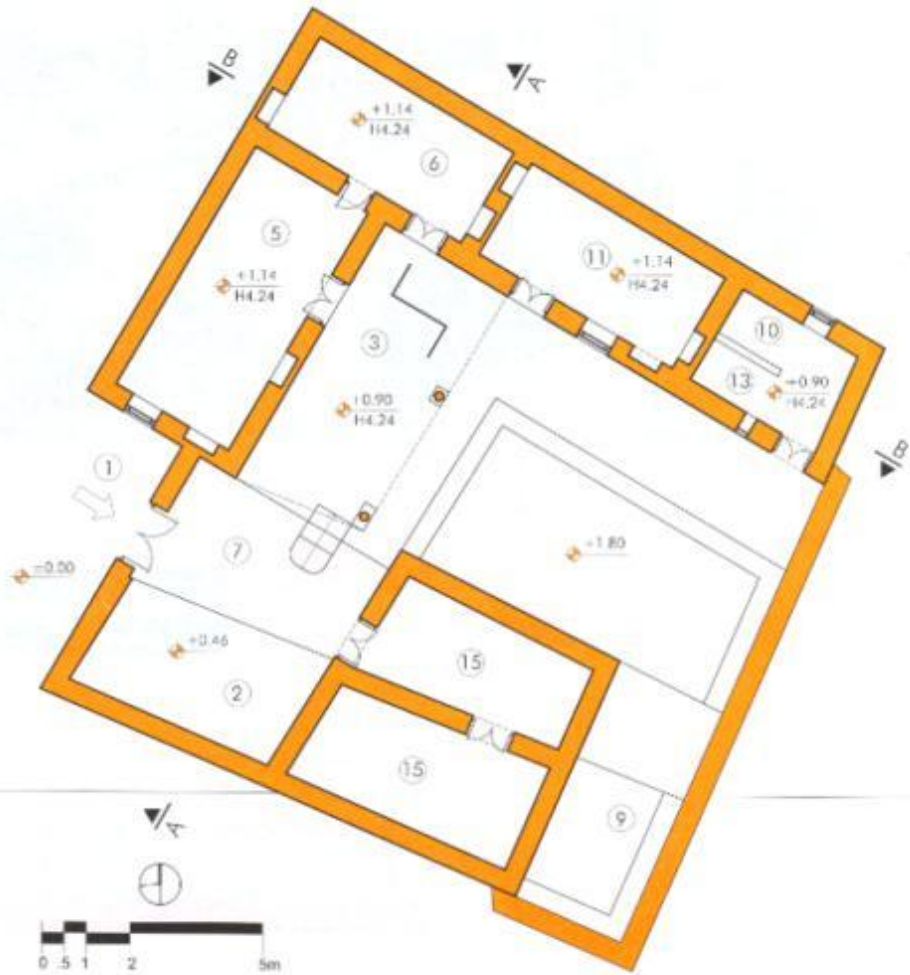
۶۰۸

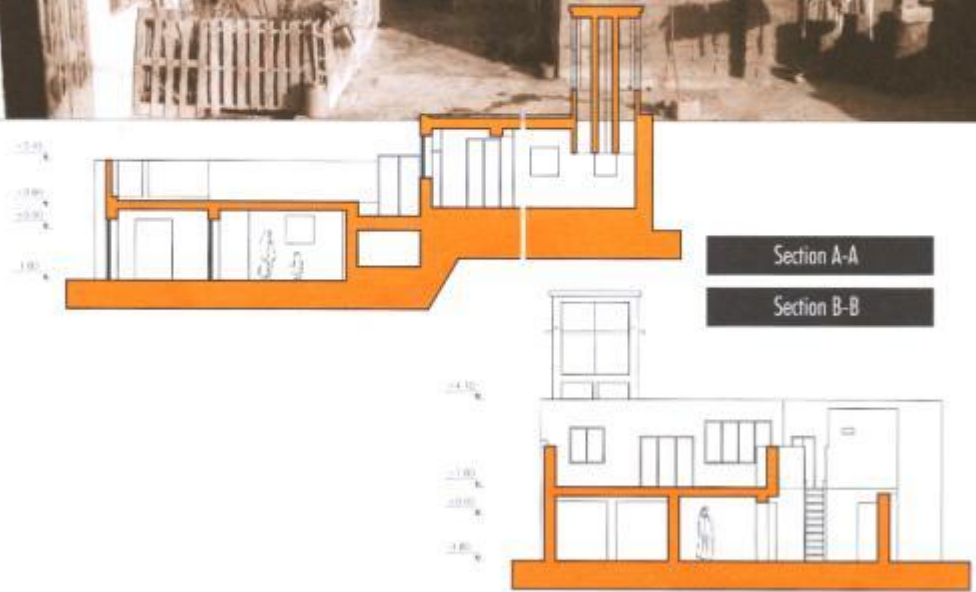
سعمانی پتھری لاکٹ

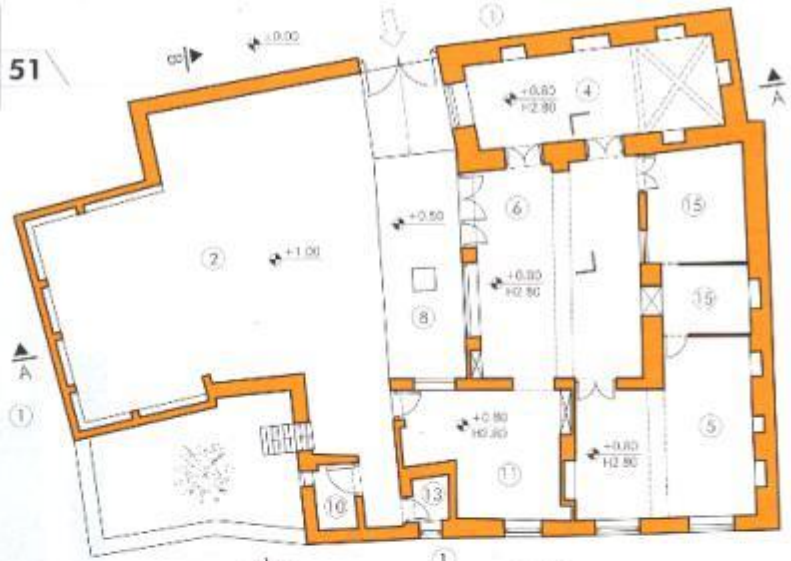
Section A-A

Section B-B

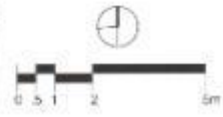

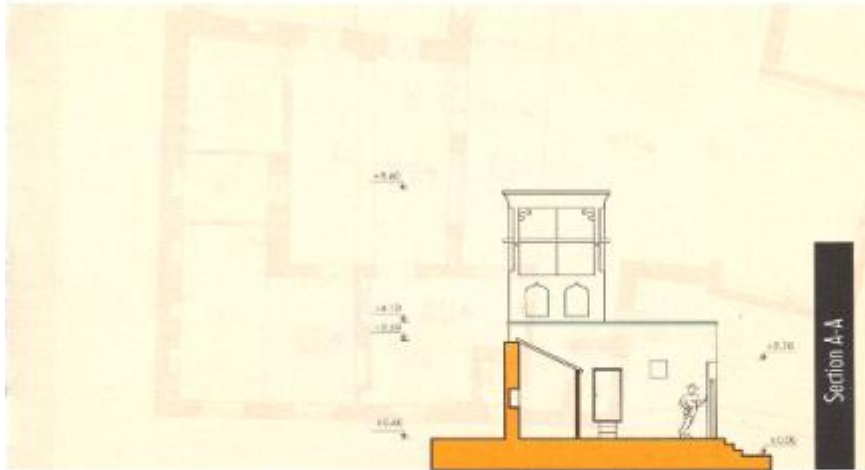

First Floor Plan

Ground Floor Plan

Section A-A

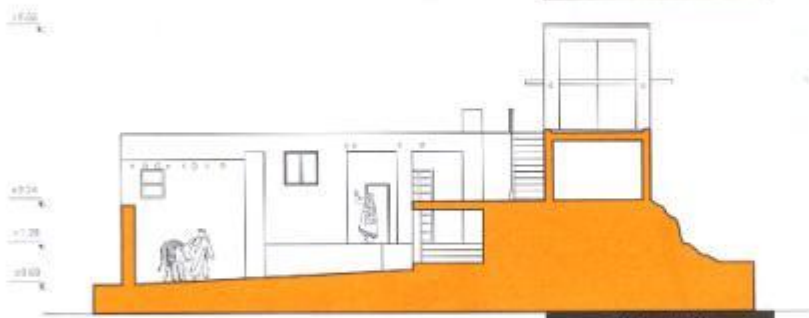

Section B-B

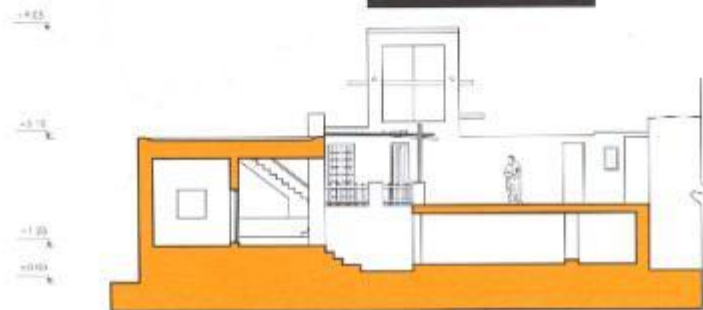

Section A-A

Section B-B

مدرول محمد عيسى
معماري بندر لانت

53

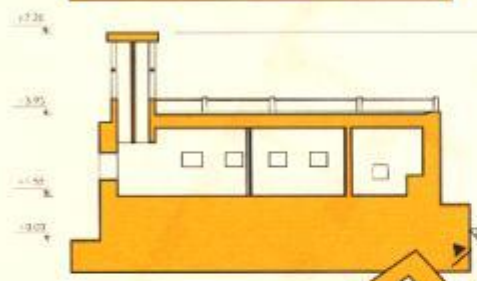

Section A-A

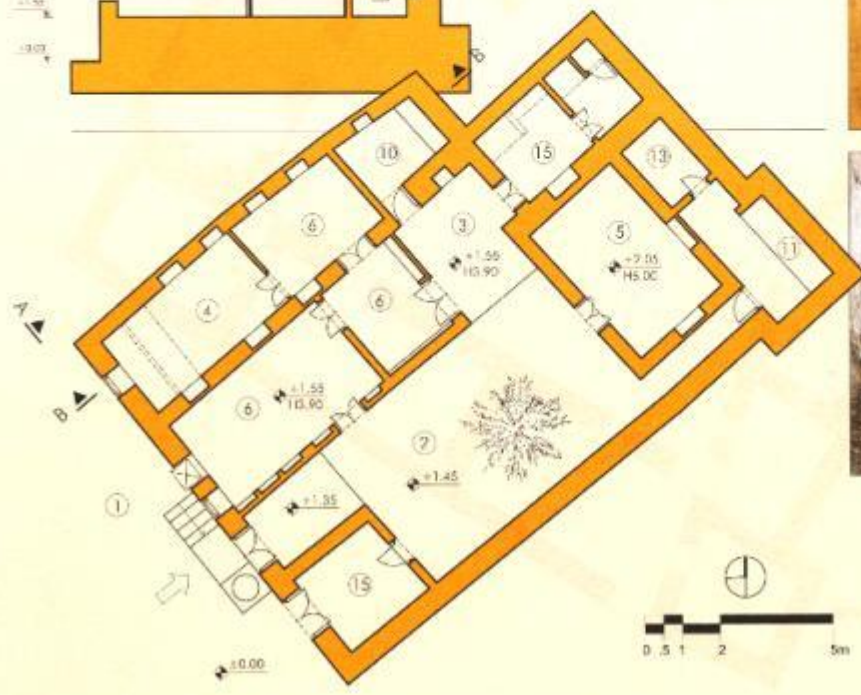

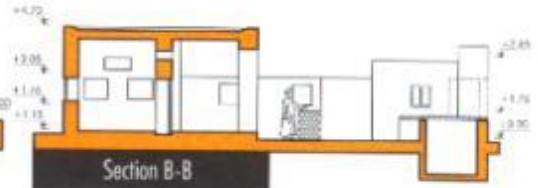
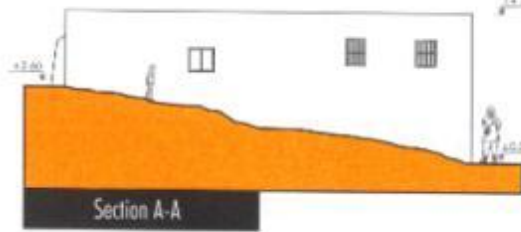
مغول زکریا علانی

معماری بنادر لانت

Section B-B

گونه شناسی

این بخش با هدف شناخت ویژگی‌های مکانی خانه‌های لافت با نگاهی نزدیک‌تر بر نظر گرفته شده است. در این تلاش شده تا یک بررسی ایجابی و هدفمند برای برنامه‌ای درازمدت به آزمایش گذشته شود. شکل کلی معماری لافت متأثر از معماری بومی مرکزی ایران و تکرار آن با معماری عربی است. حیاط مرکزی، بادگیر، سقف اریق و مانند آن بیرو شیوه ایرانی و تزئینات، کج باریج‌ها و مانند آن، بیرو شیوه عربی است. در لافت موارد متعددی از عناصر گوناگونی وجود دارد که منجر به ایجاد شکل ظاهری نام شده با یکدیگر متفاوت اند و از این میان بادگیرها، فضاهای داخلی و بیرونی و تزئینات، شکل خاصی دارند که در دستور ایضا مدادی به آن‌ها برده شده است.

۱. بادگیرها:

در اولین نگاه به روستای لافت، بادگیرهای سر به آسمان کشیده جلب نظر می‌کنند. ترکیب این عناصر عمودی شاخص با گستره آرام دریا، چشم‌انداز زیبایی را به تصویر می‌کشد. بادگیرهای لافت نیز همچون بادگیرهای سراسر ایران از طریق مکش، جریان هوای مورد نیاز فضاهای داخلی را تأمین می‌کنند. این عناصر در روستای لافت مشخصه‌هایی مختص به خود دارند که در این بخش به آن‌ها پرداخته می‌شود.

● فرم

تقسیم بندی ظاهری بادگیرها اغلب برحسب تعداد دهانه‌های بادگیر و چشمه‌های آن صورت گرفته است. در لافت بادگیر شش طرفه و یک طرفه وجود ندارد و بادگیرهای دوطرفه و چهارطرفه دو گونه عمومی هستند. بادگیرهای لافت، جز یک مورد، همگی پوشش مسطح دارند؛ یک بادگیر مدور در بخش حاشیه‌ای یافت شد که قرار دارد که پلان آن بیشتر تمایل به مربع و سقف آن نزدیک به دایره است. قسمت فوقانی آن تنها با یک بادگیربندی لافت به آن حالتی مدور می‌دهد. از داخل بنا کاربندی بسیار ساده‌ای که اجرای چیده آن شبیه فیلیوش است به چشم می‌خورد. فرم خارجی بادگیرها به سه بخش پوششی دهانه و بخش فوقانی کانال تزئینات بالای چشمه‌ها تقسیم می‌شود. بادگیرهای چهارطرفه از لحاظ فرم، خود به تک چشمه‌ای، دو چشمه‌ای و سه چشمه‌ای قابل تقسیم‌اند. در لافت برخلاف رسم رایج در معماری ایرانی در به کار نرفتن تقسیمات زوج، بادگیرهای دو چشمه‌ای فراوانند. پلان عموم بادگیرها نسبت به امتداد ساحل زاویه ای محسوس دارد.

● تزئین

در لافت بادگیرها از ساده‌ترین حالت‌ها (کارکردی صرف) تا مواردی با تزئینات فراوان و گوناگون به چشم می‌خورد. بادگیرهای دوسویه به طور عمومی بدون تزئین‌اند و بادگیرهای تک چشمه‌ای چهارطرفه نیز تنها در چند مورد تزئینات اندکی دارند. تزئینات بادگیرها بیشتر پس از انجام سفت‌کاری به بدنه بادگیر الحاق شده است. در مشاهده تزئین بادگیرها، به انواع و اقسام اسلیمی‌ها، ربع دایره، نیم دایره، شیدری، نقوش قلب مانند، ماه، ستاره و خورشید، خطوط زیگزاگ، قوس‌های تیزه‌دار و مازه‌دار، و بسیاری از اشکال تجریدی دیگر برمی‌خوریم که حاصل انترآج طبیعت و در ارتباط مستقیم و مشهود با آن هستند. سقف بادگیرها در موارد انگشت شماری مزین به نقوش است که حالتی افراشته و رو به بالا دارد و برخی، تنها در گوشه‌ها تزئین شده‌اند. بیشتر آن‌ها تنها سقفی چندلایه و ساده دارند اما در مورد دهانه‌ها و بدنه خارجی کانال بادگیر، تزئینات بیشتر و متنوع‌تر است که نمونه‌های مختلف آن به تفکیک آمده است اشکال‌های ۴ و ۵.

● کارکرد

بادگیرهای لافت حجیم هستند تا بتوانند از بادهای آرام محلی و نسیم ملایم دریاستفاده کنند. این بادگیرها با ایجاد جریان هوا، رطوبت اشباع شده در اطراف بدن را می‌رانند و شرایط محیط را به حد آسایش نزدیک می‌کنند. بادگیرهای لافت تنها به یک اتاق "باد" می‌دهند. تفاوت اصلی بادگیرهای قسم با مناطق مرکزی ایران در آن است که برخلاف بادگیرهای نوامی مرکزی، که هدف آنها ایجاد نسیم برای افزایش رطوبت فضا است، این بادگیرها جریان تند هوا را با هدف کاستن رطوبت محیط ایجاد می‌کنند.

● ارتفاع بادگیر:

با نگاهی اجمالی درمی یابیم که گستره جغرافیایی روستا در آن حد نیست که شاخصی چون ارتفاع بادگیرها تابع موقعیت آنها در روستا باشد. بلکه می توان عامل تعیین کننده ارتفاع را بطور نسبی، تعداد چشمه ها دانست، چنان که بادگیرهای تک چشمه ای کوتاه ترین و بادگیرهای سه چشمه ای بلندترین نمونه ها هستند. با توجه به این نکته که بادگیرهای دوطرفه در عمل نسیم کمتری از باد دارند و اغلب کوتاه اند می توان تمکن عالی صاحب خانه را عامل دیگری در میزان افراشتگی بادگیرها دانست که کلاه بر عامل اولی رجحان دارد. بادگیرهای دوطرفه و چهارطرفه تک چشمه ای به وضوح تزئینات ساده تری دارند.

● بازشوهای اتاق بادگیر (اتاق لوله):

بازشوهای اتاق بادگیر به گونه ای تعبیه شده اند که برقراری جریان هوا و کارکرد بادگیر را تسهیل کنند، به گونه ای که امکان ورود و خروج هوا علاوه بر در، توسط روزن های روی در، پنجره ها و روزن های نواری منشی آلیه بالای دیوارها تأمین شود.

● کیفیت فضای اتاق بادگیر (اتاق لوله):

اتاق زیر بادگیر مطلوب ترین فضای موجود خانه در طول روز است و از آن برای استراحت یا جمع شدن اعضای خانواده و کلاه صرف غذا استفاده می شود. سطح زیرین تیفه های بادگیر پایین تر از سقف اتاق قرار دارد و در بیشتر موارد، کانال بادگیر تنها بر روی بخشی از اتاق لوله قرار دارد.

اتاق لوله به شکل های مختلفی توسط زیرانداز، کفپوش، نقاشی ازاره ها، و تزئین رف ها، از اتاق های دیگر متمایز است. این تفاوت، احساس فیزیکی متفاوتی در فرد در زیر کانال در مقایسه با بخش دیگری از همان اتاق ایجاد می کند. برای جلوگیری از ورود فنولات پرندگان و اجسام دیگر به لوله و در زیر تیفه ها در بعضی از خانه ها تور نصب کرده اند.

● بهسازی و تغییر کارکرد:

با ورود وسایل خنک کننده به ویژه پنکه های سقفی به روستا این وسایل همراه با بادگیر در اتاق لوله به کار گرفته می شوند و کارکرد بادگیر را بهبود می بخشند.

در بعضی خانه ها به دلایلی چون کمبود فضا در خانه یا ناکارایی بادگیر به علت موقعیت یا ارتفاع نامناسب یا تخریب ناشی از ساخت بد، کانال بادگیر از بالا یا پایین مسدود شده و اتاق بادگیر به کارکرد دیگری مانند آشپزخانه اختصاص یافته است. این حالت بیشتر در مورد بادگیرهای دوطرفه مشاعده می شود. در فصل زمستان بر خلاف جاهای دیگر، در لافت اغلب بادگیرها همچنان باز و بدون پوشش اند.

● آبرو:

به منظور تخلیه آب باران روی سقف بادگیر همچون دیگر قسمتهای پوشیده ساختمان، تعبیه آبرو در آن الزامی است. این آبرو گاهی بصورت شکافی نمایان از بالا تا پایین نمای ساختمان ادامه می یابد.

در بعضی موارد آبروی بام یا یک سوراخ در سقف و یک شیار عمودی در امتداد یکی از تیرهای چهارگانه بادگیر تأمین شده است. در برخی نمونه های دیگر نیز به جای این شیار آب را با لوله های بی وی سی به پایین منتقل می کنند در مواردی نیز تنها به ایجاد چند سوراخ در سقف بادگیر که آب را روی سطح نمای بادگیر رها می کند، اکتفا شده است. به طور کلی میزان بارش سالیانه لافت در حدی نیست که فقدان آبرو همچون بسیاری از بادگیرهای روستا، مشکل حادی ایجاد کند.

● ایستایی: ایستایی فن بادگیرها

پلان بادگیرها را حدود ۳×۳ متر می گیرند و بدنه و تیفه های آن را با سنگ های برش خورده و صاف محلی در ابعاد حدود ۲۰ سانتی متر مالات گچ و گچ و خاک می سازند.

در هر متر ارتفاع یک جفت چوب چندر به شکل ضریبدر قرار می دهند.

برای پوشش نیایی از تیرهای چوبی و شیکه حصیر (مانند سقف های معمولی) یا بلوک های خشتی استفاده می کنند.

نیروی وزن بادگیر از طریق چهار نقطه به دیوار تقویت شده زیرین منتقل می شود. تیرهای داخل تیفه ها نقش مهمی در استهلاک نیروهای کششی و خمشی ایجاد شونده ای داخل بدنه دارند.

دو تیفه متقاطع در صورتی که در محل راس ها به هم متصل باشند از صلب ترین سازه هاست.

گونه شناسی

۲- فضاهای ورودی

اولین و آخرین فضایی که در ذهن بیننده از هر خانه ثبت می‌شود فضای ورودی آن است. در لافت تنوع فضاهای ورودی بسیار است که در این بحث تنها به بررسی اجمالی برخی نمونه‌های برداشت شده کلیات شده است. این تنوع بیش از هر چیز به خاطر موقعیت قرارگیری در کوچه، اندازه، جنس، تزئینات و فرم به وجود آمده است. مقدار زیادی از فعالیت‌های هر خانواده لافتی در حیاط می‌گذرد. به همین علت ورودی هر خانه، تنها جداکننده محیط، از حریم خانواده است. با این حال بیش تر درهای خانه‌های لافت در طول روز نیمه بازند. بیش تر ورودی‌ها نماهایی روستایی دارند و با اشکال ساده‌ای تزئین شده‌اند. برخی از احجام بیرون زده پائوشسته‌ی کله‌گی و برخی با اشکال گچی یا سیمانی تزئین شده‌اند. فضاهای ورودی دامنه‌ی بزرگی از عملکردها را دربر می‌گیرند: ملاقات‌های زنان و کپ زدن‌های روزمره آنها، استقبال و مشایعت مهمان، بازی کودکان، ورود و خروج دام، از جمله این کارکردهاست. خانه‌های مطالعه شده - جز در مواردی که حیاط‌ها از درون به هم راه داشته‌اند و خانه‌هایی که در کنار دسترسی‌های سواره واقع‌اند- تنها یک در ورودی دارند.

● عناصر معماری ورودی:

مهم‌ترین عناصر کالبدی ورودی عبارتند از: لنگه، سردر، پله، سطح شیب دار. هر کدام از لنگه‌ها، از دو پایه لته‌ی چوبی عمودی ساخته شده‌اند و در موارد اندکی فلزی‌اند. لته‌ها با گل میخ به یکدیگر بسته شده و درون یک قاب چوبی قرار گرفته‌اند. سردرها، اغلب به صورت احجام بیرون زده و گاه به صورت یک فضای عقب نقشه ایجاد شده‌اند. از آنجا که حیاط خانه‌های مطالعه شده بالاتر از سطح کوچه قرار دارند، سطوح شیب دار برای ورود دوچرخه، موتورسیکلت و گاری دستی بیش بینی شده‌است. اختلاف سطح کوچه و حیاط، در خانه‌هایی که از ساحل دورترند، بیشتر است. بنابراین برخی سردرها صورت ورودی‌های مفصلی ساخته شده‌اند که درون خود دارای پله، درگاه، سطح شیب‌دار و پیرنشین هستند. در هیچ کدام از خانه‌های مطالعه شده مکانی برای شمع، چراغ، لامپ و به طور کلی تامین روشنایی کوچه و سردر هنگام شب، مشاهده نشد.

● پیش از ورود:

دسترسی به خانه‌ها بیش تر از طریق کوچه‌ها و بعد از آن گذرهای اصلی یا چاره‌های میدانگاهی‌ها است. از آنجا که معابر و کوچه‌های لافت بن بست نیستند بیش تر فضاهای ورودی در امتداد دیوار کوچه یا معبر قرار دارند. در جاهایی که ورودی در محل تقاطع دو پایه گذر واقع شده باشد، فضایی برای مکث بیش بینی شده و گشایشی در کوچه ایجاد کرده است. بزرگی و برطرف‌ترایی هر ورودی نسبت مستقیم با حرفه و جایگاه اجتماعی صاحب خانه دارد، به همین صورت اندازه و شکل کلی معماری خانه متأثر از آن است.

● پس از ورود:

ورود به حیاط به دو صورت امکان پذیر است: ورود بدون واسطه، ورود با گذشتن از یک فضای کوچک. در برخی از خانه‌ها پنجره‌ای در نزدیکی فضای ورودی قرار دارد که به وسیله آن ورود و خروج افراد قابل نظارت می‌شود. فضای پس از ورود خانه‌ها پر از دمیایی است. زیرا مردم لافت در شرایط عادی از سندل و دمیایی استفاده می‌کنند. در خانه‌هایی مشاهده شد که با بلوک‌های سیمانی یا قطعات گچی حفره‌هایی برای قرار دادن پای افزارها بیش بینی شده است. گاه تاقچه‌ای نیز در همین فضا برای قرار دادن اجناس خریداری شده دیده می‌شود. در فضای پس از ورود بعضی از خانه‌ها پرده‌ای، دید مستقیم از کوچه به حیاط را محدود می‌کند.

۳- تزیینات

از شاخص‌ترین تزیینات، می‌توان آموذبندی درگاهها و درها را برشمرد. گونه‌گونی شکل ورودی‌ها و درها به اندازه‌ای است که گاه به نظر می‌رسد هر خانه ویژگی بارز بیرونی‌ای دارد که به آسانی، آن را از دیگر منازل، جدا می‌کند. این تنوع را در بارگیرها هم می‌توان دید.

● درها:

درها، سه نوع قفل دارند، یکی آن که امکان باز شدن از بیرون را به فردی که می‌خواهد به زودی برگردد، می‌دهد. دیگری تنها از درون باز بسته می‌شود، و قفل دیگر به گونه‌ای است که حلقه‌ای فلزی در شیارِ جای می‌گیرد و بعد قفل اصلی در آن قرار می‌گیرد و این در مواقعی است که بخواهند برای مدت طولانی از خانه خارج شوند. جزئیات اتصال تیرعمودی و پانخور به گونه‌ای است که این دو تیر به صورت مثبت و منفی درهم جفت می‌شوند. فرورفتگی در تیر افقی، و برآمدگی در تیر عمودی است. در بعضی جاها، برای محکم شدن این اتصال از میخ چوبی دست تراش بهره می‌برند. یکی از خوش جلوه‌ترین بخش‌های در، زهوار آن است. و طرح‌های به کار رفته در آن بیشتر حاصل تکرار یک نقش مایه‌اند که اغلب از گره‌های هندسی و کتده‌کاری‌خیزه‌ای و گاه ترکیبی از چند نقش گونه‌گون است. نقش‌های حکاکی شده روی دو لنگه‌ی در، یکتاواختی آن را به گونه‌ای بسیار زیبا برهم می‌زند، گاه با شکل‌های هندسی و گاه با ترکیبی از چند نقش.

در چند مورد ویژه، رنگ نیز هم‌نوا و هماهنگ با اشکال حک شده و عجبین با حال و هوای آن ناحیه، به آموزها افزوده شده است. در چند نمونه‌ی بسیار زیبا، چهارچوب اصلی در، به کتده‌کاری روی چوب و کچ بری‌های متنوع آراسته شده‌است که ترکیبی از نقش هندسی همراه با تاریخ ساخت آن است. برخی درهای بیرونی در موارد محدودی درهای درونی، دارای کتیبه‌اند، و در دیگر موارد تنها چهارچوب اصلی در، با نعل درگاه‌های نمایان، آستانه را تعریف می‌کند. کتیبه‌ها ترکیباتی از چوب و شیشه و پله فلزی و گاه کتده‌کاری بر چوب است. در بعضی درها دیده می‌شود که جدا از این نقش و نگارها و برخوردارهای تنوع طلبانه هنرمند، به گونه‌ای ساده بیرو و شیک‌بندی شناخته شده‌ای جلوه می‌کنند. درهای بنای مسجد ائوبکر صدیق از این دست می‌باشند.

● پنجره‌ها:

ساختار پنجره‌های لانت در سه لایه خلاصه می‌شود. یکی لایه‌ای از یک قاب چوبی با نرده‌های فلزی که نقش حفاظتی دارد. دیگر، لایه‌ای که در آن شکل اصلی پنجره و بازشوها تعریف می‌شود. پس از این لایه ثابت شیشه خور و بعد از آن لایه متحرک که بازشوها را دربر می‌گیرد، در لایه درونی در برخی جاها به جای شیشه از چوب بهره می‌برند. در برخی موارد، قفل‌ها هم در بخش پایینی و هم در بالای پنجره‌ها قرار می‌گیرد، و این نکته، آنچنان که در قفل‌های جدید گفته شده، در قفل‌های سنتی چوبی نیز مصداق دارد.

● گلجام‌ها:

گلجام، روزنی در بالای درها و پنجره‌هاست که شبکه‌ای از کچ یا چوب و پا توری فلزی را درون خود جای می‌دهد. گلجام جریان هوایی خفیف در فضا ایجاد می‌کند، و در کنار این عملکرد، دیواره‌ی صاف و بی‌نقش و نگاری‌لای درها و پنجره‌ها را می‌نوازد. بیش‌تر نقش‌های به کار رفته در این روزن‌ها، شبکه‌های هندسی مکرر اشکلهای چهارضلعی و سه ضلعی و در مواردی محدود، ترکیب قطعاتی از دایره... است. در برخی جاها، محدوده‌ی گلجام با دو سطح متفاوت تعریف می‌شود که یکی از این سطوح نغولی است که دیگری در آن جای می‌گیرد. در بیشتر موارد، محیط این فرورفتگی را با کچ بری می‌آرایند.

فن آوری و ساخت

● نظام ساختاری

به جز سازه‌های خاص، مسکن روستایی در لافت از نظام ساختاری دیوار باربر و سقف مسطح برخوردار است. مصالح تشکیل دهنده این ساختار فشاری است و به حالت تقای و خمشی ترکیب فشار و کشش که به صورت انتقال به تکیه‌گاه عمل می‌نماید. در سازه‌های خاص همچون آب‌انبار نیز انتقال نیرو، تنها با مصالح فشاری و با استفاده از خاصیت هندسی فرم‌ها تقوی انجام می‌پذیرد.

● مواد و مصالح

بیشترین و مهم‌ترین جزء ساختمانی این‌ها روستای لافت عبارت است از: قطعه‌های همگون نوعی سنگ دچ‌ماسه‌ای و یا شستی ماسه‌ای از رسته سنگ‌های ته‌نشسته رسوبی که از صخره‌ای مشرف بر روستا استخراج می‌شوند. این قطعات در اندازه‌های نزدیک به یک آجر خشتی و به صورت خشکه چین و فقط به عنوان عنصر فشاری در دیوارهای ثقیل یابریا و در دیوارهای پرکننده و جداکننده به کار گرفته می‌شوند. از دیگر مصالح به کاررفته می‌توان به آهک که به وفور در جزیره قشم یافت می‌شود نام برد. آهک درملات‌های گل آهکی و ساروج، و مهم‌تر از آن به عنوان شفته آهکی در پی‌ها مورد استفاده قرار گرفته است.

چوب یکی دیگر از مصالح عمده به کاررفته در ساختمان‌های روستای لافت است که به شکل‌های چهارتراش و گرد، در تیرهای اصلی و فرعی همچون تفل درگله‌ها و در لشکل دیگر به صورت تخت، حصیر و ساقه‌ی بزرگ درخت نخل، به عنوان تیرچه و یا متصل کننده‌های آن به کار گرفته می‌شود.

کچ نیز از مصالحی است که به فراوانی در ساختمان‌ها به کار رفته است. کچ و ملات کچ در اشکال آسترسفیدکاری، اندود رومالی سفیدکاری، ملات کچ در تیرچه‌ها و همچنین به عنوان تزیین در کچ‌کاری نقوش سقف‌ها، سردرها، و بادگیرها مورد استفاده قرار می‌گیرد. از مصالح دیگر که شاید بتوان از آنها به عنوان مصالح متأخر نام برد سیمان است، که در شکل‌های ملات، بتن و بتن فولادی، فرآورده‌های سیمانی همچون بلوک‌ها، قطعات، مجراها، یا آزیست و... مورد استفاده قرار می‌گیرد.

آهن و فولاد، آلومینیوم و مانند آنها نیز از مصالح مدرنی‌اند، که در اشکال مقاطع فلزی: در تیرها، تیرچه‌ها و تفل درگاه‌ها، و مقاطع تبدیل یافته به شکل در و پنجره و... کاربردهای جدی پیدا کرده‌اند.

بعضی دیگر از مصالح نیز بنا به ضرورت و با پیدا شدن نیازهای جدید انسان، در ساختمان‌ها به کار گرفته می‌شوند. از جمله پلاستیک‌ها که به شکل متابع و مجراهای آب و فاضلاب و تلمسیسات، کاربردهای مشهودی از به کارگیری این مصالح در بازآرایی‌های محدودمان بود.

● خواص نسبی مصالح

انواع مصالح به کاررفته در این‌ها به ویژه متقدم، بنا به شرایط، محدودیت‌ها و ضرورت‌ها به کار گرفته شده‌اند و انواع گوناگون آن در طول تاریخ شکل‌گیری محیط مصنوع انتخاب می‌شدند.

اقلیم و ضرورت‌های اقلیمی و محیطی یکی از مهم‌ترین عواملی است که استفاده از انواع خاصی از مصالح را در جایگاه مناسب، ایجاب می‌نماید. محدودیت‌های حمل و نقل و دسترسی، ساختار اجتماعی، عوامل زیست محیطی، اعتقادات، میزان ارتباطات و تبادللات بین جوامع، توان اقتصادی، میزان هوشمندی در درک شرایط محیطی، میزان احساس تعلق و پای‌بندی به محیط، سابقه زیست در منطقه، نیز از عوامل بعدی تاثیرگذار برگزینش مصالح هستند.

چنان که گفته شد سنگ مورد استفاده در دیوارهای باربر در لافت از گونه‌ی سنگ‌های ته‌نشسته است که به مرور زمان، ماسه‌های شسته شده از مسیر رودخانه‌ها و هدایت شده به ته دریا، به همراه مواد معلق دیگر، مطلوب و تحت فشار و حرارت، به سنگ تبدیل شده‌اند. سنگ مزبور دارای خواصی همچون تخلخل زیاد، جرم حجمی کم، مقاومت برشی و کششی پایین است. بدین ترتیب، رطوبت عوامل خوردندی محیط همچون یون‌های آزاد موجود در هوا اثر جدی بر این نوع سنگ ندارند و از اتفاق سنگ و تخلخل آن به پایداری ساختمان در برابر رطوبت بالا و گرمای آزاردهنده‌ی محیط کمک بسیار می‌کند.

آهک و کچ نیز به واسطه همخوانی با شرایط جزیره و همچنین به دلیل فراوانی، سهولت دسترسی، بهره‌برداری و فرآوری نقش مفید خود را از سایرین بیش ایفا نموده و به عناصری بی‌جایگزین تبدیل شده‌اند. تاثیر مفید گرما و نمناکی محیط به روند عمل آوری ترکیبات آهک از جمله ملات‌های آن و شفته آهکی و افزایش تاب فشاری آن و مهم‌تر از آن مقاومت ثانوی در برابر همین عوامل پس از عمل آمدن از خواص اصلی آهک و مزیت‌های شگرف آن است. همین توانایی‌های ویژه توانسته است از آهک عنصری اساسی در پی‌سازی و آب‌بندی ارایه دهد.

کچ نیز به دلیل سهولت دسترسی و عمل آوری، ارزانی و فراوانی و قابلیت‌های شکل‌پذیری، جلی خود را به عنوان یکی از مصالح مفید باز کرده است. امکان تهیه محصولات متنوع و سهولت کار با آن در تزیین بنا و همچنین کارهای بنایی نقش مفید آن را در وجدان نموده است. چوب گرچه به عنوان باربر در محیط جزیره موجود نبوده ولی به دلیل شناخته بودن خواص و قابلیت‌هایش و همچنین سهولت جابجایی و

تپه آن، همواره مورد استفاده بوده است. استفاده از چوب به عنوان یک عنصر شمسی افشاری و کششی در عناصر افقی باربر، و همچنین به عنوان عضو کششی در بادگیرها، به همراه نقش شکل دهنده و سبک کشندگی اش در کلاب کاری، و نقش غیرباربر آن در اشکال تیرچه‌ها، پرکننده‌ها و تزیینات همواره مورد توجه بوده است. با توجه به عمر بلند ساختمان‌ها و مصالح به کار رفته باید تدابیر خاصی برای مقابله با عوامل فیزیکی و شیمیایی همچون نور، رطوبت، خوردنده‌های محیطی، و حشرات وجود داشته باشد از جمله آن‌ها، می‌توان رنگ‌ها و صمغ‌های طبیعی که به شکل پوششی نازک بر آن قرار می‌گیرد را نام برد.

مصالح مدرن نیز هرکدام به دلیل توانایی‌شان در رفع نیازهای ساختمانی و محیطی و با توجه به خواص هرکدام به شکل‌های متنوع مورد استفاده قرار می‌گیرند. سیمان و فرآورده‌های آن در ترکیبات مختلف به عنوان عنصری مقاوم، عایق و ترکیب‌پذیر و فولاد به دلیل مقاومت فشاری و کششی بالا، شکل‌پذیری، تنوع کاربردی...، چایکله ویزه‌های در ساختمان‌سازی دارند.

انواع مصالح جدید از جمله پلاستیک‌ها و سنگ‌های تزیینی، هرکدام با توجه به کارکرد مفیدشان و به طور متناسب در دهه‌های اخیر پایه عرصه ساخت و ساز لانت گذاشته‌اند.

● استحصال مصالح

سنگ چینی دیوار همان گونه که ذکر شد عبارت است از قواره‌های سنگ تراش که با ابعاد نزدیک به هم از لایه‌های افقی سنگ‌های رسوبی نه‌نشسته از تپه‌های مشرف بر روستا استحصال می‌شود. این تپه‌ها که در امتداد جغرافیایی شمال غربی - جنوب شرقی قرار دارند، هنوز هم منابع فراوانی جهت برداشت دارند و به صورت برجسته و عیان و با قابلیت بهره‌برداری آسان و ارزان دیده می‌شوند.

چوب نیز - در اشکال سازه‌ای اش - گرچه بوم‌آورد نبوده ولی حاصل تجارتی متعادل و متوازن بوده است و امکان تامین و دسترسی به آن تا این اواخر به سهولت فراهم نبود. چوب چندین در طول‌های ۲ متری و به قطر ۱۰ سانتی‌متر را از کشورهای آفریقایی و چوب کرکلیک را در ضخامت‌های بیش‌تر در طول‌های ۴ و ۵ متری، از هندوستان وارد می‌کردند.

امروزه مواد و مصالح علاوه بر خود لانت از هار، درگیلان و بندر خمیر خریداری می‌شود.

● نیروهای جانبی (زلزله و باد)

منطقه ساحلی جنوب کشور از لحاظ تعداد گسله‌های شناخته شده و تعداد و مرکز زمین‌لرزه‌ها بر دیگر مناطق کشور پیشی می‌گیرد. بررسی زمین‌لرزه‌های تاریخی مهم منطقه مانند زمین‌لرزه‌های ۱۳۶۱ م: ۷۴-، ش: ۱۳۸۱ م: ۱۹۰۲ م: ۱۳۸۱ م: ش: قسم نشان می‌دهد که گسله موردنظر از دیدگاه لرزه زمین‌ساختی گسل‌های بسیار پررنگ‌ها و به شدت لرزه‌خیز است به طوری که نقش‌های پهنه‌بندی خطر نسبی زمین‌لرزه در ایران، روستای لانت را در پهنه‌ی خطر نسبی ضعیف‌تر، معرفی می‌نماید.

به‌رغم مسایل فوق در ساختار ابنیه روستای لانت کمتر اثری از تدابیری دیده می‌شود که ساختمان‌ها را در مقابل زلزله مصون نگه دارد. ساختمان‌ها از ضعف در ساختار پیوسته صلب، و تشکیل دیافراگم سه بعدی و حتی بوبعدی مطمئن، به شدت رنج می‌برند. ابنیه روستا فاقد هر گونه کلاف‌بندی جهت نیل به مقصود فوق هستند.

اجرای دیوارها بیشتر به صوت خشک‌چین و غیرمتصل، اتصالات نامطمئن و با هندسه ضعیف و با مصالح کم نوام و با ضریب الاستیسیته ناگلی و با افت بالا هستند. در بازدیدهای به‌عمل‌آمده نیز، جزئیات اجرایی لرزه‌رکننده مشاهده شد و از بعد طراحی نیز ساختمان‌ها در مقابل زلزله آسیب‌پذیر می‌نمایند. با توجه به موقعیت قرارگیری روستای لانت نه تنها زلزله به عنوان عاملی تهدیدکننده عمل می‌کند بلکه اثرات ناشی از زلزله و پایه عبارتی اثرات ثانوی آن نیز در شمار تهدیدکننده‌ها هستند. از جمله آنها تسونامی است که عبارت است از امواجی از دریا با قدرت و توان تخریبی بسیار زیاد که به صورت مستونی از آب به واسطه ایجاد لرزه‌هایی با مرکزیت در کف دریا پدید می‌آیند و با رسیدن به سواحل، ابنیه امثال آنها را درهم می‌کوبند.

پدیده دیگر آبگونی یا روانگرایی است که عبارت است از جوشش آب به همراه ماسه از لایه‌های آبدار تحتانی بستر روستا که با وقوع زلزله، آب به همراه ماسه به شدت از نقاطی فوران می‌نماید. پاتوجه به مشاهدات محلی و میدانی، روستا و ابنیه آن در مقابل آسیب‌های مذکور نیز مصون نیستند. از دیگر نیروهای جانبی قابل تأمل باد است که طبق اطلاعات به دست آمده، جزء نسیم‌های متناوب از دریا به خشکی برعکس است. این نسیم سطوح بوده و در تپه‌ی انتقال‌ها به کمک بادگیرها به کار می‌رود. به‌جز چند نوع باد مزاحم که با خود گرد و غبار به همراه دارند بادهای دیگری که بر ساختار ابنیه اثرگذار باشد در روستا نمی‌وزد.

● نیروی انسانی، مهارت‌های ساخت، ابزار کار

تا دهه‌های اخیر نظام ساخت و ساز ابنیه بر دوش معمارانی بود که طبق همان روال استاد - شاگردی و در طول زمان، مراتب کمال را طی نموده و پاسنگوی نیازهای روحی و جسمی مردم در قالب تولید ماوا و مسکنی درخور انسان بودند. سرشت پاک و کمال یافته این معماران

فن آوری و ساخت

می توانست به شایستگی جواب اعتماد مردم را به صورت ارایه فضاهایی کارا، زیبا و متناسب با شکردهایی که حاصل تجربه استادکاران بود بدهد. ذهن خلاق و پویای ایشان باعث کارکرد، روحیات فضاها، مصالح، و روش های اجرا را می شناخت و به بهترین وجه از ابزارهای ساده و دقیق بهره می جست. با روشن شدن کوره های کلرخانه ها و به کار افتادن چرخ های صنعت، نظام های پیشین کهن رنگ شدند و تولید انبوه چلیک زین ساخت و سازه های نسلی شد. با این همه، روستای لافت به دلیل محدودیت های دسترسی و ارتباطات ناگهون از مواجهه با جاذبه های کاتب زندگی معاصر به دور بوده و به تبع آن، سیمای روستا از تغییرات اساسی مصون مانده است.

اندازه

در طرح و اجرای بناهای لافت از واحدهای اندازه گیری به شایستگی استفاده می شده است. یکی از مهم ترین آنها گز است که فاصله تقریبی کتب تا نوک انگشتان دیگر دست یک انسان میان اندام است. برای واحدهای اندازه گیری کوچکتر نیز از واحدهای دیگری از جمله اینچ اینهای انگشت شست استفاده می شد.

تعمیر، نگهداری، مرمت

با تغییر در نظام پویای استند - شاکردی، بیم آن می رود که اندوخته ها و تجربه هایی که سینه به سینه گشته و تا بدین جا رسیده است دچار گسستگی و انقطاع شود.

به جز مرمت های محدود که پیش تر توسط خود صاحبان ابنیه صورت می گیرد، مرمت های کلی و اساسی به مفهوم واقعی و به منظور حفظ ساختار در بناها صورت نمی پذیرد. تعویض کلاه گل تپایی سقف و دیوارها مهم ترین عملی است که در حفاظت خانه ها و اغلب توسط خود ساکنان انجام می شود. با ورود فن آوری جدید بسیاری از کارکردها ارزش و اعتبار حقیقی خود را از دست داده اند. به عنوان مثال می توان به یادگیریها اشاره کرد. یادگیری هایی که زمانی توسط یک معمار پیر، با دقت و طرافت طراحی و اجرا می شد، استادکاران جوان امروزی حتما قادر به بالا رفتن از آن نیستند. در همین حال به دلیل بهره گیری ساختار ابنیه از ابزار و مصالح در دسترس، حضور پیران کارآزموده، و سالم بودن کلی بافت، هنوز بارقه های امید تداوم معماری بومی منطقه از بین نرفته است.

ملات

علاوه بر ملات عاسه آهکی، گچ و خاک، و امروزه عاسه سیمان، در لافت ملات مخصوصی استفاده می شد که روش ساخت آن به شرح زیر می باشد: گل خاک، ضحرا را با ناله مخلوط و خیس می کنند و آن را در جلوی آفتاب پهن می کنند تا خشک شوند. سپس آن را جمع می کنند، روی آن چوب می گذارند و آتش می زنند. می گذارند یک روز بسوزد و دو سه روز سرد شود. محصول را با گاو آسیاب می کنند تا نرم شود. این ماده را به عنوان ملات پس از ترکیب با آب در ساختمان خانه ها اجرا یادگیری به کار می بندند. رنگ این ملات نارنجی تیره است.

دیوارچینی و سقف زنی

پس از کودبرداری، کف آن را با ملات کاه گل تسطیح می کنند. و روی آن به عمق حدود ۵۰ س.م سنگ ریزی و شفته آهکی می کنند. سطح این شالوده را با ملات کاه گل هموار می کنند و دیوار را با سنگ چین مایل و ملات ریزی در هر ۲۰ س.م بالا می آورند. ضخامت دیوارها از ۵۰ تا ۷۰ س.م متغیر است. تیرهای چوبی چندترا به قطر ۱۰ س.م در هر ۲۰ س.م، روی دو دیوار کار گذاشته می شود. اجوب کرینگ مقطع بزرگتری داشت در نتیجه فواصل آن بیش تر بود. و روی آن با حصیر خرما (گدتها) یا شبکه های چوبی می گذارند. روی حصیر را از خاک صحرا ریخته و غلتک می کشند. این خاک علاوه بر شب بندی، در معود روزهای بارانی با جذب رطوبت احتمالی گذشته از لایه بالایی جلوی حرکت آن را می گیرد. روی این خاک را با ملات ۵ سانتی کاه گل می کنند. این ملات هر ۱۰ تا ۱۵ سال نیاز به تعویض دارد. ثروتمندان داخل خانه های خود با ملات گچ و فقرا یا ملات کاه گل پرکاه اندود می کردند.

روش ساخت چند عنصر معماری

- پله - ساخت شالوده سنگی به ابعاد ۱×۱ متر، نصب چوب های مایل، اتصال چوب های چند با ملات نصب سنگ ها با ملات کچی و بالاخره کالهای نازک کاری.
- مناره - ساخت ستون مرکزی بتنی، ساخت پله ها به ارتفاع ۲۰ س.م از خشت به همراه ساخت دیوار سنگی. قطر مناره را حدود ۱۵ س.م می گیرند.
- آب انبار داخل حیاط - پس از کود برداری حیاط دیوارها یا بلوک سیمانی و ملات عاسه سیمان ساخته می شود و سقف آن را پس از قالب گذاری و مسلح کردن بتن می ریزند.
- کف سازی - خاک داخل اتاق را می کوبند، روی آن سنگ های بزرگ می چینند و ملات عاسه سیمان و سپس اتودسیپاتی می کشند. کف حیاط را نیز به همین روش می سازند.

۱ جغرافیای منطقه:

● موقعیت:

جزایر جنوب ایران در موقعیتی استراتژیک قرار دارند و در این میان جزیره‌ی قشم از مهم‌ترین‌هاست. لافت روزگاری بندری پر رفت و آمد بود و نقش مهمی در تجارت خارجی ایران داشت. با رونق یافتن بندرعباس از اهمیت لافت کاسته به شهر قشم افزوده شد.

● جمعیت:

در سال ۱۳۷۰ مقدار جمعیت این بندر به میزان ۲۷۵۶ نفر برآورد شده است که با توجه به رشد سالانه، جمعیت روستانشین شیرستان قشم (۴/۹٪ در طی دوره ۶۵-۱۳۵۵ بوده است)، سهم جمعیت لافت از کل جمعیت روستانشین به حد ۵/۸٪ می‌رسد. بندر لافت در رده سوم جمعیتی بعد از درگهان و سوزا قرار دارد. از نظر سواد در سال ۱۳۵۵ وضعیت بسیار نامناسبی در منطقه لافت به چشم می‌خورد، افراد واجد تحصیل ۲۶/۴٪ و بقیه بی‌سواد هستند. سهم زنان بسیار کم است و ۱/۱٪ از زنان بانسواد هستند درحالی که ۲/۲٪ از مردان سواددار هستند. در سال ۱۳۶۵، ۵/۶٪ باسواد هستند که برای مردان ۵/۸٪ و زنان ۲/۲٪ است.

● توسعه:

با اعلام بخش‌هایی از جزیره قشم به عنوان یکی از مناطق آزاد تجاری در سال ۱۳۶۹، بازارها رونق دوباره یافتند. با ایجاد امکانات زیربنایی، اولین سیاست‌های تشویقی انجام گرفت و روند مدرنیزاسیون ادامه پیدا کرد. به نظر می‌رسد به علت عوارض ناشی از توسعه، انگوهای فرهنگی و اجتماعی کل جزیره قشم در حال تغییر است. لافت یکی از نقاط مرزی کشور ماست و کشاندن توسعه به سمت مرزها نشان از آینده‌نگری سیاستمداران دارد زیرا مرزها اهمیت بسیاری در حفظ تمامیت ارضی هر کشور دارند.

● بل خلیج فارس:

لافت نزدیک‌ترین نقطه‌ی جزیره قشم به سرزمین اصلی است و نقطه متناظر آن، بندر خمیر است. قرار است در قالب یک طرح ملی، پلی برای ارتباط دادن جزیره به خشکی در اطراف لافت احداث شود. اگر این پروژه اجرا شود تأثیرات زیادی را در منطقه ایجاد خواهد کرد، که لازم است گروه‌های پژوهشی، تحقیقات لازم را در مورد کیفیت و تبعات آن انجام دهند.

● گردشگری:

علاوه بر معماری دیدنی بندر لافت، آثاری از گذشته برجای مانده است که گاه توسط علاقه‌مندان بازدید می‌شود. زیارتگاه سیدحسن سیدمتوسر، آب‌انبار، چاه‌های تلا، قلعه نادری، و قلعه پرتغالی‌ها از این جمله‌اند. بی شک جذابترین پدیده طبیعی لافت جنگل‌های دلفریب حراست که می‌تواند تبدیل به منبع درآمد عمده‌ای برای منطقه شود. در دریا بیش از ۵۰ گونه پر تنه میاجر یا ساکن هست که زیبایی‌ها را چند برابر کرده‌اند. ساحل آرام و زیبایی لافت پالنج‌هایی که بر بستر آب آرمیده‌اند، به هنگام غروب آفتاب صحنه‌هایی بی‌نظیر ایجاد می‌کند. پدیده جزر و مد در این نقطه از جزیره قشم زیبایی‌های خاصی دارد. با همه امکانات خدادادی گفته شده، به دلایل بسیار گردشگری در لافت وکل جزیره قشم رونقی ندارد و مسافرانی که از شهرستان‌ها به قشم می‌روند اغلب سوداگران لوازم مصرفی‌اند.

۲ ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی:

دریا شاخص‌ترین دست‌مایه‌ی ساحل نشینان است و بر نظام زیستی آنان، شکل‌گیری معماری، اقتصاد، فرهنگ، ادب، ابزار، ارتباطات و...، تأثیر شگرفی می‌گذارد.

آویزه‌ها

● زنان

آنچه در نگاه نخست به فرهنگ یا خانواده لافتی بارز است، حضور زنان در خانه بدون کمترین فعالیت اقتصادی است. زنان در دیگر نقاط ایران بنا به موقعیت و شرایط موجود در کنار کارهای خانه، به صنایع دستی، خیاطی، پختن نان، کار آداری و مانند آن می‌پردازند، اما در لافت زنان بیکارند که در روحیه آنان تاثیر منفی زیادی گذاشته است.

● پوشش مردمان

مردان لباس‌های معمولی و برخی از آن‌ها لباس‌های سنتی ایشناخته و عمامه سفید می‌پوشند. زنان لباس‌های سنتی می‌پوشند و روسری‌های لیو (عربی) بر سر می‌کنند. آن‌ها روپند ابرق می‌کنارند اما دختران قبل از ازدواج مجبور به استفاده از آن نیستند. این سنت نیز مانند رسوم دیگر رو به فراموشی است. در هنگام نماز، زن‌ها کیسه‌هایی به پاها می‌کنند که یادگار زمان‌های گذشته است.

● ازدواج

ازدواج در لافت بیشتر به صورت خانوادگی و درون گروهی است به گونه‌ای که بیشتر خانه‌های هر بلوک همسایگی دارای یک نام خانوادگی‌اند. سن ازدواج پایین است و دختران کمتر حق انتخاب دارند. اما در سال‌های اخیر اوضاع تغییر کرده است. مراسم ازدواج بسته به تمکن مالی خانواده‌ها به سمت اجرای مفصل میل دارد. پیش‌تر مراسم عروسی از دوشنبه تا جمعه طول می‌کشید. قبل از عروسی پیش‌حلقه می‌برند و پس از آن زن‌ها در پاها حلقه می‌کنند، حنا می‌بندند، و حلقه را در خانه عروس آماده می‌کنند. در بعضی خانه‌ها فضایی به نام حلقه‌خانه وجود دارد. حلقه‌آرایی از جذاب‌ترین مراسم عروسی در لافت است.

● نام‌گذاری کودکان

نام‌گذاری کودکان در قدیم و جدید متفاوت است. در گذشته نام‌ها به شیوه عربی به همراه نام پدر و نام خانوادگی می‌آمد. اما امروزه مردم بیشتر به نام‌های فارسی تمایل یافته‌اند و از ضابطه‌های گذشته پیروی نمی‌کنند.

● اوقات فراغت

اهالی لافت مانند روستایی‌های دیگر، کمتر اوقات فراغت دارند. شاید به این دلیل که زندگی در روستا نیاز به تفریح را کم‌رنگ می‌کند. عده بسیاری کمی از زن‌ها به جنگل‌های حرا رفته‌اند. آنها معتقدند که اوقاتشان با کارهای خانه پر می‌شود و فرصت دیگری ندارند و تنها برای تعطیلات نوروز و روز سیزده فروردین به صحرا انخلستان‌های نزدیک لافت می‌روند.

● گویش

لافتی‌ها با گویشی بسیار نزدیک به قسمی گفتگو می‌کنند که مانند فارسی بندر است. رسانه تلویزیون در خانه‌ها نقش به‌سزایی دارد و برگویش مردم اثر گذاشته است. سالمندها به جای نیوان واژه گلاس و به جای شکلات واژه چاکلت را به کار می‌برند که شاید ریشه در تاریخ استعماری منطقه داشته باشد. ابزار و وسایل برقی و کالاهای خانگی خارجی و به همراه آن آداب و فرهنگ از آن طرف آب وارد می‌شود و به آرامی جلوه‌های فرهنگی را تغییر می‌دهد.

● دیوار نوشته‌ها

انتخابات شورای شهر و روستا، عدم علاقه بچه‌ها به مدرسه و طرفداری از تیم‌های ورزشی و... از دیوار نوشته‌های لافت است. ملت لافت شورای خوب انتخاب کنید، رای دهید، قصد امانت دارید نه خیانت، فلانی لیاقت شورا ندارد، به من رای دهید، مدرسه‌ها باز شده، استقلال سرور پیروزی و...

۳ اقتصاد و معیشت

چرخ زندگی مردمان این بندر با دریا می‌چرخد و تجارت، صید، دامداری و صنعت، اصلی‌ترین عوامل این چرخه‌اند. تنها برای آشنایی بیشتر مخاطب کتاب، بررسی کوتاه و عامی درباره وضعیت کنونی معیشتی لافت انجام شده است. منبع آمار و ارقام ثبت شده تنها گفته‌های برخی اهالی است.

مهم‌ترین مشکل معیشتی اهالی لافت، کمی آب مصرفی و گرانی آن است. مشاغل متنوع‌اند و سطح درآمد بعضی از افراد بالاست، با این حال زندگی در کل جزیره قشم و از جمله لافت گران، و برای خانواده‌های کم‌درآمد بسیار دشوار است.

بسته به تعداد اعضا و در نتیجه میزان مصرف آنها، به طور متوسط برای هر خانواده در هر ماه حدود یک تا نکر امعادل ۱۴ هزار لیتر آب برای مصرف خوراکی و دو تا نکر برای مصارف دیگر نیاز است. که حدود ۲۰۰ تا ۲۰۰ هزار ریال هزینه دارد. به خاطر وجود اوزام برقی بزمصرف مانند کولرهای گازی هزینه برق مصرفی ماهانه ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار ریال به این مبلغ اضافه می‌شود. خدمات تلفن در بیش‌تر خانه‌ها در برداشت‌های میدانی مشاغل متنوعی مشاهده شده که در این جا با توضیح کوتاهی با هریک آشنایی شویم:

● **لنج سازی:**

این شغل چندسالی است که از رونق افتاده است. اگر پیش‌تر لنجی با ۳۰۰ میلیون ریال معامله می‌شد، امروزه به ۸۰۰ میلیون ریال رسیده است. کارگاه لنج سازی در مدخل ورودی لافت در کنار دریا قرار دارد و خود بخشی از روستا به شمار می‌آید.

● **لنج داری:**

این افراد کالا را از بندرعباس به دویس یا بندرهای پاکستان می‌برند و اغلب خود در لنج کار نمی‌کنند. به طوری‌معمول هر سفر ۶۰ روز طول می‌کشد و متناسب با بزرگی و کوچکی لنج هر سرویس حدود ۴۰ میلیون ریال درآمد دارد که نیمی از آن به صاحب لنج و نیم دیگر سهم ملوان‌ها می‌شود.

● **ملوانی:**

بسیاری از ساکنان بندر لافت ملوان هستند و روی لنج کار می‌کنند کسانی که روی لنج‌های بزرگ کار می‌کنند، خارج از خرید و فروش کالا، حدود ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال و آن‌هایی که روی لنج‌های کوچک کار می‌کنند ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار ریال در ماه درآمد دارند.

● **قایق داری:**

گاهی مسافر و بعضی مواقع کالا از لافت به بندر هل می‌برند و گاه گردشگران را در جنگل‌های حرا میگردانند و در ماه ۱ تا ۱/۵ میلیون ریال درآمد دارند.

● **مغازه داری در قشم:**

عده‌ای از اهالی لافت که شاید به ۲۰ نفر برسند در بازار شهر قشم مغازه دارند و به عنوان افرادی با درآمدهای بالا شناخته می‌شوند. برای مغازه‌داری سرمایه‌گذاری لازم است و محدودی این سرمایه اولیه را در اختیار دارند.

● **مسافرکشی:**

این عده با خودروهای دوکابینه مسافرکشی می‌کنند و به جابه‌جایی مسافر در جزیره می‌پردازند، به خاطر آزاد بودن منطقه، قیمت خودرو نسبت به سرزمین اصلی پایین است و با هزینه کردن ۸۰ تا ۲۰۰ میلیون ریال می‌توان خودروهای مدل بالایی را تنها برای استفاده در جزیره تهیه کرد. درحالی که قیمت همین خودروها در تهران دو تا سه برابر است.

● **کارمندی:**

بعضی از ساکنان - که عده کمی هستند - در مشاغل دولتی و یا در شرکت‌های خصوصی که تازه تأسیس شده‌اند مشغول به کارند. کلاً به اصلی آنها کمی دستمزد نسبت به افراد غیربومی است. زیرا به آنان مزایایی مثل بدی آب و هوا و امتیاز دوری راه تعلق نمی‌گیرد.

● **کارگری:**

تعدادی از اهالی به ویژه آنها که سواد ندارند به کارهایی مانند بنایی و کارگری روزمزد روی می‌آورند. آبکشی از کم‌درآمدترین مشاغل این بندر است. آبکش‌ها آب را از چاه‌های تلا برای اهالی می‌آورند و برای هر بار حدود ۳۰۰۰ تا ۴۰۰۰ ریال کسب می‌کنند این افراد که تعدادشان بسیار کم است پیرمردانی تحیف و گاه نابینا هستند.

● **صیادی:**

این شغل درحال حاضر حضور کم‌تری در بین مشاغل دیگر دارد و افراد شاید تنها برای مصرف خانوادگی خود صید کنند.

● **کشاورزی:**

به دلیل کمبود شدید منابع آب شیرین، عده اندکی از مردم جزیره قشم و از جمله لافت مشغول کشاورزی به صورت کشت گندم دیم و رسیدگی به نخل‌ها، هستند.

آویزه‌ها

۴ مذهب

بیش از ۹۹ درصد اهالی جزیره قشم و از جمله مردم لافت، مسلمانان اهل تسنن و شافعی‌اند.

● مسجد و مرکز محله

در معماری لافت، مساجد مانند مراکز شاخص، بافت‌های مسکونی را گرد خود آورده‌اند. مسجد جامع به عنوان مرکز اصلی لافت در کنار چاه‌های تلا و آب انبار، مرکز روستاست، و مساجد دیگر از جمله مسجد ابوبکر صدیق و مسجد عمر بن خطاب، مرکز محله‌های کوچک‌تری را در جاهای دیگری از بافت ایجاد کرده‌اند.

● اذان شاخص زمان

در هنگام اذان تمام مردهای لافت در هر جا که باشند دست از کار می‌کشند و به صف‌های نماز در مسجدها می‌پیوندند. در زمان بانگ اذان حرکت مردم به سمت مسجد و تغییرات رفتاری آنها حادثه زیبایی است. زن‌ها جز شب‌های جمعه و اعیاد در مسجدها حضور ندارند و یکی از دلایل آن نبودن مکانی خاص ایشان در مسجد است. صدای اذان از پدیده‌های مشخصی است که حتی خردسالان در کلامشان به عنوان یک مبداء زمانی مهم از آن استفاده می‌کنند؛ ماجده دخترک ۵ ساله به ما می‌گفت بعد از بونگ اذان بیا بریم دکان عبدالله برات خوردنی بخرم.

● فرم و کارکرد مسجد

مساجد با ظاهر تک مناره، مانند جاهای دیگر، نشان اهل تسنن بودن اهالی هستند. مسجد در این جزیره نه تنها مکان عبادت خداوند بلکه مانند گذشته به عنوان هسته‌های فرهنگی-اجتماعی محله‌ها عمل می‌کند و خودشناسی به عنوان امام جمعه و حضور بچه‌ها در اعیاد مختلف و مراسم قرآن خوانی نشانگر شور و شکوهی این فضاهاست. در بیشتر خانه‌ها دست کم یک تصویر از مکه معظمه بر دیوار آویخته‌اند. بیشتر مردم با قرآن بسیار مانوس‌اند اما به زعم خود این مقدار را بسیار اندک می‌دانند.

۵ واژه نامه

- آبریز، هکی جان: ناودان
- آغلی: نوعی قفل چوبی موقت برای درهای ورودی خانه‌ها
- برقع: روپند، نقاب زنانه
- بوریا: حصیرهای روی تیرها
- بوم: شناور
- بانواری: پله‌های چوبی
- تخت: اتاق حمله
- تکیه: پستی
- تلا: نام چاههای آب که که در قصل بارندگی بر می‌شوند.
- جالوت: شناور
- چور شور: حمامهای با دیوارهای کوتاه و یا حمام به صورت یک اتاق کامل.
- چارپای: تختخواب
- چشمه بادگیر: بازشوه‌های اصلی هدایت‌کننده باد.
- چنل: تیرهای سقف با مقطع دایره، چوب‌های بدنه بادگیر (اصلی)
- چرا: جنگل دریایی مانگرو
- حنه: اتاق خواب ابر برخی موارد اتاق خواب را یک اتاق و یک آبریزگاه تعریف کرده‌اند.
- در یکی ادویه: پنجره بدون بازشو با صفحات مشبک
- دریچه: پنجره دردار
- دنگی: شناور
- دودکش، هواکش: سوراخ بالای درها و پنجره‌ها (گلجام‌ها)
- دهلیز: ورودی مسقف
- زاهرو: پیاده‌رو
- سایات: بالکن مسقف
- سربوز: پشت‌بام
- شوتی: قلچاقچی کالا
- طاق: تاق، نماهای پایین بادگیرها
- عرش: نقش‌های بالای بادگیرها
- کرخ: هرچه شکل طاقچه دارد.
- کورینگ: نوعی چوب گرانبه‌تر ساختمان سازی که از هندوستان می‌آوردند، به آن مربع نیز می‌گویند.
- کعباد: نوعی طاق ساختمانی
- کوتی: شناور
- کونچیل: کوچه
- گرد: چوب‌های بدنه بادگیر (فرعی)
- لوله: اتاق بادگیر
- مربع: تیرهای سقف با مقطع چهارضلعی
- مزهر، مستراب: آبریزگاه (مستراح)
- مطبخ: آشپزخانه
- میان سزا: حیاط

of that region to the world.
Many areas in this island have been announced as one of the three "free" business, economic and industrial zones of the Islamic Republic of Iran. The Qeshm Comprehensive Design has paid very little attention to Social/Cultural values of its local residence in its latest proposals for the island's future development plans.
The general characteristics of Loft's architecture is affected by the architecture of the central part of Iran and Arabic architecture of the Persian Gulf region incorporating central court yards, wind catchers, and arches (Sabots).
Decorative elements and the plaster works take after Arabic architecture, while major physical elements of design reflect Iranian architecture.

■ **Research Method:**

This research has involved three stages: Library studies, field studies and editing the final findings. Geographical, regional and environmental information was searched through available references from several libraries.

● **Field studies:**

This sort of information was obtained through staying in Loft and taking off some measurements and sketches from architectural spaces in that region. Many pictures were taken from all local houses and they were categorized according to the site's Master plan. The two final days of the 7- day visit was devoted to collecting some field documents about technological, sociological and historical information about Loft. This data collection included some enquiries from the local residence of Loft. All collected information including pictures, maps, plans and drawings were controlled and edited in Tehran.

■ **Acknowledgment:**

This book was made possible for publishing with sincere cooperation of a great number of people including:
Eng. B. Boushahi, Qeshm Free Area Organization.
Arch. F. Anvari, Qeshm Free Area Organization.
Mr. H. Farhi, Qeshm Free Area Organization.
Moslem Student Organization of the Faculty of Fine Arts, University of Tehran.
Arch. Moezedin, Iran Tourist and Tourism Organization.
Arch. E. Hadjat, Faculty of Fine Arts, University of Tehran.
Jihade Daneshgchi, Faculty of Fine Arts, University of Tehran.
Mr. M. Ekhelassi, Loft Town Council
Mr. A. Saffari, Traditional Architect Loft.
And the kind people of Loft.

■ **Contact us:**

The editors of this book would like to acknowledge the shortcomings of their works and would appreciate to receive the reader's comments and/or suggestions.

Email: bookloft@yahoo.com
Post: P.O.Box 14155-3313, Tehran, Iran
or

Q.F.A., No. 15, Sh. Mirzahosani Alley, Qoosmaqanforshahi Street, Tehran.

ENGLISH ABSTRACTION:

■ Introduction:

This documentary is intended to introduce the architecture of Loft Port in Qeshm Island, in the south of Iran. To prepare this book some extended pictures, texts and plans have been collected to acquaint the interested or professional readers with the architecture of the region.

This book reflects an attempt made by a group of 31 architecture students within different of the Faculty of Fine Arts, from the University of Tehran, who have visited the Qeshm Island in 1998 in order to introduce the residential characteristics of Loft.

This project has been conducted under the supervision of the senior students of architecture and cooperation and support of the Qeshm Free Area Organization.

■ Team:

The participant students in this project are listed below in a chronological order of entering the university:

1990:

Amitis Kourazi, Behrooz Rostgar, Manouchehr Moazzami, Maziar Qaseminezhad A.

1991:

Hamid Emami, Mostafa Roshanzadeh, Saeed Hadizadeh

1992:

Jalveh Nohdavi, Mehdi A'ghar Asl, Pooyan Haqqani

1993:

Asia Rakhsharfar, Aradesh Rabbani, Davood Heravi, Kazem Abani, Maryam Khamamshchi, Mehran Gous

1994:

Azadeh Aghalainil, Danesh Mohammadi, Forzad Faridi, Nasrin Ershad, Mohammad Reza Ashraf G., Mohammad Reza Ebrahimi, Paryo Parsanezhad, Roshanak Rahimi

1995:

Mahnaz Ziaee, Mehri Mahebbi, Somayyeh Yektaee

1996:

Ebrahim Danesh Morfared, Hamid Golshan H., Hesam Talebi, Nasrin Khasravi, Sadra Boushehri, Sara Modarresi

■ Qeshm & Loft

Qeshm Island with the 1500 square km. is the largest island in the Persian Gulf. It is larger than many countries in the world.

Residence of Qeshm are Moslems and they depend on fishing and sea trade for their living. Qeshm is located in a very and moist area. The high humidity of Qeshm has caused only the few months of the cold seasons to be tolerable for the non-locals.

The North-West wind brings some rain to the Island. Loft is located in the 55,05' longitude and 26, 54' latitude in the projection of Qeshm Island near the magnificent Hava Mangrove sea forest.

Loft is a village in the rural area of Salakh in the city of Qeshm, in Hormozgan Province. The unique architectural features, as well as the environmental context of Loft with its potential are among the reasons why Loft has been selected for this research.

Providing correct information about Loft, which is located in the sea border of Iran, could help to introduce the cultural and social potential

In the name of God

The Architecture of **LOFT PORT**

Qeshm Island, Iran

Authors:

A team of architecture students, Faculty of
fine arts, University of Tehran.

Publisher:

DESIGN FREE AREA

